

SKUPINA
JHMB

KONSOLIDIRANO
LETNO POROČILO
SKUPINE JHMB 2023

Javni holding Maribor, d. o. o.
Zagrebška c. 30
2000 Maribor

Matična številka: 8709459000
Davčna številka: 56143028

T: 02 45 00 300
E: info@jhmb.si
S: www.jhmb.si

Skupina JHMB – ustanovitve

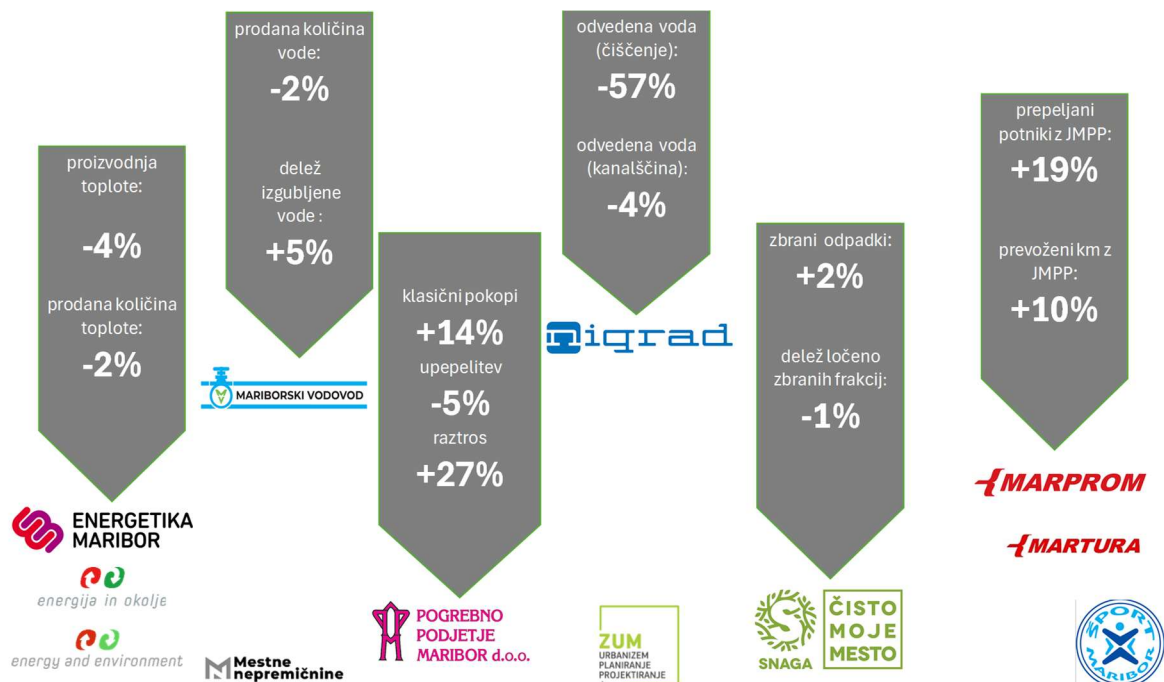
Podjetje	Leto ustanovitve	
Javno podjetje Nigrad, d.o.o.	1857	Začetek organizirane komunalne službe v Mariboru.
Pogrebno podjetje Maribor, d.o.o.	1869	Sestavni del mariborskih pokopališč je bil tudi Mestni pogrebni zavod, ki je bil ustanovljen leta 1869, občina pa ga je prevzela leta 1911.
Mariborski vodovod, d.o.o.	1901	Iz javnega vodovoda so pritekale prve kaplje vode.
Javno podjetje Marprom, d.o.o.	1926	Začetki segajo v leto 1926, ko je mariborski občinski Mestni svet ustanovil podjetje Avtobusni promet Maribor (kasneje preimenovano v Certus Avtobusni promet Maribor). V začetku je imelo podjetje 3 avtobuse.
ZUM, d.o.o.	1959	Specializirani za urbanistično načrtovanje.
Javno podjetje Snaga, d.o.o.	1961	Izločitev obrata Čistoča iz Komunalnega podjetja Maribor, ki se preoblikuje v podjetje Snaga, ki svoje poslovanje začne s 77 sodelavci, sedmimi vozili, dvema pisarnama in tremi garažami.
Energetika Maribor, d.o.o.	1984	Razvoj daljinske oskrbe s toploto in pripravo tople sanitarne vode je na začetku sledil predvsem graditvi novih stanovanjskih naselij na desnem bregu Drave.
Šport Maribor, d.o.o.	2010	Nastal z združevanjem zavodov: Javni zavod Dvorana Tabor Maribor (dvorana Tabor, Ledna dvorana) in Javni zavod Športni center Maribor (kopališče Pristan, kopališče Mariborski otok, hipodrom Kamnica). Leta 2012 je bil v upravljanje prevzet še javni športni objekt na območju Ljudskega vrta. V letu 2021 se je preoblikoval iz javnega zavoda v Športni objekti Maribor.
Energija in okolje d.o.o.	2013	Ustanovljeno z namenom izvajanja sodobnih energetske in ekonomske uspešnih projektov, prihodek katerih pa bi se ponovno nameni za nove investicije, modernizacijo poslovnih procesov in razvoj energetske dejavnosti.
Martura d.o.o.	2014	Ustanovljena kot mariborska receptivna turistična agencija in organizator potovanj za izvedbo celovitih turističnih storitev v Sloveniji in sosednjih državah.
Energy and Environment Kft.	2018	V okviru sodelovanja v projektu E-Co-Housing se ukvarja z naprednimi rešitvami v domeni energetske in okoljske rešitve ter zasleduje cilj zmanjšanja porabe energije in stroškov.
Mestne nepremičnine d.o.o.	2020	Ustanovljene s ciljem nakupa in upravljanja nepremičnin, ki so v javnem interesu.
JHMB, d.o.o.	2020	Ustanovitev Javnega holdinga Maribor (JHMB), ki je prvotno združil šest podjetij: Energetiko Maribor, Mariborski vodovod, Pogrebno podjetje Maribor, Marprom, Nigrad, in Snago; v letu 2022 se je pridružil še Šport Maribor ter v letu 2023 Mestne nepremičnine in ZUM

Poudarki poslovanja Skupine

Pomembnejše podatki	leto 2023	leto 2022	Indeks 2023/2022
IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA (V EUR)			
Bilančna vsota	183.844.817	165.826.029	111
Neopredmetena in opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine	130.525.778	123.306.088	106
Neopredmetena sredstva	78.098.511	79.995.976	98
Kratkoročne terjatve do kupcev	25.421.303	21.954.434	116
Zaloge	2.090.128	2.470.924	85
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	15.228.160	7.209.624	211
Kapital	42.587.598	35.232.908	121
- od tega kapital večinskih lastnikov	39.637.736	32.728.231	121
Nekratkoročne in kratkoročne obveznosti	141.257.219	130.593.121	108
- od tega rezervacije in dolgoročne PČR	4.578.859	4.476.703	102
- od tega poslovne obveznosti	29.530.420	26.625.845	111
- od tega finančne obveznosti	100.064.136	98.433.204	102
- od tega nekratkoročno odloženi prihodki	7.083.804	1.057.369	670
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)			
Prihodki iz poslovanja	140.081.152	114.467.889	122
Čisti prihodki od prodaje	119.857.582	99.417.657	121
Poslovni odhodki	130.567.487	108.454.353	120
Stroški blaga, materiala, storitev	70.849.146	54.620.810	130
Stroški dela	40.849.693	37.324.360	109
Stroški plač	29.058.181	25.933.437	112
Odpisi vrednosti, amortizacija	15.945.421	13.686.219	117
Drugi poslovni odhodki	2.923.227	2.822.964	104
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	9.513.665	6.013.536	158
Poslovni izid iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)	25.459.086	19.699.755	129
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	6.146.888	3.245.146	189
ZAPOSLENI			
povprečno število zaposlenih iz ur	1.142	1.128	101
število zaposlenih na dan 31.12.	1.149	1.148	100
dodana vrednost na zaposlenega (EUR/zaposleni)	58.060	50.553	115

FIZIČNI PODATKI	Izvajalec - odvisne družbe	EM	leto 2023	leto 2022	Indeks 2023/2022
Odstranjevanje blata ČČN MB	Energetika	m3	6.346.035	6.400.264	99
Odvoz blata z deponije	Energetika	tone	10.377	11.277	92
Proizvodnja toplote	Energetika	MWh	10.154	10.557	96
Prodane količine toplote	Energetika	MWh	93.466	95.615	98
Proizvodnja električne energije	Energetika	MWh	11.543	12.776	90
Prodaja električne energije	Energetika	MWh	11.604	12.841	90
Prodana voda	Mariborski vodovod	m3	9.627.542	9.825.994	98
Neustrezni mikrobiološki vzorci vode	Mariborski vodovod	%	5,7	2,8	204
Delež izgubljene vode	Mariborski vodovod	%	29,43	28,05	105
Prepeljani potniki z JMPP	Marprom	število	4.500.143	3.787.145	119
Prevoženi kilometri v JMPP	Marprom	km	3.770.836	3.419.988	110
Število prepeljanih potnikov s krožno kabinsko žičnico	Marprom	število	325.218	502.165	65
Odvedena voda (kanalščina ali odvajanje)	Nigrad	m3	6.411.300	6.647.360	96
Količina odvedene vode (čiščenje)	Nigrad	m3	111.461	258.560	43
Število pokopov	Pogrebno podjetje	število	1.205	1.213	99
-klasični	Pogrebno podjetje	%	8	7	114
-upepelitev	Pogrebno podjetje	%	78	82	95
-raztros	Pogrebno podjetje	%	14	11	127
Število pripeljanih pokojnikov (24 urna dežurna služba)	Pogrebno podjetje	število	2.160	1.787	121
Zbrani odpadki	Snaga	tone	75.832	74.551	102
-mešani komunalni odpadki	Snaga	tone	25.241	24.766	102
-kosovni odpadki	Snaga	tone	3.960	3.877	102
-biološki odpadki	Snaga	tone	14.171	13.785	103
-ločeno zbrane frakcije	Snaga	tone	32.460	32.123	101
Delež ločeno zbranih frakcij od skupnih	Snaga	%	42,81	43,09	99

Gibanje količinskih podatkov Skupine v letu 2023 glede na leto 2022

**JAVNI
HOLDING
MARIBOR**

1	Uvod	1
1.1	Predstavitev Skupne JHMB	1
1.2	Deleži	11
1.3	Upravljanje	12
1.4	Izjava o upravljanju	14
1.5	Poročilo posloводства obvladujoče družbe	19
1.6	Poročilo o delu nadzornega sveta obvladujoče družbe	21
1.7	Poročilo o delu revizijske komisije obvladujoče družbe	24
1.8	Pomembni poslovni dogodki v letu 2023	27
2	Poslovno poročilo	29
2.1	Vizija, poslanstvo in njegovo uresničevanje	29
2.2	Izvajanje dejavnosti Skupine JHMB	30
2.3	Analiza poslovanja	31
2.3.1	Kazalci poslovanja	34
2.4	Upravljanje s kadri	36
2.4.1	Število in struktura zaposlenih	36
2.5	Javno naročanje	39
2.6	Raziskave in razvoj	41
2.7	Družbena in okoljska odgovornost	42
2.7.1	Družbena odgovornost	42
2.7.2	Odgovornost do okolja	42
2.8	Investicije	49
2.9	Obvladovanje tveganj	52
2.9.1	Poslovna in operativna tveganja	52
2.9.2	Finančna tveganja	55
2.10	Izjava o nefinančnem poslovanju	58
2.11	Dogodki po datumu računovodskih izkazov	59
3	Računovodsko poročilo	60
3.1	Poročilo neodvisnega revizorja	60
3.2	Izjava o odgovornosti posloводства	63
3.3	Konsolidirani računovodski izkazi	64
3.3.1	Konsolidirani izkaz finančnega položaja	64
3.3.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida	65
3.3.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	65
3.3.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	66
3.3.5	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala	67

3.4	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	69
3.4.1	Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov	72
3.4.2	Povzetek pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah	79
3.4.3	Določanje poštene vrednosti	90
3.4.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	91
3.4.5	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	91
3.4.6	Dogodki po datumu računovodskih izkazov	123

Seznam kratic

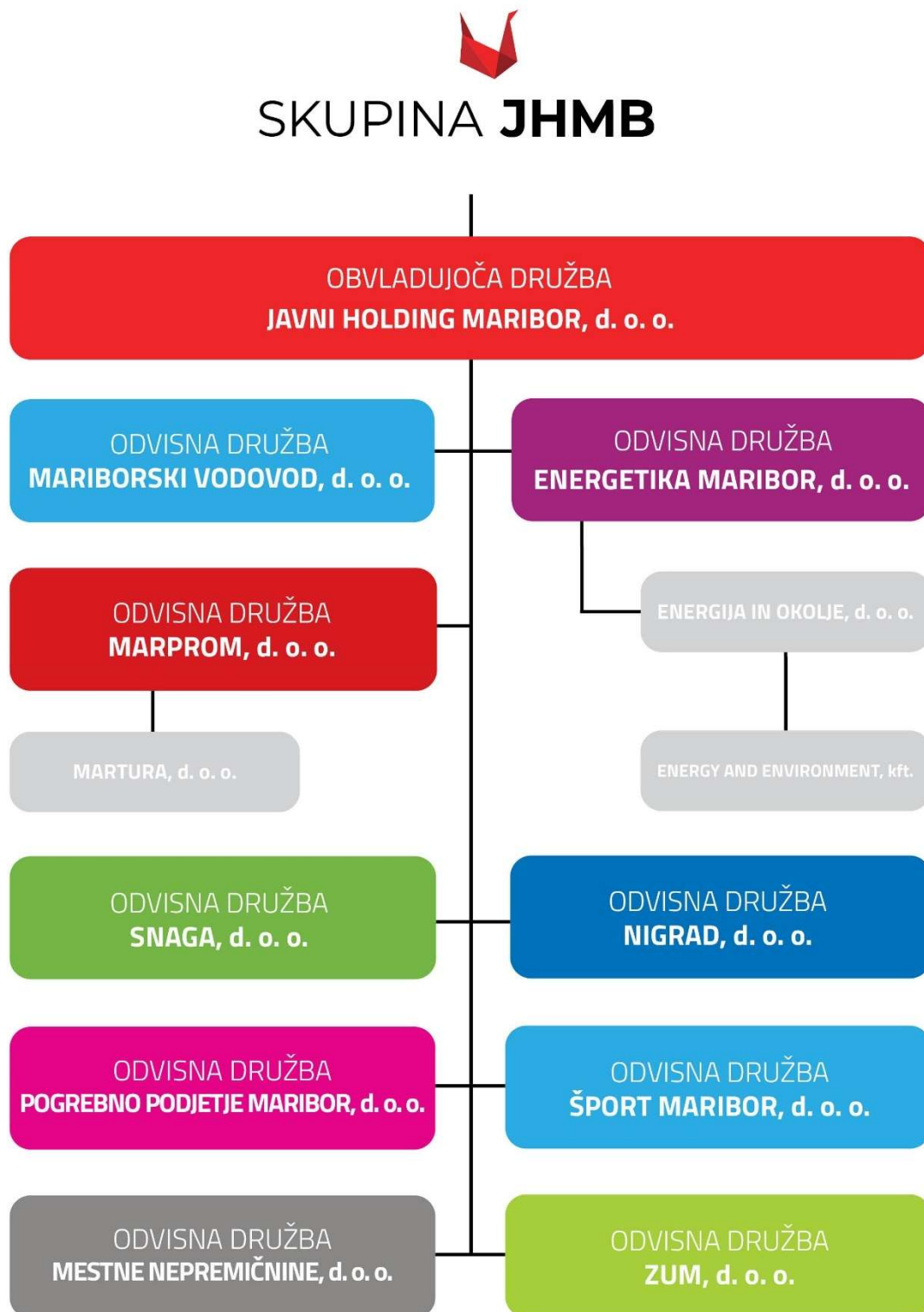
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
ASCE	Association of Significant Cemeteries in Europe
BDP	bruto domači proizvod
CČN	centralna čistilna naprava
CNG	stisnjen zemeljski plin
CPU	center za podporo uporabnikom
DDV	davek na dodano vrednost
EBIT	Earnings before interest and taxes
EBITD	Earnings before interest, taxes, and depreciation
EBITDA	Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization
ECB	European Central Bank
ESG	Environmental, Social and Corporate Governance
ETM	evropski teden mobilnosti
ETS	European Emissions Trading System
EU	Evropska unija, evropski
EUR	evro
FIFO	First in, First out
GIS	skupna platforma za prostorsko načrtovanje
GJS	gospodarska javna služba
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points
HUF	Madžarski forint
IED	Industrial Emissions Directive
ILI	Infrastructure Leakage Index
IPPC	Integrated Pollution Prevention Control
IWA	International Water Association
JHMB	Javni holding Maribor
JP	javno podjetje
KKŽ	krožno-kabinska žičnica
LED	Light-Emitting Diode
LP	letno poročilo
MEDO	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih GJS varstva okolja
MGTŠ	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
MOM	Mestna občina Maribor
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
OFEM	Olimpijski festival evropske mladine
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
P+R	Park and ride
PL001	Politika notranjerevizijske dejavnosti Javnega holdinga Maribor, d. o. o.
ROE	Return on Equity
RS	Republika Slovenija
SLA	Service-Level Agreement
SNR	Služba za notranjo revizijo
SPT	postopek sočasne proizvodnje toplote in električne ali mehanske energije
SRS	Slovenski računovodski standardi
SSASSE	proizvodnja toplote iz sončnih sprejemnikov
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UIA	Urban Innovative Actions

US4F	Urban Soil 4 Food
VTČ	visokotemperaturna toplotna črpalka
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN	Zakon o javnem naročanju
ZPIZ	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
ZUM	Zavod za urbanizem Maribor
ZURE	Zakon o učinkoviti rabi energije

1 Uvod

1.1 Predstavitev Skupne JHMB

Organigram Skupine JHMB | 31. 12. 2023

Osnovni podatki o obvladujoči družbi

Ime podjetja	Javni holding Maribor, družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb, d. o. o.
Skrajšano ime	Javni holding Maribor, d. o. o.
Sedež podjetja	Zagrebška cesta 30, 2000 Maribor
Registracija	pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod vl. št. Srg 2020/27560 (2.9.2020)
Osnovni kapital	2.301.600,00 EUR
Lastniški delež	100 % Mestna občina Maribor
Matična številka	8709459000
Davčna številka	56143028
Šifra dejavnosti	K 64.200 Dejavnost holdingov
Telefon	02 45 00 300
E-pošta	info@jhmb.si
Spletna stran	www.jhmb.si

Javni holding Maribor, d. o. o. (JHMB) predstavlja ključni steber za zagotavljanje visoko kakovostnih gospodarskih javnih služb (GJS) v Mestni občini Maribor (MOM) in njenem širšem regionalnem okolju. Kot multidisciplinarna družba, ustanovljena z namenom konsolidacije strokovnih in razvojnih nalog, JHMB deluje kot osrednji koordinacijski in podporni mehanizem za mariborska javna podjetja, ki so ključna za zagotavljanje storitev javnega pomena.

Osnovni podatki o odvisnih družbah

Ime podjetja	Javno podjetje Energetika Maribor, d. o. o.
Skrajšano ime	Energetika Maribor, d. o. o.
Sedež podjetja	Jadranska cesta 28, 2000 Maribor
Osnovni kapital	1.011.099,98 EUR
Lastniški delež	100 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5107199
Davčna številka	77722922
Šifra dejavnosti	D 35.300 Oskrba s paro in vročo vodo
Telefon	02 300 88 00
E-pošta	info@energetika-mb.si
Spletna stran	www.energetika-mb.si

Energetika Maribor, d. o. o., je javno podjetje, ki skrbi za zagotavljanje zanesljivega zadovoljevanja potreb uporabnikov po okolju prijazni energiji.

Primarna dejavnost družbe je izvajanje javne službe oskrbe s toploto v MOM, kar vključuje proizvodnjo in distribucijo toplotne energije.

Ime podjetja	Mariborski vodovod, javno podjetje, d. o. o.
Skrajšano ime	Mariborski vodovod, d. o. o.
Sedež podjetja	Jadranska cesta 24, 2000 Maribor
Osnovni kapital	1.191.324,48 EUR
Lastniški delež	75,07 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5067880
Davčna številka	68041527
Šifra dejavnosti	E 36.000 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode
Telefon	02 320 77 00
E-pošta	info@mb-vodovod.si
Spletna stran	www.mb-vodovod.si

Osnovna dejavnost Mariborskega vodovoda, d. o. o., je zagotavljanje oskrbe z vodo porabnikom v 16 občinah, kar omogoča 39 aktivnih vodnjakov na različnih lokacijah s skoraj 14 milijoni m³ načrpane vode letno. Iz vodnega vira Vrbanški plato, ki je največji vodni vir v sistemu, sta letno načrpani več kot dve tretjini vse načrpane vode v sistemu; voda se črpa še iz 9 manjših črpališč in 6 vodnih zajetij.

Družba se že leta sooča z velikim izzivom obvladovanja vodnih izgub, ki se spremljajo po metodologiji IWA, medtem ko je vzdrževanost vodovodnega omrežja ocenjena s kazalcem ILL; po slednjem se sistem, s katerim upravlja Mariborski vodovod, d. o. o., uvršča med dobro vzdrževane sisteme.

Ime podjetja	Javno podjetje za mestni in potniški promet Marprom, d. o. o.
Skrajšano ime	Javno podjetje Marprom, d. o. o.
Sedež podjetja	Mlinska ulica 1, 2000 Maribor
Osnovni kapital	3.908.800,00 EUR
Lastniški delež	100 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	3992071
Davčna številka	92859976
Šifra dejavnosti	H 49.310 Mestni in primestni kopenski potniški promet
Telefon	0591 80 481
E-pošta	info@marprom.si , info@visitpohorje.si
Spletna stran	www.marprom.si , www.visitpohorje.si

Javno podjetje Marprom, d. o. o., je bilo ustanovljeno z namenom izvajanja varnega in udobnega mestnega potniškega prometa na območju MOM.

Poleg izvajanja mestnega potniškega prometa in drugih vrst avtobusnih prevozov ter servisnega vzdrževanja vozil se je Javno podjetje Marprom, d. o. o., v preteklosti pričelo ukvarjati še z dodatnimi dejavnostmi; pod okrilje Javnega podjetja Marprom, d. o. o., ki je pridobilo 15-letno koncesijo za upravljanje žičnic na Mariborskem Pohorju, smučišč in spremljevalnih objektov, je prešlo celovito upravljanje pohorskih žičnic. Družba je prevzela tudi upravljanje ograjenih parkirišč v Mariboru in pričela izvajati nadzor nad plačevanjem parkirnine v belih conah, kjer je bila uvedena tudi možnost plačevanja preko mobilnega telefona. Dejavnosti v belih conah je bila zaokrožena z upravljanjem parkirnih avtomatov, sočasno pa je pod okrilje družbe prešla še javna služba odvoza in hrambe nepravilno parkiranih in zapuščenih vozil.

Ime podjetja	Javno podjetje Nigrad, komunalno podjetje, d. o. o.
Skrajšano ime	Javno podjetje Nigrad, d. o. o.
Sedež podjetja	Zagrebška cesta 30, 2000 Maribor
Osnovni kapital	3.259.316,57 EUR
Lastniški delež	77,05 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5066310
Davčna številka	71083715
Šifra dejavnosti	E 37.000 Ravnanje z odplakami
Telefon	02 450 03 60
E-pošta	info@nigrad.si
Spletna stran	www.nigrad.si

Javno podjetje Nigrad, d. o. o., opravlja komunalne dejavnosti, organizirane v poslovne modele GJS, in tržne storitve za potrebe lokalnih skupnosti, podjetij, ustanov in individualnih naročnikov. Deluje v SV Sloveniji, predvsem na širšem območju mesta Maribor.

Glavne dejavnosti družbe so vzdrževanje javnih prometnih površin, dolžine cca 730 km, vzdrževanje javne razsvetljave na cca 16.500 kosih svetilk in prometna semaforizacija, v sklopu katere je preko Centra za avtomatsko vodenje prometa v upravljanju 80 semaforiziranih križišč. Družba izvaja tudi dejavnost vzdrževanja in upravljanja kanalizacije, ki vključuje cca 700 km kanalskih vodov, in obsega 100 prečrpališč.

Družba izvaja tudi geodetske in tehnične storitve, upravne postopke v zvezi z izdajo soglasij, prve meritve in obratovalne monitoringe čistilnih naprav po Sloveniji ter odpadnih voda iz industrije.

Ime podjetja	Pogrebno podjetje Maribor, javno podjetje, d. o. o.
Skrajšano ime	Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o.
Sedež podjetja	Cesta XIV. divizije 39 A, 2000 Maribor
Osnovni kapital	368.388,00 EUR
Lastniški delež	100 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5067928
Davčna številka	51546132

Šifra dejavnosti	S 96.030 Pogrebna dejavnost
Telefon	02 480 09 00
E-pošta	info@pp-mb.si
Spletna stran	www.pp-mb.si

Mestni svet MOM je z Odlokom o pokopališkem in pogrebem redu na območju Mestne občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik št. 21/98) določil, da s pokopališčema Pobrežje in Dobrava upravlja koncesionar, ki je določen kot izvajalec gospodarske javne službe vzdrževanja, urejanja pokopališč in pogrebne storitve na pokopališču ter upepeljevanja.

Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o., je predsedujoči član Združenja evropsko pomembnih pokopališč (Association of Significant Cemeteries in Europe – ASCE), s čimer postavlja smernice dobrega upravljanja s kulturno dediščino Evrope.

Ime podjetja	Javno podjetje Snaga, podjetje za ravnanje z odpadki in druge komunalne storitve, d. o. o.
Skrajšano ime	Javno podjetje Snaga, d. o. o.
Sedež podjetja	Nasipna ulica 64, 2000 Maribor
Osnovni kapital	3.990.202,33 EUR
Lastniški delež	94,5 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5067855
Davčna številka	22223576
Šifra dejavnosti	E 38.110 Zbiranje in odvoz nenevarnih odpadkov
Telefon	02 620 58 75
E-pošta	info@snaga-mb.si
Spletna stran	www.snaga-mb.si

V okviru GJS Javno podjetje Snaga, d. o. o., izvaja GJS s področja ravnanja z odpadki, čiščenja in urejanja javnih utrjenih površin, oskrbe zapuščenih živali v Zavetišču za živali Maribor, upravljanja in vzdrževanja zaprtih odlagališč.

Družba izvaja še širok nabor dodatnih storitev na področju odvoza vseh vrst nenevarnih in nevarnih odpadkov, vzdrževanja in objektni servis ter čiščenja poslovnih prostorov, zasebnih površin in po

prireditvah, izvajanja zimske službe s čiščenjem in odvozom zapadlega snega, zakup oglasnega prostora oz. plakatiranje, zbiranja in odvoza jedilnih olj za podjetja in druge organizacije.

Ime podjetja	Šport Maribor, družba za upravljanje s športnimi objekti, d. o. o.
Skrajšano ime	Šport Maribor, d. o. o.
Sedež podjetja	Koresova ulica 7, 2000 Maribor
Osnovni kapital	1.235.354 EUR
Lastniški delež	100 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	3388042
Davčna številka	10663924
Šifra dejavnosti	R 93.110 Obratovanje športnih objektov
Telefon	02 320 78 10
E-pošta	info@somb.si
Spletna stran	www.sport-maribor.si

Šport Maribor, d. o. o., ki je nastal z združevanjem zavodov, je osrednja družba, v okviru katere se izvajajo vse najpomembnejše in največje športne aktivnosti in upravljajo športni objekti v Mariboru in okolici. Od leta 2010 združuje nekdanji Javni zavod Dvorana Tabor Maribor (dvorana Tabor, Ledna dvorana) in Javni zavod Športni center Maribor (kopališče Pristan, kopališče Mariborski otok, hipodrom Kamnica). Leta 2012 je v upravljanje prevzel še javne športne objekte na območju Ljudskega vrta. Leta 2021 se je preoblikoval v družbo z omejeno odgovornostjo in se s 1. februarjem 2022 pridružil Skupini JHMB.

Ime podjetja	Mestne nepremičnine, družba za upravljanje, gospodarjenje in trgovanje z nepremičninami, d. o. o.
Skrajšano ime	Mestne nepremičnine, d. o. o.
Sedež podjetja	Grajska ulica 7, 2000 Maribor
Osnovni kapital	2.332.000 EUR
Lastniški delež	100 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	8579156
Davčna številka	53087682

Šifra dejavnosti	L 68.320 Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi
E-pošta	info@mestne-nep.si
Spletna stran	www.mestne-nepremicnine.si

Družba Mestne nepremičnine, d. o. o., je bila ustanovljena leta 2020 s ciljem nakupa in upravljanja nepremičnin, ki so v javnem interesu. Družba skrbi za pravno in funkcionalno urejenost nepremičnin, investicijska vzdrževalna dela, pripravo, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa, oddajanje v najem, v uporabo ipd. Njeno delovanje je usmerjeno v nove vsebine neustrežno izkoriščenih nepremičnin, s ciljem učinkovitejše uporabe obstoječih virov v okolju in povezovanja vseh posameznikov in interesnih skupin za aktivno sodelovanje pri regeneraciji urbanega prostora.

Ime podjetja	ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o.
Skrajšano ime	ZUM, d. o. o.
Sedež podjetja	Grajska ulica 7, 2000 Maribor
Osnovni kapital	261.408,99 EUR
Lastniški delež	50,01 % Javni holding Maribor, d. o. o.
Matična številka	5066204
Davčna številka	92000533
Šifra dejavnosti	M 71.112 Krajinsko, arhitekturno, urbanistično in drugo projektiranje
E-pošta	zum@zum-mb.si
Spletna stran	www.zum-mb.si

Zavod za urbanizem Maribor, danes ZUM, d. o. o., je družba, specializirana za urbanistično načrtovanje. Ustanovljena je bila leta 1959 in je danes ena najpomembnejših slovenskih ponudnic urbanističnih storitev. Čeprav ima sedež v Mariboru, je večina njenih projektov povezana s Podravjem, Pomurjem ter gorenjsko in savinjsko regijo. Med pomembnejše dejavnosti družbe spadajo še načrtovanje razvoja slovenskih mest in naselij, območij za proizvodne in storitvene dejavnosti, turističnih destinacij in okoljskih projektov.

Ime podjetja	Energija in okolje, družba za napredne energetske in okoljske rešitve, d. o. o.
Skrajšano ime	Energija in okolje, d. o. o.
Sedež podjetja	Jadranska cesta 28, 2000 Maribor
Osnovni kapital	795.000,00 EUR
Lastniški delež	100 % Javno podjetje Energetika Maribor, d. o. o.
Matična številka	6335055
Davčna številka	91555248
Šifra dejavnosti	D35.112 Proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in jedrskih elektrarnah
Telefon	02 300 88 42
E-pošta	info@energijainokolje.si
Spletna stran	www.energijainokolje.si

Družba Energija in okolje, d. o. o., je specializirana za napredne energetske in okoljske rešitve s temeljnim vodilom strateškega razvoja. Poslanstvo družbe je izvajanje učinkovitih energetskih in ekonomsko rentabilnih projektov, kjer se ustvarjeni dobiček namenja novemu investiranju in razvoju energetske dejavnosti.

Ime podjetja	Energy and Environment Kft.
Skrajšano ime	Energy and Environment Kft.
Sedež podjetja	Falk Miksa utca 22, 1055 Budimpešta, Madžarska
Osnovni kapital	94.667.250 HUF
Lastniški delež	Energija in okolje, d.o.o. (100%)
Matična številka	109333735
Davčna številka	26588988-2-41
Šifra dejavnosti	7490 druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti
Telefon	02 300 88 42
E-pošta	info@energijainokolje.si
Spletna stran	www.energijainokolje.si

Energy and Environment Kft. je podjetje s sedežem v Budimpešti, Madžarska, ki se v okviru sodelovanja v projektu E-Co-Housing ukvarja z naprednimi rešitvami v domeni energetske in okoljske aktivnosti ter zasleduje cilj zmanjšanja porabe energije in s tem povezanih stroškov. Družba zasleduje cilj izgradnje modela socialnih stanovanj z najvišjimi energetskimi standardi in pametnimi IT-rešitvami kot nizkoenergijske zgradbe ter preizkušati nove tehnike za minimiziranje stroškov gradnje.

Ime podjetja	MarTurA, podjetje za turizem, trgovino in storitve, d.o.o.
Skrajšano ime	MarTurA, d.o.o.
Sedež podjetja	Pohorska ulica 60, 2000 Maribor
Osnovni kapital	40.000 EUR
Lastniški delež	Javno podjetje Marprom, d.o.o. (100%)
Matična številka	6612563
Davčna številka	SI 22985301
Šifra dejavnosti	N 79.110 Dejavnost potovalnih agencij
E-pošta	info@martura.si
Spletna stran	www.martura.si

Družba MarTura, d. o. o., je bila kot mariborska receptivna turistična agencija in organizator potovanj ustanovljena za izvedbo celovitih turističnih storitev v Sloveniji in sosednjih državah. Leta 2014 je bila vanjo združena ekipa strokovnjakov s področja turistične industrije z namenom izvedbe počitniških programov in sprostitev aktivnosti za posameznike in skupine, aktivnih in športnih programov za posameznike in skupine, organizacijo vseh vrst osebnega prevoza ipd.

1.2 Delež

Ustanoviteljica družbe JHMB je Mestna občina Maribor (100-odstotni delež); poslovni naslov družbe JHMB je Zagrebška cesta 30, Maribor.

Predstavitev Skupine JHMB na dan 31. 12. 2023

Družbenik	Osnovni kapital	Delež odvisne družbe v kapitalu
Energetika Maribor, d.o.o.	1.011.100 €	100,00
Mariborski vodovod, d.o.o.	1.191.324 €	75,07
Javno podjetje Marprom, d.o.o.	3.908.800 €	100,00
Javno podjetje Nigrad, d.o.o.	3.259.317 €	86,98
Pogrebno podjetje Maribor, d.o.o.	368.388 €	100,00
Javno podjetje Snaga, d.o.o.	3.990.202 €	94,50
Šport Maribor, d.o.o.	1.235.354 €	100,00
Mestne nepremičnine, d.o.o.	2.332.000 €	100,00
ZUM, d.o.o.	261.409 €	50,01
Energija in okolje, d.o.o.	795.000 €	100,00
Energy and Environment Kft.	94.667.250 HUF	100,00
MarTurA, d.o.o.	40.000 €	100,00

1.3 Upravljanje

Dvotirni sistem upravljanja

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) upravlja obvladujočo družbo JHMB, ustanoviteljica Mestna občina Maribor, ki uresničuje svoje ustanoviteljske pravice. V družbi je vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja s poslovodstvom oz. direktorjem kot organom vodenja in nadzornim svetom kot organom nadzora. Nadzorni svet v skladu z aktom o ustanovitvi šteje 6 članov; štiri člane imenuje ustanovitelj, dva pa izvoli Skupni svet delavcev.

V večini neposredno odvisnih družb v Skupini JHMB (z izjemo Pogrebne podjetja Maribor, d. o. o., Športa Maribor, d. o. o., Mestnih nepremičnin, d. o. o., in ZUM, d. o. o.) je prav tako vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja s poslovodstvom oz. direktorjem kot organom vodenja in nadzornim svetom kot organom nadzora. Pri upravljanju tako družbe JHMB kot tudi vseh neposredno odvisnih družb je najpomembnejša vrednota etika, ostale skupne vrednote pa so še spoštljivost, motiviranost zaposlenih, družbena odgovornost, znanje, inovativnost, zanesljivost, sodelovanje ter kakovost, učinkovitost, strokovnost in celovitost storitev.

Poslovodstvo obvladujoče družbe na dan 31. 12. 2023

Družba	Ime in priimek	Funkcija	Imenovanje
Javni holding Maribor, d.o.o.	mag. Andrej Rihter	direktor	08.11.2021

Poslovodstva ostalih družb Skupine na dan 31. 12. 2023

Družba	Ime in priimek	Funkcija	Imenovanje
Energetika Maribor, d.o.o.	Jože Hebar	direktor	01.06.2023
Javno podjetje Marprom, d.o.o.	Ranko Šmigoc	direktor	01.04.2022
Mariborski vodovod, d.o.o.	Miran Jug	direktor	01.10.2020
Javno podjetje Nigrad, d.o.o.	Tomaž Kavnik	direktor	01.09.2023
Pogrebno podjetje Maribor, d.o.o.	mag. Lidija Pliberšek	direktor	18.09.2022
Javno podjetje Snaga, d.o.o.	mag. Franc Dover	direktor	01.07.2020
Šport Maribor, d.o.o.	Ranko Šmigoc	direktor	01.04.2023
Mestne nepremičnine, d.o.o. (od 1.5.2023)	Ranko Šmigoc	direktor	01.01.2022
ZUM, d.o.o. (od 1.5.2023)	Andrej Žižek	direktor	07.06.2022
Energija in okolje, d.o.o.	Jože Hebar	direktor	01.07.2023
Energy and Environment Kft.	Tine Šalamon	direktor	01.09.2021
MarTurA, d.o.o.	Marko Rataj	direktor	01.11.2021

Nadzorni sveti družb Skupine JHMB v letu 2023

Družba	Ime in priimek članov NS	Funkcija
Javni holding Maribor, d.o.o.	David Kastelic	predsednik
	Mateja Cekić	namestnica predsednika
	Matej Bastič	član
	Vinko Filipič	član
	Mišo Pušnik	član- predstavnik zaposlenih
	Sanja Gerdak	članica - predstavnica zaposlenih
Energetika Maribor, d.o.o.	Damijan Škrinjar	predsednik do 30.12.2023
	Bojan Žerjal	namestnik predsednika - predstavnik zaposlenih
	Janez Zupanc	član
	Sandi Ritlop	član
	Vitor Zečič	član
	Bojan Ambrož	član- predstavnik zaposlenih
Javno podjetje Marprom, d.o.o.	Danijela Drekonja	predsednica od 10.3.2023
	Bernard Memon	namestnik predsednika
	Matjaž Štandeker	član
	Matej Pavlič	predsednik do 9.3. - član od 10.3.2023
	Boris Selič	član- predstavnik zaposlenih
	Stanislav Brumen	član- predstavnik zaposlenih
Mariborski vodovod, d.o.o.	Damijan Škrinjar	predsednik do 9.1.2023 in od 16.1. do 30.12.2023
	Melita Petelin	namestnica predsednika do 9.1.2023
	Leonida Polajnar	namestnica predsednika od 9.3.2023 - članica od 10.1.2023 do 8.3.2023
	Rok Mezgec	namestnik predsednika od 16.1.2023
	Matjaž Štandeker	član od 9.1.2023
	Avgust Zavernik	član
	Sanja Gerdak	članica - predstavnica zaposlenih
	Ida Podgorelec Županec	članica - predstavnica zaposlenih
Javno podjetje Nigrad, d.o.o.	Sašo Drobnak	predsednik do 9.1.2023
	Gregor Ficko	član do 5.2.2023 - predsednik od 6.2.2023
	Stojan Auer	namestnik predsednika do 9.1.2023
	Dejan Stanko	član od 10.1.2023 do 5.2.2023 - namestnik predsednika od 6.2.2023
	Primož Tručl	član
	Izidor Polanec	član od 10.1.2023
	Bojan Šuman	član- predstavnik zaposlenih
	Mišo Pušnik	član- predstavnik zaposlenih
Javno podjetje Snaga, d.o.o.	Milan Lukič	član 10.1.2023 do 13.2.2023 - predsednik od 14.2.2023 do 28.12.2023
	Nenad Duvnjak	član do 13.2.2023 - namestnik predsednika od 14.2.2023
	Damijan Škrinjar	predsednik do 9.1.2023 - član od 10.1.2023 do 30.12.2023
	Zorica ZAJC KVAS	namestnica predsednika do 9.1.2023
	Stojan AUER	član do 9.1.2023
	Vilijem POZEB	član do 9.1.2023
	Suzana Gomolj	članica od 10.1.2023 do 22.2.2023
	Nataša Petek	članica od 22.5.2023
	Aleksander Majhen	član od 29.12.2023
	Matjaž Andric	član od 10.1.2023
	Zdravko ZORMAN	član- predstavnik zaposlenih
Šport Maribor, d.o.o.	Matjaž Štandeker	predsednik do 1.9.2023
	Zvonko Zinrajh	namestnik predsednika do 25.7.2023
	Aljaž Bratina	član do 1.9.2023
	Matevž Avšič	član do 1.9.2023
	Matej Pungartnik	član- predstavnik zaposlenih do 1.9.2023
	Branko Kovač	član -predstavnik zaposlenih do 1.9.2023

1.4 Izjava o upravljanju

Razkritja v skladu s 5. odstavkom 70. člena ZGD-1

Obvladujoča družba je v letu 2021 pristopila h Kodeksu upravljanja za nejavne družbe s ciljem dobrega korporativnega upravljanja. Kodeks je pripravila Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Združenja nadzornikov Slovenije.

Preostale odvisne družbe so se ravnale bodisi po referenčnem Kodeksu upravljanja za nejavne družbe oziroma (še) niso pristopile k uporabi enega od referenčnih kodeksov.

Kasneje se je v praksi izkazalo, da so družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti izpostavljene posebnim izzivom na področju upravljanja, saj te za občine izvajajo GJS. V letu 2023 je zato družba JHMB pristopila h Kodeksu upravljanja za družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti in ga tudi sprejela ter posledično dne 1. 6. 2023 odstopila od Kodeksa za nejavne družbe.

Kodeks je dostopen na spletni strani Združenja nadzornikov (<https://www.zdruzenje-ns.si/library/1945>).

Izjava o skladnosti s kodeksom – podatki o obsegu odstopanja od kodeksa o upravljanju

V procesu presoje lastne prakse glede na priporočila kodeksa po načelu »spoštuj ali pojasni« pojasnujemo naslednja odstopanja od priporočil kodeksa:

- Priporočila (področje TRAJNOST) 3.12, 3.12.1, 3.12.2, 3.12.3, 3.12.4, 3.12.5, 3.12.6, 3.12.7, 3.12.8, 3.12.9: Politika trajnostnega poslovanja in razvoja. Navedena politika še ni bila oblikovana, posledično tudi ni del letnega poročila ter ni objavljena na spletni strani družbe. Predvideva se oblikovanje v letu 2024.
- Priporočilo (področje POLITIKA RAZNOLIKOSTI) 3.13, 3.13.1, 3.13.2, 3.13.3: Družba nima oblikovane in sprejete Politike raznolikosti. Pri sestavi organa vodenja in nadzora (tudi revizijske komisije) je vzpostavljena raznolikost, ki se zasleduje v zvezi z zastopanostjo v navedenih organih, to je glede na spol, starost, strokovne kompetence, itd.
- Priporočilo 5.8: Priporočilo do sedaj nismo dosledno izvajali. Vsi člani nadzornega sveta in zunanji člani komisij so izjavo o neodvisnosti podpisali samo ob nastopu mandata oz. ob nastanku okoliščin, ki pomenijo spremembo njihovega statusa neodvisnosti. V prihodnje si bomo prizadevali, da bodo člani nadzornega sveta in komisij izjave podpisovali (obnavljali) vsako leto.
- Priporočilo 6.2.1: Družba Javni holding Maribor, d. o. o., ima enočlansko upravo – poslovodjo oz. direktorja družbe. Družba izpolnjuje merila za veliko družbo, ker mora po 56. členu ZGD-1 pripraviti konsolidirano letno poročilo.
- Priporočilo 7.9: Politika obvladovanja nasprotja interesov in odvisnosti vodenja in nadzora v družbi Javni holding Maribor, d. o. o., še ni sprejeta oz. je v pripravi in bo sprejeta predvidoma v letu 2024.

- Priporočilo 7.15: Vsak član organa vodenja in nadzora (tudi revizijske komisije) je ob nastopu mandata izpolnil izjavo o neodvisnosti, prav tako vsak član organa vodenja in nadzora enkrat letno izpolni Izjavo o povezanih strankah v skladu z Mednarodnim računovodskim standardom 24. V zvezi z osebami, ki jih člani navedejo na izjavah, se izvajajo vsi previdnostni ukrepi, da bi se izognili morebitnemu (potencialnemu) nasprotju interesov. Družba ne vodi seznama (registra) povezanih oseb. Seznam, vodenje registra povezanih oseb je predviden v politiki (del politike), ki je v pripravi, vendar še ni sprejeta.

Sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj

Za učinkovito in uspešno poslovno odločanje so nujne kakovostne informacije ob pravem času. V družbi JHMB jih zagotavljamo z uporabo jasnih računovodskih usmeritev, obsežnimi razkritji in pojasnili, pravočasno pripravo in vsebinsko zasnovano izkazov, podatkov, poročil in analiz, ki so primerni za poslovno odločanje, ter z rednim nadziranjem procesa računovodstva in drugih poslovnih procesov v postopkih revizije.

Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbah skupine JHMB v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Notranje kontrole v družbah Skupine JHMB imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in prepričevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot tudi ugleda družb Skupine. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja ter skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, kar skušamo doseči predvsem z izvajanjem naslednjih ukrepov in notranjih kontrol:

- oblikovanje učinkovite in transparentne organizacijske strukture;
- oblikovanje jasnih in poenotnih računovodskih usmeritev ter njihova dosledna uporaba;
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov, ki obsega preverjanje, ali so vsi poslovni dogodki podprti z verodostojnimi poslovnimi listinami, ali so odobreni s strani pooblaščenih oseb, ali so vsi poslovni dogodki pravočasno knjiženi, v pravih zneskih in pravilno kontirani;
- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, v okvir katere spada preverjanje mesečnih uskladitev prometa in stanj med pomožnimi knjigami, analitičnimi evidencami in glavno knjigo ter kontrola izvajanja letnega popisa (inventura) stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom;
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti, ki obsega ločevanje izvajanja nalog, npr. evidentiranja poslovnih dogodkov od upravljanja s finančnimi sredstvi družbe;
- kontrola odgovornosti zadolžencev za sredstva, varovanje sredstev pred krajo, izgubami in neučinkovito uporabo;
- nadziranje se izvaja tudi na način, da preverjamo pravilnost računovodskih podatkov v okviru funkcije poročanja oz. analiziranja in preučevanja odmikov od načrtovanih ali/in preteklih prometov in stanj.

Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij z vidika uporabe sodobne tehnologije predstavlja tudi informacijski sistem.

S sistemom notranjih kontrol v družbah Skupine JHMB načrtno in sistematično uporabljamo postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij ter pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov. Prav tako preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov, aktov organov upravljanja in sistemskih predpisov družbe.

Menimo, da sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju poslovanja z zakoni, predpisi, sprejetimi notranjimi akti družb Skupine in drugimi navodili.

Revizija

Revizija računovodskih izkazov

Obvezno revizijo računovodskih izkazov družb v Skupini opravljata revizijska družba in pooblaščen revizor, ki za vse družbe poleg redne letne revizije računovodskih izkazov zagotavljata tudi posredovanje strokovnih opozoril in napotkov za obvladovanje vseh vrst tveganj. Na podlagi koordinacije družbe JHMB je bilo izvedeno skupno javno naročilo za izvedbo obvezne revizije računovodskih izkazov v vseh povezanih družbah v Skupini JHMB, saj sodelovanje z eno revizijsko družbo omogoča poleg drugega tudi lažje terminsko usklajevanje.

Za revizijo ločenih računovodskih izkazov družbe JHMB in konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine JHMB je bila na podlagi sklepa ustanoviteljice za obdobje 2022 – 2024 imenovana družba BDO Revizija, d. o. o., Cesta v Mestni log 1, 1000 Ljubljana.

Notranja revizija v letu 2023

JHMB ima organizirano Službo za notranjo revizijo (v nadaljevanju SNR). Politika notranjerevizijske dejavnosti JHMB je temeljna notranjerevizijska listina, ki ureja položaj in organiziranost službe, način dela, poročanje ter pravice in odgovornosti notranjih revizorjev. Poklicno-etične dolžnosti notranjega revizorja pri opravljanju notranjerevizijskih nalog v Skupini JHMB določa Kodeks poklicne etike notranjega revizorja. Bolj natančna navodila za delo notranjih revizorjev na področju dajanja zagotovil so opredeljena v dokumentu *Metodologija dela notranje revizije družbe JHMB in Skupine JHMB*.

Notranje revidiranje je neodvisna in nepristranska dejavnost dajanja zagotovil in svetovanja, zasnovana za dodajanje vrednosti in izboljševanje delovanja družb Skupine JHMB. Družbi JHMB in ostalim družbam Skupine JHMB pomaga uresničevati njene cilje s spodbujanjem premišljenega, urejenega načina vrednotenja notranjih kontrol in tveganj ter izboljševanja uspešnosti postopkov ravnanja s tveganji, njihovega obvladovanja in upravljanja. Poslanstvo notranjega revidiranja je krepitev in zaščita vrednosti družbe JHMB in ostalih družb Skupine JHMB z dajanjem objektivnih zagotovil na podlagi ocene tveganj in razumevanjem delovanja vsake posamezne družbe v Skupini.

Organizacijska umeščenost

SNR je ustanovljena kot samostojna organizacijska enota, ki je funkcijsko in organizacijsko ločena od drugih organizacijskih enot družbe JHMB. Notranjerevizijske posle opravlja v družbi JHMB kot notranji izvajalec in v odvisnih družbah (Energetika Maribor, d. o. o., Mariborski vodovod, d. o. o., Javno podjetje Marprom, d. o. o., Javno podjetje Nigrad, d. o. o., Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o., Javno podjetje Snaga, d. o. o., Šport Maribor, d. o. o., ZUM, d. o. o., in Mestne nepremičnine, d. o. o.) kot zunanji izvajalec. Funkcijsko odgovarja NS oziroma RK NS družbe JHMB.

Zaposleni

Na dan 31. december 2023 sta bila v SNR zaposlena dva (2) notranja revizorja, vodja službe in samostojna strokovna sodelavka. Zaposleni v SNR nenehno skrbijo za svoj strokovni razvoj z udeležbo na izobraževanjih in s prebiranjem strokovne literature s področja notranjerevizijske stroke.

Izvedene notranje revizije

SNR svoje napore usmerja v tista področja, kjer je njena prisotnost najbolj koristna, in kjer z ugotovitvami in priporočili lahko pripomore k zmanjševanju tveganj in pravočasnemu odkrivanju pomanjkljivosti v delovanju notranje kontrolnih mehanizmov. Z notranjerevizijskimi posli zmanjšuje možnosti prevar, pokaže na (ne)spoštovanje zakonskih predpisov in notranjih pravil ter odkriva pomanjkljivosti pri poslovanju in notranjih kontrolah.

Skupščina obvladujoče družbe

Ustanoviteljica družbe JHMB je Mestna občina Maribor kot edini družbenik JHMB. Skupščine odvisnih družb sestavljajo družba JHMB kot edini družbenik oz. družba JHMB kot družbenik skupaj z ostalimi družbeniki – različnimi občinami Podravja (pri družbi ZUM, d. o. o., tudi fizične osebe). Ustanoviteljica družbe JHMB odloča o sprejetju letnega poročila in uporabi bilančnega dobička, zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, vplačilu in vračanju naknadnih vplačil, delitvi in prenehanju poslovnih deležev, ukrepih za nadzor dela direktorja, postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, uveljavljanju zahtevkov družbe JHMB proti direktorju ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju ali poslovanju, zastopanju družbe JHMB v sodnih postopkih proti direktorju in drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba. Pristojnosti ustanovitelja oz. družbenikov posameznih odvisnih družb so opredeljene v njihovih aktih o ustanovitvi oz. družbenih pogodbah.

Organi vodenja in nadzora obvladujoče družbe

Družbo JHMB od 8. 11. 2021 vodi direktor mag. Andrej Rihter s petletnim mandatom. Nadzoruje jo nadzorni svet, ki ga sestavljajo štirje predstavniki ustanoviteljice: predsednik mag. David Kastelic (od 28. 3. 2022) in člani: mag. Mateja Cekič, namestnica predsednika (od 26. 8. 2020), Matej Bastič (od

26. 8. 2020), Vinko Filipič (od 2. 11. 2021) in dva predstavnika Skupnega sveta delavcev povezanih podjetij: člana Mišo Pušnik (od 7. 9. 2023) in Sanja Gerdak (od 7. 9. 2023).

Predsednik NS: mag. David Kastelic

Direktor JHMB: mag. Andrej Rihter

Maribor, 21.6.2024

1.5 Poročilo posloводства obvladujoče družbe

Povezani v boljšo učinkovitost

Kljub številnim izzivom, ki jih je prineslo leto 2023, smo v Skupini JHMB uspeli ohraniti stabilnost poslovanja. Skrbno smo upravljali z viri in izvajali finančno odgovorno politiko, ki se je ob koncu leta potrdila z dobrim poslovnim rezultatom, kar omogoča nadaljnje investicije in izboljšanje kakovosti naših storitev.

Z namenom usklajenega delovanja in permanentnega dvigovanja kakovosti in optimizacije izvajanja storitev družb Skupine JHMB smo v letu 2023 nadaljevali z izvajanjem strateške koordinacije, ki je trilateralna in zajema povezovanje z lastniki, direktorji odvisnih družb in vodji strokovnih in podpornih služb družbe JHMB.

V Skupini JHMB smo v letu 2023 uspešno in učinkovito nadaljevali s konsolidacijo dejavnosti v okviru mariborskega mestnega servisa in portfelj odvisnih družb dopolnili z družbama Mestne nepremičnine in ZUM, ki zaokrožujeta nabor mesto tvornih storitev še z lastnim obsegom, kar v okviru Skupine JHMB vzpostavlja nove relacije za doseganje dodatnih sinergij.

Družbe iz Skupine JHMB so tudi v letu 2023 izvajale obvezne in izbirne GJS, s katerimi so zagotavljale materialne javne dobrine in osnovne bivanjske pogoje občanom in za delovanje podjetij. Ob tem so družbe Skupina JHMB ponujale tudi različne dodatne storitve po meri uporabnikov, občanov in podjetij.

Družba Šport Maribor je ob podpori MOM in odvisnih družb iz Skupine JHMB v letu 2023 poskrbela za pripravo, organizacijo in izvedbo največjega športnega dogodka v zgodovini Slovenije – Olimpijskega festivala evropske mladine OFEM 2023. Med 23. in 29. julijem je Maribor tako gostil več kot 2.500 športnic in športnikov iz 48 držav.

Družba Šport Maribor je tudi intenzivirala izvajanje tržne dejavnosti in pripravila nove športne dogodke. Cilj vseh teh aktivnosti je, da družba poleg skrbnega upravljalca objektov postane tudi organizator in soorganizator kulturnih, športnih in drugih prireditev v Mariboru.

Z izjemo nujnih nakupov osnovnih sredstev večjih vlaganj v poslovnem letu 2023 ni bilo, smo pa v sklopu strateških aktivnosti definirali ustrezno razmejitev dejavnosti povezanih družb in uskladili investicijski cikel v smislu sočasnosti izvajanja posegov v prostor.

Uspešno delo in poslovanje Skupine JHMB ni ostalo neopazno v javnosti. Po mnenju bralcev Večer je družba JP Snaga prejela nagrado za Podravsko podjetje leta 2022. Delavec Mariborskega vodovoda je za dosežke in življenjsko delo v informacijski varnosti prejel nagrado na konferenci Infosek. Pogrebno podjetje Maribor je ponovno predsedujoči član Združenja evropsko pomembnih pokopališč ASCE. Direktorica mag. Lidija Pliberšek je bila izvoljena za predsednico združenja ASCE.

Mestna občina Maribor, ustanoviteljica družbe JHMB, je v izteku leta potrdila Strateški razvojni program (SRP) JHMB za obdobje od 2023 do 2027. V njem so predstavljeni strateški cilji, projekti in investicije skupine, ki bodo v nazivnem obdobju kreirali razvoj drugega največjega slovenskega mesta v infrastrukturnem in javno storitvenem kontekstu. V dokumentu je na prvo mesto postavljen razvoj, s katerimi si bomo prizadevali izboljšati življenje v urbanih središčih tudi skozi storitveno perspektivo in uporabniško izkušnjo.

Skupina JHMB je poslovno leto 2023 zaključila z uspešnim poslovnim rezultatom. Skupina je v letu 2023 dosegla 140,1 mio € prihodkov od poslovanja, kar je 22 % več kot v predhodnem letu, ko je bilo doseženih 114,5 mio €. Prav tako je bil v 2023 dosežen čisti dobiček v višini 6,1 mio € oz. 89 % več kot v letu 2022 ko je znašal 3,2 mio €.

Z izvajanjem zastavljenih ciljev bomo še naprej skrbeli, da bomo svoje storitve izvajali po meri uporabnikov z iskanjem trajnostnih in okolju prijaznih rešitev ter zagotavljanjem zdravega, udobnega in varnega urbanega življenja.

V Skupini JHMB smo z namenom vzpostavitve »vodnega kroga« izvajali splet aktivnosti, ki bodo zaključene v letu 2024 – pripravili smo analize in preverili različne možnosti konsolidacije družb JP Nigrad in Mariborski vodovod. V sklopu teh aktivnosti bo Mestna občina Maribor, ki bo junija 2024 postala lastnica CČN, le-to oddala v najem družbi Mariborski vodovod.

Direktor JHMB: mag. Andrej Rihter

Maribor, 21. 6. 2024

1.6 Poročilo o delu nadzornega sveta obvladujoče družbe

Nadzorni svet v letu 2023

Nadzorni svet je nadziral vodenje poslov družbe JHMB in opravljanje drugih nalog skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo in Poslovnikom o delu nadzornega sveta, ki opredeljuje način in organizacijo dela nadzornega sveta.

Sestava in mandat nadzornega sveta

Nadzorni svet šteje šest članov, od katerih so štirje člani predstavniki ustanoviteljice, dva člana pa sta predstavnika delavcev kapitalsko povezanih družb, ki ju v skladu s svojim poslovnikom izvoli skupni svet delavcev JHMB. Mandat članov nadzornega sveta je štiri leta. Po poteku mandata je član nadzornega sveta lahko ponovno izvoljen.

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2023		
Ime in priimek, funkcija, stopnja izobrazbe	Nastop mandata	Potek mandata
mag. David Kastelic, predsednik, magister znanosti s področja ekonomije in poslovnih ved	28. 3. 2022	25. 8. 2024
mag. Mateja Cekič, namestnica predsednika, magistrica znanosti s področja ekonomije in poslovnih ved	26. 8. 2020	25. 8. 2024
mag. Matej Bastič, član, mag. rer. soc. oec. (Republika Avstrija)	26. 8. 2020	25. 8. 2024
Vinko Filipič, član, univ. dipl. ekon.	2. 11. 2021	25. 8. 2024
Mišo Pušnik, član, predstavnik delavcev, dipl. org. upr. dela	7. 9. 2023	6. 9. 2027
Sanja Gerdak, članica, predstavnica delavcev, mag. manag.	7. 9. 2023	6. 9. 2027

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet se je v letu 2023 sestal na sedmih rednih in eni korespondenčni seji.

Skladno s svojimi pristojnostmi (se) je nadzorni svet v letu 2023:

- seznanjal s poročili in delovanjem Revizijske komisije NS JHMB;
- seznanjal z obdobjimi poročili o poslovanju družbe JHMB, d. o. o., in ostalih družb v Skupini JHMB;

- seznanjal z obdobjimi poročili glede stanja in odplačevanja kreditov;
- podal soglasje k letnemu in večletnemu načrtu za obdobje od 2023 do 2027 notranje revizije JHMB;
- seznanil s konsolidiranim poslovnim načrtom Skupine JHMB za leto 2023 ter naložil poslovodstvu JHMB, da ga predloži ustanoviteljici v potrditev;
- sprejel Smernice za oblikovanje politike prejemkov poslovnih oseb družb Skupine JHMB;
- podal soglasje k pristopu družbe JHMB h Kodeksu upravljanja za družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti;
- seznanil s predlogom posloводства JHMB glede razdelitve bilančnega dobička družbe JHMB za leto 2022 ter naložil poslovodstvu JHMB, da ga predloži ustanoviteljici v potrditev;
- posredoval ustanoviteljici poročilo o delovanju nadzornega sveta v letu 2022;
- ustanoviteljici predlagal podelitev razrešnice direktorju in nadzornemu svetu JHMB za leto 2022;
- pregledal revidirano letno poročilo družbe JHMB in revidirano konsolidirano letno poročilo Skupine JHMB za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2022, ter naložil poslovodstvu JHMB, da obe poročili predloži v potrditev ustanoviteljici;
- odločil in potrdil spremenljivi prejemek direktorja družbe JHMB v višini 30 % njegovih izplačanih osnovnih plač v poslovnem letu 2022, pri čemer za 7 % iz finančnega sklopa velja odložni pogoj, kar pomeni, da se znesek izplača zgolj v primeru, da v letu 2022 ne bo potrebna slabitev dolgoročne finančne naložbe v Šport Maribor;
- seznanil se je z odstopno izjavo zunanje članice RK ga. Slavice Pečovnik in imenoval novo zunanjo članico ga. mag. Barbaro Gorjup;
- zunanjemu članu revizijske komisije JHMB določil prejemke;
- določil kriterije za določitev spremenljivega dela prejemka posloводства JHMB za leto 2023;
- seznanil s »Strateškim razvojnim programom JHMB 2023–2027« in naložil poslovodstvu JHMB, da ga posreduje ustanoviteljici v potrditev;
- seznanil s strategijo izvajanja tržne dejavnosti družbe Šport Maribor;
- seznanil s poročilom o poslovanju in izvajanju ukrepov v družbah JP Nigrad in Šport Maribor;
- podal soglasje k imenovanju Sonje Hiršman za vodjo službe notranje revizije in njenim prejemkom, in sicer najdlje do imenovanja novega vodje, ki bo izbran na razpisu;
- spremljal aktivnosti na področju izvajanja notranje revizijskih pregledov in se seznanjal s poročili in ugotovitvami revizijske komisije;

- spremljal izvajanje notranjih kontrol, izvajanje ciljev po posameznih področjih dela ter upravljanje s tveganji;
- predlagal ustanoviteljici potrditev poslovnega načrta JHMB za leto 2024;
- podal soglasje k Finančnemu koledarju za leto 2024.

Letno poročilo Skupine JHMB za leto 2023 je revidirala revizijska družba BDO Revizija, d. o. o., ki je izdala neprilagojeno mnenje k računovodskim izkazom. Revizijska komisija nadzornega sveta družbe JHMB je ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili ZGD-1, veljavnimi mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in drugo veljavno zakonodajo. Revizijska komisija na Letno poročilo Skupine JHMB za leto 2023 ni imela pripomb, zato je nadzornemu svetu predlagala, da ga posreduje ustanoviteljici v potrditev. Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča revizijske komisije nadzornega sveta, podatkov in razkritij v letnem poročilu Skupine JHMB za leto 2023 nadzorni svet ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in s poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami ZGD-1 in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Skupine JHMB na dan 31. decembra 2023 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z veljavnimi mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Na revizorjevo poročilo nadzorni svet nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo Skupine JHMB za leto 2023 nadzorni svet nima nobenih pripomb, ki bi ga kakor koli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovem posredovanju ustanoviteljici v potrditev. Zato je nadzorni svet v skladu z 2. odstavkom 21. člena Akta o ustanovitvi družbe JHMB predlagal ustanoviteljici, da potrdi Letno poročilo Skupine JHMB za leto 2023. Nadzorni svet se je ob sprejemanju letnega poročila opredelil tudi do izjave o upravljanju družbe in o skladnosti z referenčnim kodeksom, ki je vključena v poslovno poročilo Letnega poročila Skupine JHMB za leto 2023, ter ocenil, da je odraz dejanskega stanja upravljanja Skupine v letu 2023.

V delovanje nadzornega sveta so vključeni vsi njegovi člani, ki s prisotnostjo na sejah in z aktivnim sodelovanjem v razpravah ter pri sprejemanju odločitev prispevajo k učinkovitemu uresničevanju nalog v pristojnosti nadzornega sveta. Tako vodenje dela nadzornega sveta kot podpora njegovemu delovanju sta dobra, ustrezna je tudi pogostnost sej.

Nadzorni svet meni, da je bilo njegovo sodelovanje z poslovodstvom družbe JHMB ustrezno, skladno z zakonodajo in dobro prakso ter da je bil po lastnem vedenju obveščen o pomembnih dogodkih, ki so nujni za izvajanje nadzora nad poslovanjem Skupine JHMB.

Predsednik NS: mag. David Kastelic

1.7 Poročilo o delu revizijske komisije obvladujoče družbe

Revizijska komisija v letu 2023

Revizijska komisija NS JHMB opravlja naloge s svojega delovnega področja v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Poslovnikom o delu nadzornega sveta JHMB, sklepi nadzornega sveta JHMB in Poslovnikom o delu revizijske komisije NS JHMB.

Sestava revizijske komisije

Revizijsko komisijo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana. V revizijsko komisijo so imenovani trije člani nadzornega sveta. Člani revizijske komisije so lahko poleg članov nadzornega sveta tudi predstavniki zaposlenih in zunanji člani, od katerih mora biti vsaj en član revizijske komisije neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo. V letu 2023 je imela revizijska komisija štiri člane, od tega so bili trije člani imenovani s strani NS JHMB (dva člana nadzornega sveta in eden zunanji član), en član pa s strani SSD JHMB.

Sestava revizijske komisije NS JHMB na dan 31. 12. 2023	
mag. Mateja Cekič, predsednica, magistrica znanosti s področja ekonomije in poslovnih ved	
Vinko Filipič, član, univ. dipl. ekon.	
Sanja Gerdak, članica, mag. manag.	
mag. Barbara Gorjup, zunanja članica (neodvisna strokovnjakinja), magistra mednarodne ekonomije	

Delovanje revizijske komisije v 2023

V skladu s poslovnikom o delu nadzornega sveta revizijska komisija z izvajanjem nalog iz svoje pristojnosti povečuje učinkovitost dela nadzornega sveta in mu pri izvajanju nadzora nad računovodskim poročanjem, notranjimi kontrolami in upravljanjem tveganj ter pri sodelovanju z zunanjimi in notranjimi revizorji nudi ustrezno pomoč in o svojem delu redno poroča ter predlaga sprejem ustreznih sklepov. Ključna vloga revizijske komisije v procesu korporativnega upravljanja je, da deluje v dobro družbe in varuje interese njenih deležnikov.

Povzetek aktivnosti revizijske komisije NS JHMB v letu 2023:

- delovala je v skladu z letnim planom dela;
- sestala se je na trinajstih rednih sejah;
- obravnavala je obdobja finančna in poslovna poročila in računovodske izkaze družb Skupine JHMB;

- seznanjala se je s poročili posloводства JHMB glede aktualnih in pomembnih zadev v družbi in Skupini JHMB;
- nadzirala sklepanje pogodb glede nerevizijskih storitev revizorja računovodskih izkazov družbe in Skupine JHMB;
- nadzornemu svetu je predlagala v sprejem spremembe »Smernic za izbor in zagotavljanje neodvisnosti revizorja računovodskih izkazov« ter ob tem nadzirala sklepanje pogodb z revizijskimi družbami ter vrsto in obseg opravljanja njihovih storitev;
- dejavno je komunicirala s predstavniki revizijske družbe tako glede področij kot poteka revizije in ugotovitev v zvezi s tem ter ob tem spremljala njihovo neodvisnost in kvaliteto opravljenega dela;
- sodelovala je z revizorjem računovodskih izkazov in notranjim revizorjem in na podlagi svojih ugotovitev sproti podajala predloge raznih ukrepov poslovodstvu družbe JHMB, po potrebi tudi nadzornemu svetu družbe JHMB, in spremljala njihovo izvajanje ter uspešnost in kakovost dela;
- seznanila se je s terminskim planom revizije računovodskih izkazov družbe in Skupine JHMB za leto 2023 in z revizorjem računovodskih izkazov dogovorila podroben načrt revizije računovodskih izkazov;
- spremljala je izvajanje priporočil revizorja računovodskih izkazov po zaključeni reviziji za poslovno leto 2022;
- seznanila se je z metodologijo in izračunom kapice dovoljenih nerevizijskih storitev revizorja računovodskih izkazov;
- seznanila se je s planom dela notranje revizije za leto 2023 v družbi JHMB in ga predlagala nadzornemu svetu JHMB v soglasje;
- z vidika zagotavljanja neodvisnosti revizorja računovodskih izkazov je predhodno obravnavala pravni posel dovoljene nerevizijske storitve;
- spremljala je nastajanje sistema upravljanja tveganj;
- seznanila se je s Finančnim koledarjem družbe JHMB za leto 2023;
- spremljala je implementacijo modela JHMB in doseganje sinergijskih učinkov s poudarkom na vpeljavi IT in izvajanju javnih naročil;
- obravnavala je obdobja poročila o poslih s povezanimi osebami in prometov s kupci in dobavitelji, zadolženosti družbe JHMB in Skupine JHMB;
- spremljala je metodologijo obračuna storitev za odvisne družbe in način določanja ključev;

- seznani se je z osnutkom »Strateškega razvojnega programa JHMB 2023 - 2027« in predlagala nadzornemu svetu, da ga posreduje ustanoviteljici v potrditev;
- seznani se je s Poslovnim načrtom družbe JHMB za leto 2024 in predlagala nadzornemu svetu, da ga posreduje ustanoviteljici v potrditev;
- pripravila je »Smernice za spremljanje neodvisnosti revizorja računovodskih izkazov« in jih predlagala nadzornemu svetu JHMB v sprejem;
- izvedla je samooceno svojega dela in z ugotovitvami in akcijskim načrtom seznani člane nadzornega sveta.

Sodelovanje Revizijske komisije je bilo tako z nadzornim svetom kakor tudi s poslovodstvom JHMB ustrezno, skladno z zakonodajo in dobro prakso.

1.8 Pomembni poslovni dogodki v letu 2023

JHMB |

- V Skupino JHMB sta se vključili dve družbi, in sicer Mestne nepremičnine in družba ZUM, urbanizem, planiranje, projektiranje (maj, 2023).
- Nadzorni svet družbe JHMB je maja 2023 podal soglasje k pristopu družbe JHMB h Kodeksu upravljanja za družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti (maj, 2023).
- Ustanoviteljica družbe JHMB je decembra 2023 potrdila Strateški razvojni program JHMB za obdobje 2023–2027, ki opredeljuje strateške cilje, projekte in investicije družbe JHMB in odvisnih družb (december, 2023).

JP Snaga |

- Uskladitev cen storitev ravnanja s komunalnimi odpadki s 1. 7. 2023 v občinah, v katerih izvajamo javno službo ravnanja s komunalnimi.
- Prejem nagrade Podravsko podjetje leta 2022 po mnenju bralcev Večera.

Mestne nepremičnine |

- Otvoritev parkirišča Koroški most z aprilom 2023.
- Otvoritev novega Mlečno-mesnega paviljona na glavni mariborski tržnici v juniju 2023.

JP Marprom |

- Prezem dveh novih 12-metrskih električnih avtobusov proizvajalca Iveco in popolna elektrifikacija linije 6 v novembru 2023.
- Uspešno dokončanje projekta Modernizacija žičniških naprav in izgradnja outdoor centra Maribor – Areh v vrednosti 7,5 mio EUR, ki je vključeval novo vmesno postajo krožne kabin-ske žičnice in štirisedežnico Ruška, nove kolesarske proge, gibalne parke, gorske gokarte, kartomate, elektronske table, mobilno aplikacijo za gorske kolesarje in 5-zvezdično doživetje.

Energetika Maribor |

- Zagon visokotemperaturne toplotne črpalke Pristan moči 2 MW v sistemu daljinskega ogrevanja mesta Maribor. Projekt je na 26. dnevih energetikov prejel prestižno nagrado za učinkovito proizvodnjo energije.
- Izvedba varnostno-povezovalnega vročevoda Lent, ki je umeščen na vodovarstvenem območju VVO II in se je izvajal vzporedno s celovito prenovo ureditve območja Lenta.

Mariborski vodovod |

- Podelitev gospodarske javne službe čiščenja odpadnih in padavinskih voda v Mestni občini Maribor s prevzemom upravljanja Centralne čistilne naprave Maribor.
- Izvedba interventne izgradnje cevovoda LŽ DN 300 na področju Prevalj kot posledica vodnih ujm v Sloveniji.
- Nagrada delavca Mariborskega vodovoda za dosežke in življenjsko delo v informacijski varnosti na konferenci Infosek.

JP Nigrad |

- Maja se je s sprejemom proračuna, sprejemom Odloka o načinu opravljanja GJS rednega vzdrževanja občinskih javnih cest ter drugih prometnih površin v MOM in posledično z podpisom nove pogodbe o načinu izvajanja te GJS, korigirala osnova obračuna, ki je pogoje približala dejanskim zahtevam trga in tako omogočila ustrežnejši obračun storitve GJS.
- Konec leta 2023 sta bila zaključena dva večja tržna projekta in sicer gradnja komunalne kanalizacije (odvajanje in čiščenje voda v porečju Drave na območju Mestne občine Maribor) ter ureditev Medvedove ulice.

Pogrebno podjetje Maribor |

- Na generalni skupščini Združenja evropsko pomembnih pokopališč (ASCE) je Pogrebno podjetje Maribor potrdilo svoj vpliv in vodilni položaj v evropskem prostoru, saj je bila direktorica mag. Lidija Pliberšek ponovno izvoljena za predsednico združenja ASCE.
- Izvedba dela prve faze projekta ureditve in širitve pokopališča Dobrava .

Šport Maribor |

- Šport Maribor je v letu 2023 poskrbel za pripravo, organizacijo in izvedbo največjega športnega dogodka v zgodovini Slovenije – Olimpijskega festivala evropske mladine OFEM 2023, na katerem je med 23. in 29. julijem gostil več kot 2.500 športnic in športnikov iz 48 držav, ki so tekmovali v 11 športnih panogah na 13 športnih prizoriščih v Mariboru in okolici.
- Šport Maribor je prevzel v upravljanje novo Atletsko ogrevalno dvorano na Atletskem stadionu Poljane, ki ima osem stez za tek na 60 m in daljinski skok, pokrite tribune s sedeži za 976 gledalcev in prostore za spremljevalne dejavnosti.

ZUM |

- V maju 2023 je družba ZUM, d. o. o., postala del Skupine JHMB, kar predstavlja začetek strateškega povezovanja družbe s Skupino in njenim poslanstvom.
- Družba ZUM, d. o. o., je v letu 2023 pričela izvajati celovito kadrovsko pomladitev, ki je vključevala zaposlitev novega kadra na področju inženirskih storitev.

2 Poslovno poročilo

2.1 Vizija, poslanstvo in njegovo uresničevanje

Povezani v boljšo učinkovitost

Družbe, združene pod okriljem JHMB, predstavljajo strateško, povezovalno in usmerjevalno skupino za visokokakovostno izvajanje GJS v Mestni občini Maribor in širši okolici, kjer odvisne družbe izvajajo svoje dejavnosti. Poleg tega je v domeni JHMB spodbujanje in usmerjenje razvojnih projektov, tako lastnih kot tudi partnerskih organizacij, ki te povezave krepijo ter hkrati ohranjajo izjemne naravne in družbene lastnosti mesta Maribor in širše regije.

Vizija

Družba JHMB v temeljni vlogi strateške, povezovalne in usmerjevalne družbe ponotranja vizije vseh družb Skupine JHMB z jasnim namenom postati generator razvoja ter najboljša in najučinkovitejša družba na področju izvajanja GJS v obsegu lastnih dejavnosti. Ob tem si prizadeva postati viden partner tudi v tržnem segmentu, saj poleg odlično usposobljenih izvedbenih sodelavcev upravlja z bogatim portfeljem znanj, ki lahko prispevajo k dobrim rezultatom na tržnem področju.

Poslanstvo

Družba JHMB je bila ustanovljena s poslanstvom podpirati vizijo mesta Maribor z aktivnim ciljnim usmerjanjem razvoja infrastrukturnih in komunalnih storitev za visokokakovostno izvajanje GJS v mestu in regiji, upoštevajoč potrebe uporabnikov storitev in visoke stopnje varovanja okolja. Vse družbe Skupine JHMB uresničujejo skupno poslanstvo na podlagi najvišjih standardov poslovanja in izvajanja storitev.

Načini uresničevanja poslanstva

- Strokovno, učinkovito in kakovostno izvajanje podpornih služb za družbe Skupine JHMB.
- Smiselna razmejitev in konsolidacija GJS ter drugih dejavnosti, ki jih opravljajo družbe Skupine JHMB.
- Strateško usmerjanje razvojnih projektov s področja komunalne in druge infrastrukture ter strokovna podpora pri njihovem izvajanju.
- Vzpostavitev in krepitev korporativne identitete pri zaposlenih v družbah Skupine JHMB.

2.2 Izvajanje dejavnosti Skupine JHMB

Povezujemo razvojne potenciale regije

Skupina JHMB pod svojim okriljem združuje raznolike GJS, ki so tako obvezne kot izbirne, ob tem pa tudi nekatere tržne dejavnosti. V pretežni meri se ukvarja s komunalnimi dejavnostmi, ki so regulirane z zakonodajo s področja varstva okolja. Te vključujejo upravljanje z odpadki, vzdrževanje javnih površin in javne razsvetljave, upravljanje vodovodnega omrežja, upravljanje kanalizacijskih sistemov ter vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti. Poleg tega Skupina JHMB pokriva tudi pogrebno in pokopališko dejavnost, ki sledi strogi zakonodaji za to področje.

Poleg osnovnih komunalnih storitev Skupina JHMB izvaja tudi energetske dejavnosti, ki so podrobneje opredeljene z zakonodajo s področja energetike; to vključuje proizvodnjo in distribucijo toplotne energije, kar zahteva skladnost z nacionalnimi energetske regulativami. Skupina opravlja tudi dejavnosti potniškega prometa, pri čemer so storitve usklajene z zakonodajo, ki ureja prevoz potnikov, vključno z mestnim in primestnim prevozom, s čimer zagotavlja vitalno povezavo znotraj skupnosti in širše regije. Z vključitvijo družb Mestne nepremičnine in ZUM je Skupina portfelj svojih dejavnosti v letu 2023 razširila še z urbanističnim načrtovanjem, prostorskim načrtovanjem, krajinskim načrtovanjem in projektiranjem ter upravljanjem in razvojem javnih tržnic, mestnih parkirišč ter upravljanjem nepremičnin, ki so v javnem interesu.

Skupina JHMB tako opravlja ključno vlogo pri zagotavljanju osnovnih urbanih potreb in infrastrukture za lokalno prebivalstvo, obenem pa se odziva na različne tržne priložnosti, kar omogoča širitev dejavnosti in prilagajanje dinamičnemu gospodarskemu okolju.

2.3 Analiza poslovanja

Družba JHMB je bila ustanovljena 2. 9. 2020; prvi zaposleni v skupnih in podpornih službah odvisnih družb so bili na JHMB prezaposleni 15. 1. in 1. 2. 2021, tretji prenos delavcev pa se je zgodil v novembru 2021. Konec leta 2023 je bilo v Skupini JHMB zaposlenih 1.150 zaposlenih, skupaj z zaposlenimi, ki so bili preneseni s pridružitvijo družbe Šport Maribor v letu 2022 in družbe Mestne ne-premičnine in ZUM v letu 2023.

Pomembnejše podatki in nekateri kazalci poslovanja družbe (v EUR)	leto 2023	leto 2022	Indeks 2023/2022
povprečno število zaposlenih iz ur	1.142	1.128	101
število zaposlenih na dan 31.12.	1.149	1.148	100
dodana vrednost na zaposlenega (EUR/zaposleni)	58.060	50.553	110

Pomembnejši podatki poslovanja Skupine JHMB

Pomembnejše podatki iz izkaza poslovnega izida (v EUR)	leto 2023	leto 2022	Indeks 2023/2022
Prihodki od poslovanja	140.081.152	114.467.889	122
Čisti prihodki od prodaje	119.857.582	99.417.657	121
Poslovni odhodki	130.567.487	108.454.353	120
Stroški blaga, materiala, storitev	70.849.146	54.620.810	130
Stroški dela	40.849.693	37.324.360	109
Stroški plač	29.058.181	25.933.437	112
Odpisi vrednosti, amortizacija	15.945.421	13.686.219	117
Drugi poslovni odhodki	2.923.227	2.822.964	104
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	9.513.665	6.013.536	158
Poslovni izid iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)	25.459.086	19.699.755	129
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	6.146.888	3.245.146	189

Prihodki od poslovanja

Skupni poslovni prihodki v višini 140.081.152 EUR so za 22 % višji kot v predhodnem letu (v letu 2022 114.467.889 EUR).

Čisti prihodki od prodaje v višini 119.857.582 EUR so prav tako za 21 % presegli prihodke iz leta 2022, ko so znašali 99.417.657 EUR. K slednjemu so v večji meri prispevali:

- Energetika Maribor ter Energija in okolje (višje cene GJS kot posledica dviga cen zemeljskega plina, nabavljene toplote in elektrike ter dosežene višje cene pri električni energiji v tržnih dejavnostih);

- Nigrad (večji obseg del na tržnih projektih in GJS – rednem vzdrževanju cest zaradi obračuna storitev rednega vzdrževanja javnih prometnih površin in javne razsvetljave ter prometne semaforizacije z MOM po novih višjih prodajnih cenah ter pridobitvi in izvedbi del zaradi ukrepov za zaščito po majskih, junijskih ter avgustovskih ujmah);
- Marprom (dvig cene od 1. 7. 2023 in večje število prepeljanih potnikov v GJS Mestni potniški promet);
- Šport Maribor (Olimpijski Festival Evropske Mladine)

Odhodki iz poslovanja

Skupni poslovni odhodki v višini 130.567.487 EUR (v letu 2022 108.454.354 EUR) so zaradi višjih cen surovin in materiala (še posebej cen energentov), višjih cen storitev in stroškov dela ter večjega obsega poslovanja (Nigrad – tržni projekti, Šport Maribor - Olimpijski Festival Evropske Mladine), za 20 % presegli odhodke iz poslovanja, dosežene v letu 2022. Na višje odhodke kot tudi prihodke je vplivala tudi pridružitve družb Mestne nepremičnine in ZUM.

Vključitev novih družb in visoka stopnja inflacije sta vplivala na usklajevanje in dvig plač zaposlenih in tako prispevala k skupnemu dvigu stroškov dela glede na predhodno leto za 9 %. V letu 2023 so bili stroški dela v višini 40.849.693 EUR (v letu 2022 37.324.360 EUR), od tega je bil delež plač 71 %.

Odpisi vrednosti skupaj z amortizacijo v višini 15.945.421 EUR (v letu 2022 13.686.219 EUR) so glede na leto 2022 višji za 17 %. Višja amortizacija je posledica predvsem nabav novih tovornih in osebnih vozil (Nigrad, Snaga, Energetika, Mariborski vodovod) avtobusov (Marprom) in delovnih strojev (Snaga, Marprom, Mariborski vodovod) medtem ko so prevrednotovalni odhodki višji iz naslova slabitev v zvezi s poslovnimi terjatvami oz. terjatev do kupcev.

Poslovni izid

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je bil v letu 2023 dosežen v višini 9.513.665 EUR (v letu 2022 6.013.536 EUR) in je tako za 58 % presegel realiziranega v letu 2022.

Čisti poslovni izid (po obdavčitvi) Skupine JHMB je bil zaradi uspešnega poslovanja družb v višini 6.146.888 EUR (v letu 2022 3.245.146 EUR) in za kar 89 % presegel čisti poslovni izid iz leta 2022.

Pomembnejše podatki iz izkaza finančnega položaja (v EUR)	leto 2023	leto 2022	Indeks 2023/2022
Bilančna vsota	183.844.817	165.826.029	111
Neopredmetena in opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine	130.525.778	123.306.088	106
Neopredmetena sredstva	78.098.511	79.995.976	98
Kratkoročne terjatve do kupcev	25.421.303	21.954.434	116
Zaloge	2.090.128	2.470.924	85
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	15.228.160	7.209.624	211
Kapital	42.587.598	35.232.908	121
-od tega kapital večinskih lastnikov	39.637.736	32.728.231	121
Nekratkoročne in kratkoročne obveznosti	141.257.219	130.593.121	108
- od tega rezervacije in dolgoročne PČR	4.578.859	4.476.703	102
- od tega poslovne obveznosti	29.530.420	26.625.845	111
- od tega finančne obveznosti	100.064.136	98.433.204	102
- od tega nekratkoročno odloženi prihodki	7.083.804	1.057.369	670

Bilančna vsota je na dan 31. 12. 2023 v višini 183.844.817 EUR je bila za 11 % višja kot na dan 31. 12. 2022, ko je znašala 165.826.029 EUR., na kar je vplival predvsem višji dosežen rezultat, kot tudi prevzem družb Mestne nepremičnine in ZUM.

Neopredmetena in opredmetena sredstva ter naložbene nepremičnine so za 6 % višji kot na dan 31. 12. 2022. V letu 2023 je namreč družba Marprom investirala 7.945.317 EUR v nabavo opredmetenih osnovnih sredstev za modernizacijo žičniških naprav in izgradnjo outdoor centra Maribor. Tudi kratkoročne terjatve do kupcev so bile višje za 16 %, in sicer iz naslova terjatev za opravljene storitve, ki se večinoma nanašajo na terjatve do gospodinjstev.

Zaloge v višini 2.090.128 EUR (31. 12. 2022 2.470.924 EUR) so nižje za 15 % glede na dan 31. 12. 2022. Zaradi dvigov cen materialov v letu 2022, je družba Mariborski vodovod povečala zaloge materialov z večjim obratom po starih cenah. V letu 2023 se je situacija stabilizirala, zato je prišlo do znižanja te postavke.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki, ki vključujejo tudi depozite, vezane do 3 mesecev oz. depozite na odpoklic, na dan 31. 12. 2023 znašajo 15.228.160 EUR (na dan 31.12.2022 7.209.624 EUR).

Kapital je na dan 31. 12. 2023 znašal 42.587.598 EUR in je bil za 21 % višji kot na dan 31. 12. 2022, ko je znašal 35.232.908 EUR. Osnovni kapital je bil v letu 2023 povečan zaradi stvarnega vložka edinega družbenika, MOM. Prav tako so bile višje kapitalske rezerve, ki se nanašajo na vplačila nad nominalno vrednostjo kapitala. Višji kapital je tudi posledica višjega prenesenega čistega dobička in čistega poslovnega izida.

2.3.1 Kazalci poslovanja

Pomembnejši kazalniki poslovanja Skupine JHMB

Kazalniki poslovanja - KPI			leto 2023	leto 2022	indeks 2023/2022
Kazalniki gospodarnosti	gospodarnost poslovanja	$\frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$	1,073	1,055	102
	čista dobičkonosnost kapitala	$\frac{\text{čisti dobiček v poslovnem obdobju}}{\text{kapital}}$	0,144	0,092	157
Kazalniki donosnosti	donosnost sredstev	$\frac{\text{čisti dobiček ali izguba v poslovnem obdobju}}{\text{povprečna vrednost sredstev}}$	0,035	0,021	171
	dobiček iz poslovanja	EBIT	9.513.665 €	6.013.536 €	158
	dobiček iz poslovanja pred amortizacijo brez prevrednotenja	EBITDA	25.459.086 €	19.699.755 €	129
Kazalniki financiranja	stopnja lastniškosti financiranja	$\frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$	0,232	0,212	109
	stopnja dolgoročnosti financiranja	$\frac{\text{kapital+dolgoročni dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$	0,776	0,784	99
	kapitalska pokritost osnovnih sredstev	$\frac{\text{kapital}}{\text{osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)}}$	0,313	0,274	114
Kazalniki likvidnosti	hitri koeficient: neposredna pokritost kratkor. Obveznosti	$\frac{\text{likvidna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$	0,369	0,201	183
	pospešeni koeficient: kratkoročni koeficient likvidnosti	$\frac{\text{likvidna sredstva+k.r. terjatve}}{\text{k.r. obveznosti}}$	0,986	0,815	121
	kratkoročni koeficient: kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti	$\frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$	1,084	0,971	112
	stopnja osnovnosti investiranja	$\frac{\text{osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)}}{\text{sredstva}}$	0,740	0,775	96
Kazalniki investiranja	stopnja dolgoročnosti investiranja	$\frac{\text{dolgoročna sredstva (brez odloženih terjatev za davek)}}{\text{sredstva}}$	0,750	0,785	96

Kazalnik gospodarnosti

Čisti dobiček poslovnega leta 2023 vpliva na 2 % višji indeks gospodarnosti poslovanja. Poslovni prihodki so se povečali za več, ko so se povečali poslovni odhodki.

Čista dobičkonosnost kapitala, ki prikazuje delež dobička v kapitalu, se je v primerjavi z letom 2022 povečala za 57 %.

Kazalnik donosnosti

Kazalnik donosnosti ROE (koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala) prikazuje delež dobička glede na povprečno vrednost sredstev. Slednji se je zaradi v letu 2023 več ustvarjenega dobička povečal za 71 %, in sicer z 0,021 v letu 2022 na 0,035 v letu 2023.

EBIT prikazuje dobiček iz poslovanja in se je leta 2023 glede na predhodno leto povečal za 58 %.

EBITDA prikazuje dobiček iz poslovanja pred amortizacijo in se je v primerjavi z letom 2022 povečal za 29 %.

Kazalniki financiranja

Delež lastniškosti financiranja se je v letu 2023 glede na preteklo leto povečal za 9 %, ker so se v letu 2023 glede na preteklo leto celotne obveznosti do virov sredstev povečale za več, kot se je povečal kapital.

Delež dolgoročnosti financiranja se je v letu 2023 zmanjšal za 1 % glede na predhodno leto. Kapital in dolgoročni dolgovi so se povečali manj kot obveznosti do virov sredstev.

Kapitalska pokritost osnovnih sredstev se je v letu 2023 zvišala za slabih 14 %, ker se je kapital povečal za več, kot so se povečala osnovna sredstva.

Kazalniki likvidnosti

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Koeficient se je v primerjavi z letom 2022 zaradi boljše likvidnosti zvišal za 83 %.

Kratkoročni koeficient likvidnosti se je v primerjavi z letom 2022 zvišal za 21 % (več likvidnih sredstev ob povečanju terjatev v primerjavi s kratkoročnimi obveznostmi).

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti se je v primerjavi z letom 2022 zvišal za 12 % (zvišanje kratkoročnih sredstev ob enaki višini kratkoročnih obveznosti).

Kazalniki investiranja

Delež osnovnosti investiranja je bil v letu 2023 za 4 % nižji od deleža osnovnosti investiranja v letu 2022 in je znašal 74 %.

Delež dolgoročnosti investiranja, ki je znašal 75 %, se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšal za 4 %.

2.4 Upravljanje s kadri

Usposobljeni sodelavci za izvajanje najzahtevnejših nalog

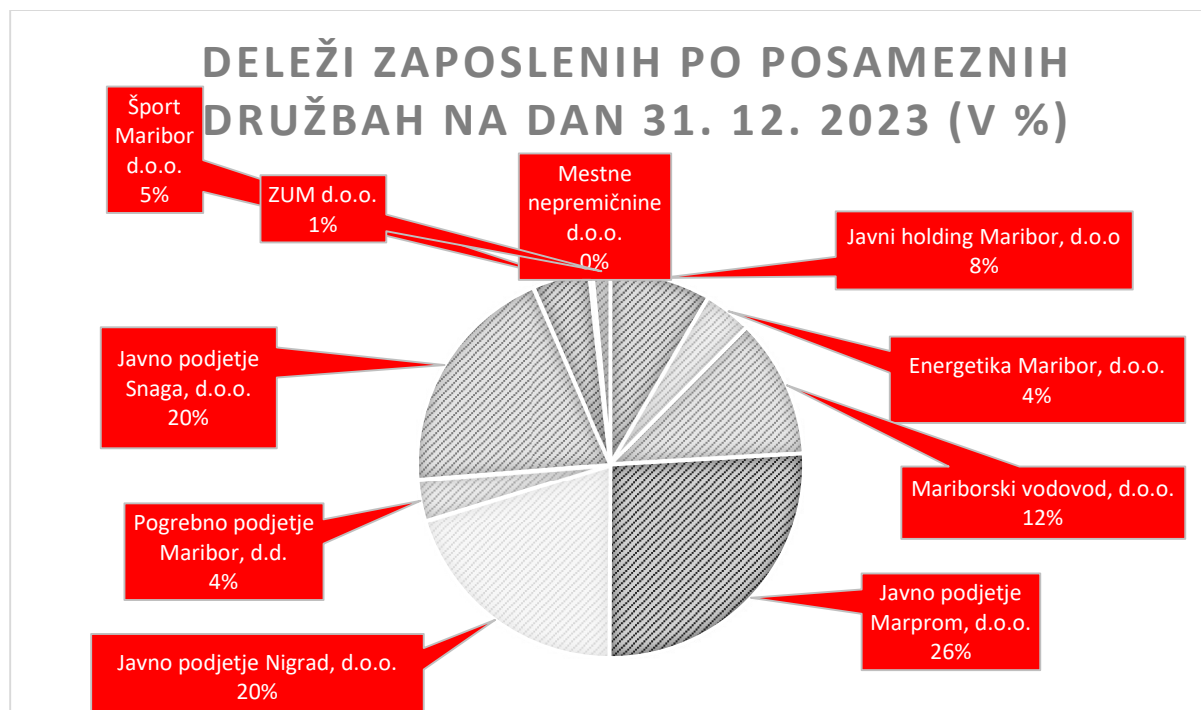
Znotraj Skupine JHMB je poleg obvladujoče družbe še devet odvisnih družb. V letu 2021 je bilo v Skupini JHMB poleg odvisne družbe še šest povezanih družb (Nigrad, Marprom, Snaga, Mariborski vodovod, Energetika Maribor in Pogrebno podjetje), v letu 2022 se je v Skupini JHMB pridružila ena odvisna družba (Šport Maribor), v letu 2023 pa še dve odvisni družbi (Mestne nepremičnine in ZUM).

Področje upravljanja s kadri izvajamo v skladu z delovno-pravnimi predpisi, in sicer v skladu z *Zakonom o delovnih razmerjih*, *Zakonom o evidencah na področju dela in socialne varnosti*, *Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov*, *Zakonom o varnosti in zdravju pri delu*, za družbe zavezujočimi kolektivni pogodbami dejavnosti ter na podlagi drugih predpisov in internih aktov posamezne družbe, ki urejajo to področje.

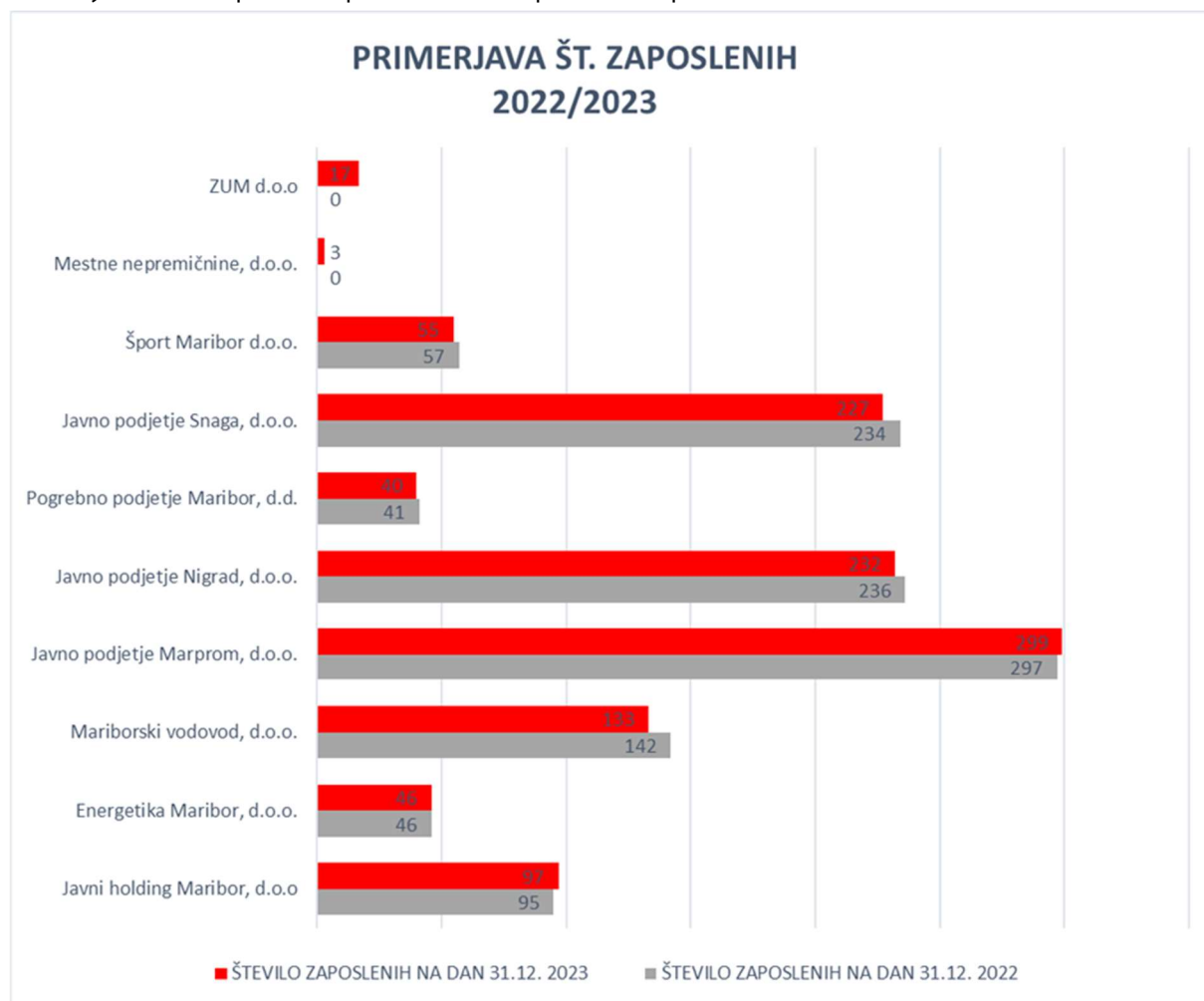
Na dan 31. 12. 2022 je v Skupini JHMB delo opravljajo skupaj 1148 zaposlenih in 51 na delo v odvisno družbo JP Snaga napotenih delavcev. V letu 2023 je skupno število zaposlenih v Skupini JHMB tudi iz razloga pridružitve novih družb v Skupino ostalo nespremenjeno; v nasprotnem primeru bi skupno število zaposlenih v skupini upadlo; tako je tako na dan 31. 12. 2023 delo opravljajo skupaj 1149 zaposlenih in 47 na delo v odvisno družbo JP Snaga napotenih delavcev.

2.4.1 Število in struktura zaposlenih

Delež zaposlenih po družbah v Skupini JHMB na dan 31. 12. 2023 (v %):

Primerja števila zaposlenih po družbah Skupine JHMB po letih na dan 31. 12.

S skoraj 1.200 zaposlenimi je Skupine JHMB med večjimi zaposlovalci v Sloveniji, obenem pa med največjimi zaposlovalci v podravski regiji.

Vsako podjetje v Skupini JHMB ima tako svojo organiziranost in svoja pravila delovanja, prav tako tudi na področju urejanja pravic in obveznosti iz delovnih razmerij. Ne le, da ima vsako podjetje svoje trajanje obstoja, pač pa vsako podjetje opravlja različne dejavnosti. Svojo organiziranost je »kot najmlajša« v letu 2022, po izteku enoletnega varstva pravic prevzetih zaposlenih, vzpostavila družba JHMB.

Zaposlenim so glede na naravo delovnih procesov zagotovljene enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, spolno usmerjenost, narodno pripadnost in druge okoliščine. Čeprav podjetja v Skupini JHMB delujejo predvsem v lokalnem okolju, opravljajo raznovrstne storitve z zelo raznoliko izobrazbeno strukturo zaposlenih, pri čemer je na nivoju izvajanja operativnih procesov v primerjavi z »modernimi, inovativnimi podjetji« ta pod povprečjem. Tako je prizadevanje ustvariti kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela tako na nivoju posameznega podjetja kot Skupine JHMB.

Razmerje med spoloma se med podjetji razlikuje, prevlada moških pa je zaradi narave dela v primarno komunalni dejavnosti značilna in pričakovana. Med zaposlenimi v analiziranih podjetjih je ne glede na naravo dejavnosti zaposlenih 24,4 odstotka žensk. Več kot tri četrtine zaposlenih se uvršča v starostno skupino med 31 in 50 let, 4,5 odstotkov zaposlenih pa je starejših od 51 let. Zaradi razmer na trgu dela, narave dela, bližine meje in sprememb izobrazbene strukture mladih, se soočamo z izzivi zaposlovanja mladih, ki vstopajo na trg delovne sile.

Prva skrb za zaposlene na delovnem mestu je njihovo varno delovno okolje. Več kot dve tretjini zaposlenih Skupine JHMB delo opravlja na v operativnih procesih dela, na terenu in ima zagotovljeno vso predpisano delovno opremo, zaščitna sredstva in delovne pripomočke. V skladu z letnimi načrti se omogoča in zagotavlja redno usposabljanje varstva pri delu, praktična usposabljanja glede na potrebe različnih delovnih procesov, glede na opredeljena tveganja se omogoča različna cepljenja.

Funkcionalno usposabljeni zaposleni za potrebe delovnih procesov in posameznih delovnih mest je ena od strateških aktivnosti v vseh podjetjih Skupine JHMB. Zaposlenim se omogoča, da se izobražujejo in izpopolnjujejo svoje znanje zlasti z vključevanjem v razna izobraževanja na seminarjih, konferencah in delavnicah. Potrebe po usposobljenosti so po podjetjih Skupine JHMB različne, tako zaradi različnih dejavnosti, ki jih podjetja opravljajo kot zaradi različnih struktur zaposlenih po podjetjih. Na nivoju Skupine JHMB se pozornost namenja izobraževalnim vsebinam vezanim na strokovno in opravilno usposobljenost zaposlenih za opravljanje dela na delovnih mestih, ki jih zasedajo. Prav tako se pozornost namenja tudi izobraževalnim vsebinam za učinkovito in spoštljivo komunikacijo, obvladovanje stresa, skrb za lastno zdravje.

Podjetja v Skupini JHMB glede na zmožnosti in potrebe po potencialnem kadru, dijakom in študentom omogočajo opravljanje obvezne prakse oziroma praktičnega usposabljanja na delu v različnih procesih dela in za raznolike učne / študijske programe.

Fluktuacija pomeni gibanje zaposlenih, ki se odraža v odhodih iz organizacije, ki jih je potrebno nadomestiti. Fluktuacija se je v obvladujoči in sedmih odvisnih podjetjih Skupine JHMB v letu 2022 gibala od 1,05 do 12,29 odstotka, v letu 2023 pa od 6,32 do 21,80 odstotka. V letu 2022 je bila fluktuacija pri vseh vključenih podjetjih Skupine JHMB nižja od povprečne stopnje fluktuacije kot po raziskavi, v letu 2023 pa je bila fluktuacija pri treh vključenih podjetjih Skupine JHMB višja od povprečne stopnje fluktuacije kot po raziskavi. Na dvig stopnje fluktuacije v Skupini JHMB je vplivala zlasti starostna struktura zaposlenih in je bil naraven in pričakovan.

Med pomembnejšimi cilji Skupine JHMB je ostati zaželen delodajalec z zavzetimi zaposlenimi. Zato so v načrte za rast poslovanja vključeni ukrepi, kot so povečevanje privlačnosti delovnih mest, skrb za pester nabor notranjih kadrov in omogočanje opravljanja praktičnega usposabljanja na delu.

2.5 Javno naročanje

Gospodarnost in transparentnost

Javno naročanje je pomemben segment v delovnih procesih naročnikov, kot jih opredeljuje Zakon o javnem naročanju (ZJN-3D). Nabava blaga in storitev je tudi ves čas pod drobnogledom pristojnih nadzornih organov, zato se morajo javna naročila izvajati zakonito, pravočasno, gospodarno in transparentno. Dosledno je treba slediti tudi vsem naštetim načelom, ki so izpostavljena v Direktivi EU 2014/24/EU ter 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 in ZJN-3 ter vse našete temeljne akte spoštovati.

Za pravilno izvajanje postopkov javnega naročanja je temeljno strateško načrtovanje tako javnih kot evidenčnih naročil s strani strokovno-tehničnih služb, kar mora biti ustrezno opredeljeno v letnem načrtu in drugih izvedbenih aktih. Strateško načrtovanje javnih in evidenčnih naročil zagotavlja vsebinsko, vrednostno in časovno ustreznost izvedbe ter posledično vpliva tudi na doseganje strateških ciljev družb Skupine JHMB.

Dosledno spoštujemo ZJN-3D z vidika uporabe pravilnih postopkov, določanja ocenjenih vrednosti ter ažurnega spremljanja sprotnih javnih in evidenčnih naročil, da ne presežemo mejnih vrednosti, določenih z zakonom. Zavedati se je treba, da so javna naročila edini in najpomembnejši instrument za spodbujanje zdrave konkurence na trgu, kar pomeni transparentnost, gospodarnost, konkurenčnost in enakopravno obravnavo ponudnikov ter preprečevanje kartelnega dogovarjanja in omejevanje korupcijskih tveganj. Sledimo načelom gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev, ki zapovedujejo, da naj se za naročilo blaga ali storitev porabi čim manj javnega denarja, ter ob zasledovanju dejanskih potreb zagotavljamo tudi ustrezno kakovost nabavljenega blaga in naročenih storitev. Izbrana ponudba izpolnjuje vse razpisne pogoje, zanj pa ne smejo obstajati izključitveni razlogi.

Cilj javnega naročanja v okviru družbe JHMB za vse družbe v Skupini je povečanje zaupanja javnosti, predvsem v transparentno in gospodarno upravljanje z javnimi sredstvi, pa tudi preprečevanje korupcije v smislu, da bi bila naročnikova izbira ponudnika odvisna od materialne koristi, ponujene od določenega ponudnika.

Izvedene aktivnosti v letu 2023:

- priprava Navodil o nabavi v družbah Skupine JHMB,
- sprejet terminski plan za izvajanje postopkov javnih naročil,
- pripravljeno pooblastilo za naročilo izvedbe javnega naročila,
- sprotno spremljanje potekov pogodb v družbah,
- pregled trenutnega stanja in priprava izhodišč za uvedbo enotnega informacijskega sistema v družbi JHMB in odvisnih družbah,
- priprava dokumentacije v zvezi z oddajo skupnih javnih naročil,
- priprava letnega poslovnega načrta s področja javnega naročanja in nabave.

Izvedba javnih naročil v letu 2023 v primerjavi z letom 2022

	2023		2022	
	Na splošnem področju:			Na splošnem področju:
39	naročil male vrednosti,		46	naročil male vrednosti,
56	odprtih postopkov,		31	odprtih postopkov,
5	omejenih postopkov,			
8	postopkov s pogajanji brez predhodne objave,		4	postopkov s pogajanji brez predhodne objave,
3	konkurenčnih postopkov s pogajanji.		1	konkurenčnih postopkov s pogajanji.
			4	in-house postopki
	Na infrastrukturnem področju:			Na infrastrukturnem področju:
12	naročil male vrednosti,		10	naročil male vrednosti,
10	odprtih postopkov,		9	odprtih postopkov,
1	postopek s pogajanji,			
1	omejen postopek.			
			1	postopek s konkurenčnim dialogom

2.6 Raziskave in razvoj

Zavezani trajnostnemu izboljševanju kakovosti bivanja

JHMB od ustanovitve naprej zanesljivo uresničuje temeljne cilje svojega poslanstva tudi s sprotnim prilagajanjem in kontinuiranim razvojem poslovnih procesov skozi stalno izboljševanje učinkovitosti in nenehno nadgrajevanje znanj in kompetenc zaposlenih. V letu 2023 smo pripravili Strateški razvojni program JHMB za obdobje 2023–2027, ki ga uresničujemo v skladu s terminskim planom.

Osnovne smernice razvojne strategije JHMB

1 | Uresničevanje razvojnih interesov ustanoviteljice na področju izvajanja komunalnih in drugih storitev:

- z MOM usklajena strategija glede vključevanja novih družb v Skupino;
- optimizacija poslovanja vseh družb v smislu združevanja dejavnosti oz. smiselnega združevanja družb;
- uvajanje dodatnih tržnih storitev.

2 | Izvajanje v prihodnost usmerjenih projektov z upoštevanjem kriterijev trajnostnega razvoja pri zagotavljanju naprednih rešitev za prebivalce in obiskovalce mesta Maribor:

- spodbujanje projektov krožnega gospodarstva (EU-projekti) in uvajanje tehnologij s ciljem »zelenih strategij in razogljičenja«, ki predvidevajo prehod v zeleno in pametno gospodarstvo;
- digitalizacija poslovanja, opuščanje papirnega poslovanja;
- družbeno odgovoren in privlačen delodajalec;
- izboljšanje uporabniških izkušenj.

3 | Zagotavljanje najvišjih standardov kibernetске varnosti za vse družbe v Skupini JHMB ter njihove odjemalce in uporabnike:

- varno in zanesljivo poslovanje za vse deležnike (IT-vidik);
- uvedba enotnega informacijskega sistema za družbe Skupine JHMB, ki bo zraven lažjega in boljšega poslovanja ter nadzora nad upravljanjem omogočal tudi učinkovitejše delovanje načrtovanega skupnega Centra za podporo uporabnikom (CPU).

4 | Biti generator razvoja v mestu ob zagotavljanju finančno stabilnega poslovanja vseh družb v Skupini:

- ustvarjanje novih delovnih mest;
- spodbujanje gospodarskega razvoja;
- izboljšanje kakovosti življenja.

2.7 Družbena in okoljska odgovornost

Odgovornost do vseh deležnikov Skupine JHMB

Družbena odgovornost je neločljivo povezana s poslanstvom vseh družb Skupine JHMB. Medtem ko je družba JHMB poleg vzdrževanja sistema korporativnih vrednot in močne tendence po obveščanju in ozaveščanju različnih javnosti usmerjena v zagotavljanje ustrezne strokovne podpore družbam Skupine, se slednje posvečajo kakovostnemu izvajanju storitev za uporabnike in odjemalce.

V Skupini JHMB velja zavedanje bogate tradicije in poslanstva odvisnih družb, da so v službi občanov in širše skupnosti. Družbe Skupine tako pri svojem poslovanju in uresničevanju razvojne vizije nenehno stremijo k trajnostnim rešitvam in iščejo za okolje in družbo najprimernejše načine izvajanja svojih storitev.

2.7.1 Družbena odgovornost

Družba JHMB je z odvisnimi družbami, ki izvajajo storitve javnega pomena, neločljivo vpeta v širšo družbo in okolje, v katerem delujemo. Odnos do uresničevanja odgovornosti je opredeljen v viziji, poslanstvu, vrednotah, etičnem kodeksu in Politiki družbene in okoljske odgovornosti. Delovanje usklajuje z interesi različnih deležnikov, njihovimi potrebami in pričakovanji, kar posledično prispeva k izboljšanju kakovosti storitev. Na ravni celotne Skupine je bil tudi v letu 2023 izveden javni razpis za dodelitev sponzorskih in donatorskih sredstev, s katerimi je bilo podprto delovanje organizacij in društev, ki delujejo na področju humanitarnosti, kulture in športa.

2.7.2 Odgovornost do okolja

Varstvo okolja je sklop ukrepov, politik in praks, namenjenih ohranjanju in zaščiti naravnega okolja ter preprečevanju ali zmanjševanju negativnih vplivov človeških dejavnosti nanj. Glavni cilj varstva okolja je zagotoviti trajnostno ravnanje z naravnimi viri in ohranjati ekološko ravnovesje za prihodnje generacije.

Družbe Skupine JHMB pri izvajanju svojih dejavnosti in poslovanju sledijo naslednjim vidikom varovanja okolja:

- **Preprečevanje onesnaževanja** – ukrepi za zmanjševanje in preprečevanje onesnaževanja zraka, vode in tal (zmanjšanje uporabe škodljivih kemikalij, okolju prijazen način ravnanja z odpadki itn.).
- **Učinkovita raba virov** – ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov (racionalizacija rabe virov, recikliranje, uporaba obnovljivih virov energije, učinkovita raba energije in vode).
- **Podnebne spremembe** – ukrepi za obvladovanje podnebnih sprememb in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (zmanjšanje ogljičnega odtisa, spodbujanje obnovljive energije, prilagajanje podnebnim spremembam).

- **Izobraževanje in ozaveščanje** – izobraževanje in ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja okolja ter o trajnostnem ravnanju (spodbujanje okoljske zavesti in sprememb življenjskega sloga v smeri okolju prijaznih praks).

Varstvo okolja je pomembno za dolgoročno blaginjo človeštva in ohranitev našega planeta. S pravilnim varovanjem in trajnostnim upravljanjem naravnih virov ter zmanjševanjem negativnih vplivov človeških dejavnosti lahko zagotovimo čisto in zdravo okolje za prihodnje generacije.

Nigrad

Služba kanalizacija v okviru Javnega podjetja Nigrad že vrsto let zagotavlja nemoteno odvajanje odpadne vode in s tem zagotavlja ter zmanjšuje možnost onesnaževanja. Aktivnosti, ki so povezane z izločitvijo padavinskih vod iz sistema javne kanalizacije, izvajalec javne službe izvaja, ker zaradi podnebnih sprememb prihaja do nalivov večjih intenzivnosti, kot so bile predvidene pri načrtovanju kanalizacije; slednje je pokazala tudi študija, povezana s hidravlično presojo sistema javne kanalizacije v MOM. Obilna padavinska voda namreč v sistemu javne kanalizacije povzroča številne nevšečnosti, kot so poplavljanja objektov, nezmožnosti odvajanja odpadnih voda do čistilnih sistemov in izdatno povzroča poškodbe kanalizacijskega omrežja.

Ob tem je družba aktivna tudi na področju krožnega gospodarjenja in uvajanja sodobnih trendov v gradbeništvu, pri čemer izpostavljam dva aktualna projekta:

Life IP Restart (2022–2030) – glavni cilj projekta je uvesti celosten nabor komplementarnih tehničnih, digitalnih, okoljskih, družbenih in krožnih rešitev za sprostitve vseh potencialov programa ter doseganje največje materialne samozadostnosti in povečanega krožnega donosa v sektorju odpadkov in virov. Projekt bo do leta 2030 prispeval k izvajanju Okvirne direktive EU o odpadkih, Načrta za Evropo, gospodarno z viri, Evropskega zelenega dogovora in Akcijskega načrta krožnega gospodarstva za čistejšo in konkurenčno Evropo.

Re-Built – splošni cilj projekta je povečati ozaveščenost in privlačnost krožne in digitalne gradnje z ustvarjanjem izobraževalnega programa, nadgradnjo in preizkušanjem novih rešitev (tehničnih in digitalnih), nadgradnjo obstoječih ukrepov, vključno z zelenimi oznakami, kriteriji za konec statusa odpadka, zelenim javnim naročanjem in z ustvarjanjem prve srednjeevropske strategije za krožno in digitalno gradnjo, ki bo uveljavljena preko omrežja regionalnih centrov za krožno in digitalno gradnjo.

Mariborski vodovod

Mariborski vodovod sledi trendu zmanjšanja porabe vode pri gospodinjstvih in povečanju uporabe tehnološko uporabljene vode. Kljub trendu zmanjšanja porabe vode pri porabnikih je namen ozaveščanja uporabnikov o uporabi vode iz pipe namesto ustekleničene ali vode iz plastenk. Prav tako je strateški cilj družbe, da je čim večji delež uporabnikov priključen na javno vodovodno omrežje. Družba prepoznava vodooskrbo kot najpomembnejšo strateško usmeritev, zato jo tesno povezuje z največjimi okoljskimi izzivi. Kot eden največjih vodooskrbnih sistemov mora ne le skrbeti za finančno stabilnost, koristi ohranjanja resursov in učinkovito rabo vode, ampak mora prepoznati tudi tveganje

v odnosu do okolja. Neurejeni izpusti odpadnih voda tako iz gospodinjstev kot industrije, nepravilno odlaganje odpadkov ter intenzivna kmetijska pridelava močno vplivajo na kakovost vode. Prav tako je prekomerna raba vode tveganje za okolje..

Dolgoročna strategija družbe je zmanjšati porabo električne energije, ki vpliva na oblikovanje cene vodarine. Na porabo električne energije pa vplivajo vodne izgube, zato so prioritete aktivnosti družbe usmerjene v odkrivanje napak na vodovodnem omrežju. Pristop k obvladovanju rabe električne energije je prizadevanje družbe za učinkovito rabo energije. Mariborski vodovod je že leta 2010 na sedežu družbe namestil sončno elektrarno priključne moči 49,75 kW.

Med ključne prioritete družba uvršča zeleno e-poslovanje. Digitalizacija poslovanja zmanjšuje porabo papirja, poveča učinkovitost in fleksibilnost poslovanja. S tem vplivamo na manj porabljenih tonerjev pri tiskanju in kopičenju odpadkov. Končni cilj je ločevanje in zmanjšanje količine odpadkov, povečati osveščenost o pomenu ločevanja odpadkov med zaposlenimi in doseči večjo okoljsko odgovornost. Strateška usmerjenost je naravnana tudi v krožno gospodarstvo.

Javno podjetje Snaga

V okviru ravnanja z okoljem je Javno podjetje Snaga v letu 2023 uresničevalo okoljske cilje in programe, ki so bili zastavljeni v okviru sistema ravnanja z okoljem v procesih družbe za leto 2023, med katere spadajo uvedba sodobnih smetarskih vozil, izvajanje svetovalnega nadzora, projekt ločenega zbiranja papirja in steklene embalaže OVDV v MOM, izboljšave procesa mehanske obdelave odpadkov (sortirnica) in izvedba programa monitoringa podzemnih vod za odlagališče Metava.

Glede na zastavljene cilje je družba v letu 2023 pričelo s postopkom nabave specializiranih smetarskih vozil:

- smetarsko vozilo z rotirajočim bobnom za zbiranje bioloških odpadkov, 3-osno smetarsko vozilo s potisno ploščo za zbiranje frakcij komunalnih odpadkov in tovorno vozilo z navlečnim prekucnikom in dvigalom. Vozila bodo predvidoma dobavljena in dana v uporabo v 1. kvartalu 2024.

Svetovalni nadzor se izvaja s ciljem obveščanja in osveščanja uporabnikov. V okviru zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov je bilo v letu 2023 izvedenih 22 svetovalnih nadzorov pri zbiranju mešanih komunalnih odpadkov in mešane odpadne embalaže na območjih v MOM ter v zunaj mestnih občinah. Na napravi za obdelavo odpadkov so bile v letu 2023 opravljena vzdrževanja, izboljšave in nastavitve delov naprave s ciljem zviševanja deležev frakcij, ki se izločajo pri sortiranju mešanih komunalnih odpadkov in mešane odpadne embalaže.

V okviru projekta ločenega zbiranja papirja in steklene embalaže po sistemu od vrat do vrat je bilo v letu 2023 na za to predvidenih območjih Brezje in Tezenska Dobrava v MOM uporabnikom predanih v uporabo 2180 posod za zbiranje papirja in 2182 posod za stekleno embalažo. Na območju uvedenega sistema pa so bile ukinjene zbiralnice ločeno zbranih frakcij.

V juliju 2023 je bil izdelan Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja podzemne vode za odlagališče nevarnih odpadkov Metava s predlogom programa ukrepov v primeru preseganja opozorilne spremembe parametrov podzemne vode. V okviru postopka za spremembo OVD je bil program posredovan v pregled in potrditev na Ministrstvo za prostor, okolje in energijo. Ob izdelavi programa je bila na odlagališču Metava izvedena reaktivacija obstoječih vrtin za podzemno vodo in izdelava treh novih vrtin za monitoring podzemnih vod.

V okviru sistema ravnanja z okoljem je Javno podjetje Snaga v letu 2023 glede na pravila standardov opravilo pregled dokumentacije in dopolnite v zapisih, procesih in postopkih.

Javno podjetje Marprom

Javno podjetje Marprom je v 2023 skupaj z MOM nadaljevalo izvajanje programa posodabljanja in elektrifikacije avtobusne flote. Tako sta vozni park mariborskega potniškega prometa novembra obogatila še dva nova avtobusa na popolnoma električni pogon, namenjena prevozu na mestni liniji 6 Vzpenjača. Na tej sta že pred tem vozila dva enaka električna avtobusa, z dodatnima dvema pa je postala prva v celoti elektrificirana avtobusna linija pri nas.

Nova 12 metrov dolga avtobusa proizvajalca Iveco sta, tako kot predhodna na liniji 6, opremljena s pantografom, ki omogoča hitro polnjenje na začetnem in končnem postajališču. Popolna elektrifikacija linije 6 s štirimi vozili na električni pogon letno zmanjšuje škodljive izpuste za približno 384 ton; prav tako električni avtobusi ne povzročajo nobenega hrupa, med prednostmi pa so še prihranki pri gorivu oziroma energentih.

Pogrebno podjetje Maribor

Družba je usmerjena k nenehnemu izboljševanju ravnanja z okoljem in preprečevanju onesnaževanja s poudarkom na preventivnem ravnanju, uvajanju okolju prijaznih materialov in tehnologij. Vključevanje dobaviteljev sledi spoštovanju določil ravnanja z okoljem. Usmerjenost družbe sledi tudi zmanjševanju nastajanja odpadkov in učinkovitemu ravnanju z njimi, prav tako gospodarnemu ravnanju z naravnimi viri, materiali in energijo ter nadzoru stroškov.

Energetika Maribor

Energetika Maribor namenja veliko pozornosti varstvu okolja in podnebnim spremembam. S svojimi investicijami in poslovanjem skrbi, da je ta vpliv precej pod postavljenimi zakonskimi omejitvami.

Energetika Maribor uporablja t. i. IPPC (Integrated Pollution Prevention Control) oz. IED (Industrial Emissions Directive) naprave, ki lahko povzročijo onesnaženje večjega obsega. Za delovanje je treba imeti okoljevarstveno dovoljenje, v katerem so integrirane vse zahteve okoljske zakonodaje (mejne vrednosti emisij snovi v zrak in vode, hrup, odpadki, elektromagnetna sevanja, osvetlitev ipd.). Skladno z zakonodajo izvajajo redne in občasne monitoringe zunanje pooblaščen akreditirane institucije.

Iz Poročila o delovanju velike kurilne naprave izhaja, da je v letu 2023 naprava obratovala daleč pod dovoljeno mejo emisij snovi v zrak iz dovoljenja (dovoljeno 100 mg NO_x/m³, doseženo povprečno 68 mg NO_x/m³ in dovoljenih 100 mg CO/m³, doseženo povprečno 4 mg CO/m³). Prekoračitev predpisanih mejnih vrednosti emisij ni bilo zabeleženih.

Energetika Maribor se zaradi svoje velikosti uvršča med družbe, ki so vključene v evropski sistem trgovanja z emisijami (ETS). V ta namen se redno izvaja monitoring emisij toplogrednih plinov. Preverjanje poročil o emisijah izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

Za leto 2023 je monitoring pokazal skupno emisijo toplogrednih plinov v višini 11.570 t ekvivalenta CO₂, kar pomeni 11,2 % zmanjšanje v primerjavi z letom 2022 (13.025 t ekvivalenta CO₂). Na količino emisij vplivajo predvsem vremenski pogoji, ki določajo zahteve po toploti za potrebe sistema daljinskega ogrevanja in spremenljivost obratovanja v kogeneracijskih enotah zaradi cenovnih nesorazmerij.

Na lokaciji kotlovnice družbe so preučili potencial za izgradnjo sončne elektrarne, s katero bi se dosegla višja stopnja samooskrbe z električno energijo. Skladno z navedenim so se identificirale potencialne površine, ki v naravi predstavljajo nadstreške na parkiriščih in strešno površino skladišča družbe, na katerih je bilo moč postaviti sončno elektrarno. Skupna inštalirana moč elektrarne znaša 254,37 kW. Glede na izvedene urne napovedi proizvodnje električne energije se pričakuje, da bo elektrarna letno proizvedla 248,5 MWh električne energije, kar predstavlja 24,9 % vse porabljene električne energije Energetike Maribor.

Sončna elektrarna se nahaja v enem delu na nadstreških parkirišč, drugi del pa je na strehi skladišča. Na nadstreških so nameščeni dvostranski sončni sprejemniki, ki zajemajo tudi odbit svetlobni tok iz spodnje strani (iz smeri tal), na strehi skladišča pa so nameščeni standardni fotovoltaični paneli. Elektrarna se je po planu v obstoječ elektroenergetski sistem Energetike Maribor vključila po mehanizmu samooskrbe oz. elektrarne, namenjene za lasten odjem.

Z zgoraj navedenimi SPTE-viri Energetika Maribor zagotavlja 56 % vse proizvedene toplote iz SPTE-postrojev. Hkrati je bila ob koncu leta 2019 zagnana proizvodnja toplote iz sončnih sprejemnikov (SSE), s kombinacijo katerih se izpolnjujejo zahteve 50. člena Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS 158/2020.

Energetika Maribor je v letu 2023 s sončno elektrarno proizvedla 225,8 MWh električne energije. Delež samooskrbe z električno energijo je tako v letu 2023 predstavljal kar 19 % celotne porabljene električne energije. V proizvodni sistem je Energetika Maribor konec leta 2023 vključila nov proizvodni vir – visokotemperaturno toplotno črpalko sistema voda/voda, toplotne moči 2 MW, ki je priključena v obstoječ sistem daljinskega ogrevanja. VTČ izkorišča toploto reke Drave in s tem v prehodnem ter poletnem obdobju zagotavlja pretežni delež toplote za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode. S koriščenjem električne energije, proizvedene iz lastnih naprav SPTE in nove 248,43 kW sončne elektrarne, družba ohranja svoje energijske tokove znotraj svojega sistema in tako

zmanjšuje odvisnost od drugih virov. Zagon VTČ v sistemu daljinskega ogrevanja v mestu Maribor bo na letnem nivoju zagotavljal med 8–10 % toplote iz OVE, glede na proizvodnjo preteklih let. Z vsemi proizvodnimi viri (SPTE, VTČ, solarni kolektorji in kotli na zemeljski plina) je Energetika Maribor v letu 2023 zagotovila 68 % vse proizvedene toplote iz SPTE-postrojev in obnovljivih virov energije. S tem so v letu 2023 bile izpolnjene zahteve 50. člena Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS 158/2020.

Šport Maribor

Z namenom varčevanja in ozaveščanja porabnikov o zmanjšanju porabe energije in vode je Šport Maribor že leta 2022 v vseh objektih v svojem obsegu upravljanja in vzdrževanja namestili nalepke »Varčujmo z energijo« in »Varčujmo z vodo«. Družba Šport Maribor je tudi vodilni mestni spodbujevalec zdravega gibanja, ki ne obremenjuje okolja, zato na tem področju prevzema pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostnih praks in zdravih življenjskih slogov.

Mestne nepremičnine

Družba deluje družbeno odgovorno v vseh treh krogih, od osnovne odgovornosti do upoštevanja družbenih vrednot in prioritet, hkrati pa zasleduje svoj prispevek k razvoju družbenega okolja. Osnovno vodilo upravljanja s tržnično dejavnostjo je zagotavljanje in povečanje stopnje samooskrbe s hrano v mestu. Temu želimo zagotavljati prehransko varnost, torej dostopnost do kakovostne hrane na celotnem območju mesta.

Delovanje tržnic in trajnostno ravnanje sta dve pomembni temi, ki se prepletata v kontekstu zagotavljanja hrane in drugih dobrin ter storitev v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Tržnice kot kraji, kjer poteka trgovanje s svežimi pridelki, lokalnimi izdelki in drugimi dobrinami, igrajo ključno vlogo pri spodbujanju trajnostnih praks na lokalni ravni. Delovanje tržnic prispeva k trajnostnim ravnanjem s spodbujanjem lokalne pridelave, s podporo k interakciji med pridelovalci in potrošniki ter krepitevijo vezi v skupnosti, z zmanjšanjem odpadkov in s spodbujanjem ponovne uporabe in recikliranja h krožnemu gospodarstvu.

Družba parkirišča upravlja s sodobnim pristopom, s ciljem zagotoviti enakopravno dostopnost in izboljšanje kakovosti uporabe. Pri tem je upoštevana hitrost in tempo današnjega življenja, zato so uporabljene tehnološke rešitve, ki so v tej dejavnosti trenutno na razpolago. S preurejenimi in obnovljenimi parkirišči je vzpostavljen urban prostor, kjer je parkiranje veliko varnejše.

ZUM

Prostorsko načrtovanje in trajnost sta tesno povezana koncepta, ki igrata ključno vlogo pri oblikovanju boljših in bolj vzdržnih mest in skupnosti ter družbo spremljata pri našem delu – z vsakim izvedenim projektom je ustvarjen trajni pozitiven učinek na skupnost. Pri načrtovanju so upoštevani dejavniki, kot so varstvo narave, učinkovita raba virov, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, spodbujanje trajnostne mobilnosti, načrtovanje zelenih površin, kolesarskih stez in pešpoti ...

Družba pri prostorskem načrtovanju aktivno sodeluje in vključuje lokalno skupnost ter se tako prilagaja potrebam in željam skupnosti. Z upoštevanjem trajnostnih načel v prostorskem načrtovanju zagotavlja ustvarjanje bolj zdravih, varnih in prijetnih mest.

Javni holding Maribor

V sklopu čistilne akcije »Moji odpadki, moja skrb« je JHMB v sodelovanju z MOM v mesecu marcu skupaj s povezanimi družbami organiziral čisto svoj ekološki dan; sodelavci so se pridružili čiščenju in urejanju podhoda na križišču Kardeljeve ceste in Ceste proletarskih brigad, kamor je umeščena taborska tržnica, ob tem pa še ostalih površin na lokaciji podhoda in vseh stopnišč, ki vodijo vanj.

Družbe Skupine JHMB se zavedajo pomena trajnostnega delovanja, ki je ključno za zagotavljanje dolgoročne blaginje in preprečevanje negativnih vplivov na naše okolje in prihodnje generacije. Na trajnostnih praksah in družbeno odgovornem ravnanju bodo vse družbe gradile še naprej in tako pozitivno vplivala na skupnost, izboljšanje ugleda v lokalnem okolju in širše, povečanje konkurenčnosti in izboljšanje odzivov na globalne okoljske izzive. V prihodnje se bodo vse okoljske aktivnosti v družbah podrobneje spremljale in evidentirale, kar bo omogočilo kvaliteten pregled in nadzor ter vključevanje trajnostnih vidikov v poslovne strategije.

2.8 Investicije

Javni holding Maribor

Naložbe v osnovna sredstva, predvsem na področju IT, so bile usmerjene v zamenjavo dotrajane in gospodarsko iztrošene osebne računalniške opreme v skupni višini 36.649 EUR

Javno podjetje Nigrad

Največje investicije v opredmetena osnovna sredstva v letu 2023 brez nakupa preko sale&lease back so bile:

- vozila v vrednosti 206.337 EUR
- oprema v vrednosti 81.008 EUR

Javno podjetje Snaga

V letu 2023 je družba pričela s postopki za oddajo javnih naročil za izvedbo remonta sortirnice kot tudi s postopki za oddajo javnih naročil za nakup komunalnih vozil na leasing. Zadevni postopki so bili dokončani v začetku leta 2024.

Nadaljevala je s pripravo potrebne projektne dokumentacije za ureditev Smreke in priprave idejne zasnove za zbirni center Limbuš.

Nadaljevala so se tudi vlaganja v posode in zabojnike ter nadgradnje programske opreme. V letu 2023 je družba investirala v sredstva za opravljanje dejavnosti 764 tisoč EUR, glavčina se nanaša na nabavo novega dvoosnega komunalnega vozila v vrednosti 140 tisoč EUR, gradbenega stroja za nakladanje odpadkov v vrednosti 161 tisoč EUR, komunalne infrastrukture (zabojniki, kesoni) v vrednosti 291 tisoč EUR in IT strojne in programske nadgradnje v vrednosti 66 tisoč EUR.

Javno podjetje Marprom

V javnem mestnem potniškem prometu je bil v letu 2023 v sodelovanju z MOM posodobljen vozni park s tremi novimi, popolnoma električnimi avtobusi. Prav tako je bila urejena tako imenovana počasna polnilnica za polnjenje električnih vozil preko noči na lokaciji servisnih delavnic na Pobrežju.

V letu 2023 je bilo prevzeto novo specialno vozilo pajek, ki je najeto za obdobje petih let. Prav tako je bila zamenjana strojna oprema (vstopno-izstopni terminali, zapornice in avtomatske blagajne) na ograjenih parkiriščih. Nova strojna oprema omogoča brezkontaktni prihod-odhod na parkiriščih. Konec leta smo začeli s pripravo dokumentacije za spremembo parkirišča na Koroški cesti (študentski kampus) v parkirišče P+R.

V letu 2022 se je začela investicija Modernizacija žičniških naprav in izgradnja outdoor centra Maribor – Areh. V letu 2023 je bil projekt v postavljenih rokih uspešno zaključen.

V sklopu avtobusne postaje je bil v letu 2023 uspešno zaključen projekt prenove sanitarij. Vzpostavili smo nove plačljive sanitarije. Prav tako so bile obnovljene talne oznake na prometnem delu Avtobusne postaje Maribor.

Energetika Maribor

V letu 2023 se je v sklopu celovite prenove nabrežja Lent izvedla gradnja varnostne vročevodne povezave Lent med obstoječim vročevodom na lokaciji Žičkega dvora in rondojem na Ulici Kneza Koclja. Le ta bo služila funkcionalno/varnostni povezavi obstoječega vročevodnega omrežja področja kotlovnice Pristan in predvidenih širitev na področju vzhodno od starega mestnega jedra. Nadalje se je v sklopu podaljška Ceste Proletarskih brigad proti zahodu izvedla umestitev nadaljevanja hrbtničnega vročevoda med objektom Qlandija in križišča ob RTV Slovenija z namenom energetskega pokrivanja trenutno praznega prostora ob novi zahodni obvoznici.

V letu 2023 je bil na stanovanjskem odjemu na vročevodno omrežje MOM priključen večstanovanjski objekt na Koroški cesti 39. Med objekti ostalega odjema smo priključili objekt McDonalds na Stundencih, ostale letne spremembe obračunskih moči so posledica prehoda stanovanjskih objektov novih sosesk v gradnji (v času gradnje ostali odjem) med naseljene stanovanjske objekte.

Pogrebno podjetje Maribor

Na pokopališču Pobrežje sta bila v letu 2023 postavljena dva nova žarna zidova s 40-timi žarnimi nišami, s čimer se je zapolnila vrzel na lokaciji ob obeležju »Mesto spomina«.

Z opravljenim generalnim remontom upepeljevalne peči št. 1, na pokopališču Dobrava, je bil zagotovljen tudi boljši energetski izkoristek za nadaljnje delovanje peči.

S proračunskimi sredstvi MOM, namenjenimi za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukturnih objektov pokopališč v višini 34.616,00 EUR, so bile v letu 2023 urejene v nadaljevanju predstavljene postavke.

Pokopališče Pobrežje

- tlakovanje poti

Pokopališče Dobrava

- ureditev nove dostopne poti in novega vhoda v pokopališki objekt na Dobravi – za sprejem pokojnikov in cvetja
- širitev oddelka za raztros pepela z obeležjem na pokopališču Dobrava
- izdelava zalivk asfaltiranih površin na pokopališču Dobrava

V letu 2023 so bila iz sredstev tekočega poslovanja izvedena številna investicijsko-vzdrževalna dela na infrastrukturnih objektih in zunanji okolici pokopališč.

Mariborski vodovod

Investicije so se le deloma izvajale po predhodno izdelanem planu investicij za leto 2023, ki je bil usklajen na občinskih svetih, skladno s sprejetimi proračuni občin. V planu investicijskih del po občinah je bilo predvidenih 3.007.604 EUR sredstev; od tega 735.000EUR v MOM. Plan investicij je bil izdelan skladno z razvojnimi usmeritvami vodooskrbe. V planu investicij so imele prioriteto tiste investicije zamenjav vodovodnega omrežja, ki so pomembne za ohranitev standarda kakovosti vodooskrbe. Investicije v večini financirajo občine iz sredstev najemnine za infrastrukturo. V letu 2023 je bilo iz naslova najemnin zaračunanih 2.532.050 EUR, ki bi morale biti namenjene za obnovo in vzdrževanje vodovodne infrastrukture. Na območju občine Jurij ob Ščavnici, ki sicer ne sodi v sistem vodooskrbe Mariborskega vodovoda, so bile izvedene investicije v višini 78.151 EUR.

Družba vsako leto vlaga v svoja osnovna sredstva. Po sprejetem letnem planu za leto 2023 je bila realizirana vrednost nabave osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja v višini 298.552 EUR EUR oz 60 % planirane vrednosti (v skupni vrednosti so tudi nabave iz plana za leto 2022). Za investicijsko vlaganje je bilo porabljeno 39.617 EUR.

Šport Maribor

Družba ne izvaja investicij in investicijskega vzdrževanja na objektih, ki so v upravljanju Športa Maribor, saj je to v pristojnosti lastnice objektov – MOM.

Mestne nepremičnine

Investicijska vlaganja v letu 2023 so bila izvedena na vzdrževanju parkirišč, rednem vzdrževanju in upravljanju tržnic ter vzdrževanje območja v Bresternici. V decembru 2022 prevzet objekt Trije ribniki se je očistil in je v teku priprava javnega poziva za oddajo.

2.9 Obvladovanje tveganj

V nadaljevanju so predstavljena poglavitna tveganja, ki so bila zaznana v Skupini družb JHMB, ki pa so jih posamezne družbe opredeljevale vsaka posebej.

Tveganja so družbe opredeljevale s 3-stopenjsko lestvico: visoko, srednje in nizko tveganje.

2.9.1 Poslovna in operativna tveganja

Poslovna tveganja so povezana s sposobnostjo zagotavljanja ustvarjanja poslovnih prihodkov, obvladovanjem poslovnih procesov in ohranjanjem vrednosti sredstev. Kot poslovno tveganje je v družbah Skupine opredeljen vpliv negativnih dogodkov, groženj in izgubljenih priložnosti, ki s svojo potencialno uresničitvijo negativno učinkujejo na delovanje Skupine. Negativni vplivi se lahko odražajo na premoženju družbe, denarnem toku, dobičkonosnosti, ugledu in delovanju Skupine v smislu prekinitev. Proces obvladovanja tveganj je namreč neprekinjen poslovni proces, za vzpostavitev in delovanje pa so odgovorni organi nadzora in vodenja družbe.

Poslovna tveganja so lahko razvrščena v tista, ki prihajajo od zunaj (zunanja tveganja), in tista, ki izvirajo iz podjetja (notranja tveganja). Zunanja poslovna tveganja so povezana s spremembami makroekonomskih pogojev poslovanja na ključnih trgih, nestabilnostjo cen energentov in materiala na trgu, zaostreni pogoji financiranja itn. Notranja (tudi prodajna) poslovna tveganja so povezana s konkurenčnostjo pri prodaji storitev. V Skupini JHMB je bila v skladu z zastavljenimi cilji v letu 2023 namenjena posebna pozornost v nadaljevanju predstavljenim vrstam poslovnih tveganj.

Premoženjsko tveganje

Opis tveganja: premoženjsko tveganje predstavlja verjetnost nastanka izgube možnosti uporabe ali vrednosti premoženja.

Ukrep za obvladovanje tveganja: redno in tekoče vzdrževanje premoženja in zavarovanje škod.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko.

Pojasnilo: družbe znotraj Skupine so premoženjsko tveganje ocenjevale za nizko, saj ga obvladujejo z ustreznimi zavarovanji premoženja. Medtem, ko je bilo v večini družb tveganje nizko, je bilo tveganje v družbah Snaga in Marprom visoko. Pri prvi je razlog negotovost obratovanja in ekonomska upravičenost investicije v sortirnico, pri drugi pa velik vpliv epidemije na poslovanje.

Regulatorno tveganje

Opis tveganja: regulatorno tveganje predstavlja nepravočasno, neustrezno upoštevanje sprememb predpisov, tveganje (ne)uvajanja, zamude pri rokih. Tveganje predstavlja tudi neenoten pristop oskrbovanih občin pri storitvah, ki jih izvajajo družbe znotraj Skupine, kar predstavlja obstoj konkurence v nekaterih dejavnostih obveznih občinskih gospodarskih javnih služb.

Ukrep za obvladovanje tveganja: sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje, sodelovanje z vsemi deležniki, medsebojno obveščanje.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: nekatere družbe znotraj Skupine so zaradi konkurence izpostavljene tveganju, da bodo občine podelile koncesijo kateremu drugemu izvajalcu.

Kadrovsko tveganje

Opis tveganja: kadrovsko tveganje predstavlja vsa tveganja s strukturo, številom in usposobljenostjo zaposlenih, kadrovskimi postopki, varstvom osebnih podatkov.

Ukrep obvladovanja tveganja: zagotavljanje ustreznega kadra in ustreznega upravljanja z zaposlenimi, popisi ključnih delovnih mest in procesov, pravočasno in ustrezno nadomeščanje, omejen dostop do osebnih podatkov, varno posredovanje podatkov.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: znotraj Skupine JHMB imajo odvisne družbe različne potrebe po kadrih. Pri nižje izobraženih kadrih je prisoten splošen regijski problem odhajanja kadra na boljše plačana dela v tujini. Pri višje izobraženem kadru gre pogosto za specifična delovna mesta, ki zahtevajo določene izkušnje, ki jih ni možno dobiti drugje kot v družbi. Zaradi navedenega lahko ob odhodu katerega od zaposlenih s ključnih delovnih mest nastane praznina, ki jo je težko zapolniti z obstoječimi kapacitetami oz. novo zaposlitvijo.

Operativna tveganja informacijske tehnologije

Opis tveganja: Operativna tveganja informacijske tehnologije obsegajo možnost neustreznega ali nepravilnega izvajanja postopkov v informatiki, napake pri ravnanju osebja, disfunkcije informacijskih sistemov ter vplive zunanjih dejavnikov in dogodkov.

Ukrep obvladovanja tveganja: Za obvladovanje tveganj smo vzpostavili visoko razpoložljivo in redundantno infrastrukturo, ki je zaščitena z ustrezno kombinacijo tehničnih in organizacijskih ukrepov za zagotavljanje varnosti podatkov.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: Pri upravljanju informacijske tehnologije se držimo priporočil dobre prakse in standardov varovanja informacij, kot je na primer ISO/IEC 27001. S tem zagotavljamo, da lahko v primeru izgube ali manipulacije podatkov vzpostavimo originalno stanje.

Tveganje na področju javnih in evidenčnih naročil

Opis tveganja: obstoj nasprotja interesov (91. člen ZJN-3), zamujanje pri izvajanju javnih in evidenčnih naročil zaradi kadrovske podhranjenosti, neustrezni pogoji, merila in tehnične zahteve, revizijski zahtevki, prekrškovni postopki.

Nabavnim tveganjem je Skupina JHMB izpostavljena predvsem pri nabavah energentov, materialov, storitev, gradnjah itn. Gibanje nabavnih cen in vpliv na poslovne odhodke se obvladuje v omejenem obsegu s pomočjo sklepanja večletnih pogodb z dobavitelji pomembnejših storitev, materialov in energentov ter izbiro zanesljivih dobaviteljev s postopki javnega naročanja. Skupina izvaja tudi skupne nastope vseh družb na trgu dobaviteljev oz. skupna javna naročila, ki zaradi večjih skupnih nabavnih količin znižujejo nabavne cene. S strokovnim, odgovornim in pravočasnim pristopom k izvedbi postopkov javnega naročanja zmanjšujemo okoliščine, ki bi lahko privedle do zamud, neustreznega obsega in kakovosti naročil, revizijskih zahtevkov ipd.

Ukrep za obvladovanje tveganja: izobraževanja in dodatna usposabljanja, nove zaposlitve, preprečevanje nasprotja interesov, ustrezna navodila, načrti javnih in evidenčnih naročil, enoten informacijski sistem kakovostna komunikacija in določitev prioritet.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: odvisne družbe so različno ocenjevale stopnje tveganja glede na trenutne razmere na trgu.

Tveganje razkritja osebnih in drugih podatkov

Opis tveganja: nepooblaščen razkrivanje osebnih in zaupnih podatkov s strani zaposlenih ali zunanjih izvajalcev v podjetju.

Ukrep za obvladovanje tveganja: nadzorovani dostopi, redno preverjanje varnosti evidenc, menjava in uporaba gesel, dosledna skrb za nadzor nad spremembami pravic, izobraževanje zaposlenih.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: družba JHMB je v zadnjem kvartalu leta 2020 pričela z operativnim delovanjem, v začetku katerega še ni bilo obdelave osebnih podatkov. Večina tveganj, povezanih z razkrivanjem podatkov, izhaja iz služb, ki so bile v začetku leta 2021 prenesene na obvladujočo družbo. Z združevanjem poslovnih procesov in podatkovnih baz bo treba na področju varovanja podatkov sisteme odvisnih družb in obvladujoče družbe zastaviti na novo. V obvladujoči družbi so se že začele aktivnosti v smislu priprave osnovnih pravnih podlag za prihodnjo obdelavo osebnih podatkov.

Tveganje na področju načrtovanja in izvajanja projektov

Opis tveganja: neučinkovita izvedba, zamujanje projektnih rokov, tveganje pogodbenih kazni, neustrezna percepcija projekta, nezadostna finančna sredstva za izvedbo projekta.

Ukrep za upravljanje ekonomske učinkovitosti: izvajanje projektov v skladu »Pravilnika o projekt-nem delu in vodenju« skupaj z poenotenimi obrazci projektne dokumentacije – od identifikacije projekta pa vse do zaključnega poročila projekta (standardiziran način dela). Projektno dokumentacijo pregledajo različne službe (npr. PIK, FRS/Kontroling, IT idr.). Redno poročila o napredku projektov.

Ocena stopnje tveganja: nizko.

Pojasnilo: večina projektov je razvojnih, kar pomeni, da prispevajo k napredku oz. razvitosti družbe, ne vplivajo neposredno na poslovni izid – ustvarjajo pa pogoje za kasnejše načrtovanje in doseganje rasti.

2.9.2 Finančna tveganja

Finančno tveganje je vse, kar preprečuje doseganje določenih finančnih ciljev in ustvarja izid, ki ni bil predviden. V Skupni JHMB je bila v letu 2023 namenjena pozornost v nadaljevanju predstavljenim vrstam finančnih tveganj.

Kreditno tveganje

Opis finančnega tveganja: kreditno tveganje predstavlja verjetnost nastanka izgube zaradi neizpolnitve pogodbenih obveznosti dolžnika.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: redno in tekoče opominjanje nepravočasnih plačnikov, načrtovanje denarnih prilivov in odlivov, preverjanje bonitete poslovnih partnerjev.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: negotove politične situacije, rast cen energentov in surovin v prehrambnih verigah je povzročilo usihanje zasebne potrošnje in višje cene zadolževanja, kar povzroča bistvene spremembe v razpoložljivem dohodku gospodinjstev. Družbe v Skupini imajo glede na naravo svojih storitev različne stopnje tveganja. Pri storitvah, kjer je plačnik proračun posamezne občine, je tveganje neplačila sorazmerno nizko. Pri storitvah javnih služb, kjer so plačniki končni uporabniki, pa je tveganje neplačila opravljene storitve zaradi padca kupne moči zaradi inflacije srednje do visoko. Pri storitvah, ki spadajo v okvir tržnih dejavnosti, družbe samostojno izvajajo ukrepe, da bi bile izvedene storitve plačane. Klub navedenemu obstaja srednje tveganje, da katera od teh storitev ne bo plačana.

Inflacijsko tveganje

Opis finančnega tveganja: inflacijsko tveganje predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi zmanjševanja kupne moči likvidnih sredstev.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: redno in tekoče spremljanje gibanj, napovedi in ukrepov centralnih bank. Predlogi sprememb predpisov (uredba MEDO, občinski odloki ...), da se inflacijski vplivi vključijo v regulacijo cen teh storitev.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: Po javnih podatkih je bila letna stopnja inflacije 4,9 %. Glede na to, da uredba MEDO in cene drugih storitev, ki so oblikovane na podlagi sklepov občinskih svetov, ne vsebujejo varovalke, ki bi vključevala inflacijsko tveganje, obstaja srednje tveganje, da obstoječe cene storitev ob višji inflaciji ne bodo več zadostovale za pokrivanje stroškov izvajanja teh storitev.

Valutno tveganje

Opis finančnega tveganja: valutno tveganje pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo oz. valutnega tečaja.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: spremljanje gibanj valutnih tečajev, spremljanje napovedi in ukrepov centralnih bank glede pomembnih svetovnih valut.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko.

Pojasnilo: družbe znotraj Skupine poslujejo skoraj izključno v domačem evroobmočju, zato je valutno tveganje nizko.

Obrestno tveganje

Opis finančnega tveganja: obrestno tveganje pomeni možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig kot tudi znižanje obrestne mere. Je tveganje zaradi spremenjenih pogojev financiranja in najemanja kreditov. Praviloma je obseg izpostavljenosti obrestnemu tveganju odvisen od velikosti deleža finančnih obveznosti ter finančnih naložb v podjetju – večji delež pomeni tudi večjo izpostavljenost.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: spremljanje gibanja EURIBOR na trgu, spremljanje napovedi in ukrepov ECB, spremljanje ponudb komercialnih bank.

Ocenjena stopnja tveganja: visoko.

Pojasnilo: gre za možnost izgube zaradi neugodnih obrestnih mer na trgu. Izpostavljenost obrestnemu tveganju je pogojeno od velikosti finančnih obveznosti ter finančnih naložb v Skupini JHMB. Zvišanje inflacije v letu 2023 je vodilo v hiter dvig obrestnih mer.

Likvidnostno tveganje

Opis finančnega tveganja: primanjkljaj likvidnih sredstev za tekoče poravnavanje obveznosti.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: kakovostno načrtovanje denarnih izdatkov in prejemkov, pridobitev začasnih virov likvidnih sredstev, dosledno uresničevanje ukrepov na področju kreditnega tveganja.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje

Pojasnilo: gre za tveganje pri družbah, kjer je financiranje odvisno od MOM oz. je poravnava obveznosti vezana na predhodni priliv sredstev s strani MOM.

2.10 Izjava o nefinančnem poslovanju

Samostojno Trajnostno poročilo za leto 2023 bo vsebovalo »Izjavo o nefinančnem poslovanju«, ki jo je Skupina JHMB dolžna objaviti na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/2006 z dopolnitvami in spremembami). V trajnostnih poročilih Skupina JHMB sledi družbenim, okoljskim in ekonomskim vidikom.

V poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila, so vključene tudi ključne nefinančne informacije o poslovnih, okoljskih, kadrovskih in družbenih zadevah, ki so potrebne za razumevanje položaja, uspešnosti in razvoja Skupine JHMB.

Skupina JHMB se zaveda velike odgovornosti do ljudi, okolja in družbe ter trajnostno uresničuje družbeno odgovornost pri vseh projektih ter dolgoročnih načrtih in na vseh ravneh svojega delovanja. Ambiciozni in jasno določeni cilji zagotavljajo, da bo javnost še naprej prepoznavala družbe v Skupini JHMB kot odgovorna in v prihodnost usmerjena podjetja.

Trajnostno poročilo Skupine JHMB za leto 2023 bo v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah dosegljivo na spletni strani JHMB v zakonsko določenem roku (30. 6. 2024).

2.11 Dogodki po datumu računovodskih izkazov

Poslovni dogodki v letu 2024 do izdaje LP 2023

V letu 2024 do sprejetja tega poročila ni bilo dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto, ki se je končalo 31. 12. 2023.

V času nastajanja letnega poročila vojna v Ukrajini še traja. Kljub umirjanju cen energentov splošna gospodarska klima še vedno ostaja negotova.

Trgi za leto 2024 pričakujejo umirjanje temeljne inflacije, ter morebitni upad obrestne mere. Vrednost EURIBOR-ja je v začetku leta 2024 znašala okoli 3,9 % (v letu 2023 je ta znašala že 4,5 %). V Skupini se nadajamo, da bo v drugi polovici leta 2024 prišlo do dodatnih postopnih znižanj vrednosti EURIBOR-ja in s tem nižjih odhodkov za obresti v Skupini, pri kreditih vezanih na ta instrument.

Dne 21.5.2024 je bila s strani JHMB izvedena dokapitalizacija družbe Mestne nepremičnine, d. o. o., v višini 2.850.000 EUR.

Družba Mariborski vodovod z 11. 6. 2024, po poteku koncesijskega razmerja z dosedanjim koncesionarjem Aquasystems, d. o. o., prevzema v upravljanje centralno čistilno napravo v Dogošah in s tem izvajanje javne službe čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Maribor ter občinah Hoče - Slivnica, Duplek in Miklavž na Dravskem polju. Skupina bo iz tega naslova letno ustvarila približno 8,5 mio EUR dodatnih prihodkov.

3 Računovodsko poročilo

Transparentno in dosledno

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

Tel: +386 1 53 00 920
@: info@bdo.si
www.bdo.si

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1
1000 Ljubljana, Slovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA Družbeniku družbe Javni holding Maribor, d.o.o.

POROČILO O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze Skupine Javni holding Maribor, d.o.o. (»Skupina«), ki vključujejo konsolidirani izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023 ter konsolidirani izkaz poslovnega izida, konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidirani izkaz gibanja kapitala in konsolidirani izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto in pojasnila k konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Skupine na dan 31. decembra 2023 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU (MSRP).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (»MSR«) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zadevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (»Uredba«). Naša odgovornost na podlagi teh pravil je opisana v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (»Kodeks IESBA«) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Prihodki od prodaje

Opis ključne revizijske zadeve

V letu 2023 je Skupina ustvarila 119.857.582 EUR (2022: 99.417.657 EUR) čistih prihodkov od prodaje. Prihodki izhajajo iz pogodb s kupci in se nanašajo na prihodke od izvajanja gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti.

Prihodki od prodaje se pripoznajo v skladu z MSRP 15 - *Prihodki iz pogodb s kupci* ko Skupina prenese obvladovanje blaga in storitev in s tem izpolni ali izpolnjuje izvršitvene obveze v določenem trenutku ali postopoma.

Prihodki od prodaje so eden od pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja Skupine. Skupina opravi velik obseg posameznih poslov, ki so pretežno manjših vrednosti, zato je pomembno, da je zagotovljena njihova popolnost in točnost v poslovnem letu. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, velikega števila posameznih poslov ter tveganja glede ustreznosti pripoznavanja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Razkritja v zvezi s pripoznavanjem prihodkov so v točki 3.4.2 *Povzetek pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah*, podtočka J. *Prihodki in pojasnilo 3.4.5.22 Čisti prihodki od prodaje*.

Naš revizijski pristop

Naši revizijski postopki so za Skupino in na ravni posameznih odvisnih družb obsegali naslednje:

- Seznanev z veljavnimi predpisi, računovodskimi usmeritvami glede pripoznavanja prihodkov od prodaje ter oceno usklajenosti z MSRP 15.
- Preveritev zasnove, implementacije in učinkovitosti delovanja notranjih kontrol v procesu pripoznavanja prihodkov od prodaje.
- Preverjanje ustreznosti časovne razporeditve prihodkov od prodaje v pravo obračunsko obdobje na podlagi podporne dokumentacije.
- Analitične postopke s katerimi smo preverili ustreznost pripoznanih prihodkov po posameznih gospodarskih javnih službah in drugih dejavnostih.
- Preveritev ovrednotenja stopnje dokončnosti projektov, na vzorcu primerov, kjer se prihodki pripoznavajo postopoma.
- Pregledali smo ročne knjižbe, ki so povezane s prihodki, s poudarkom na nenavadnih in popravljajlnih vnosih na kontih prihodkov, z namenom preveriti primernost in točnost ročnih knjižb.

Pregledali smo tudi informacije v konsolidiranih računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki od prodaje ustrezna.

BDO Revizija d.o.o., slovenska družba z omejeno odgovornostjo, je članica BDO International Limited, britanske družbe "limited by guarantee" in je del mednarodne BDO mreže med seboj neodvisnih družb članic.
Okrožno sodišče v Ljubljani, vl.št. 1/26892/00, osnovni kapital: 9.736,66 EUR, matična št.: 5913691, ID št. za DDV: SI94637920.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v konsolidiranem letnem poročilu Skupine JHMB razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo pozneje. Poslovno poročilo ne vključuje izjave o nefinančnem poslovanju, ker jo bo družba, kot to dovoljuje peti odstavek 70c. člena ZGD-1, pripravila kot ločeno poročilo in bo na razpolago pozneje.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo Skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Skupine;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost Skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa

- kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah družb oziroma poslovnih aktivnostih v Skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije Skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revidiranja in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Revizijski komisiji tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

POROČILO O DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATORNIH ZAHTEVAH

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta EU (Uredba)

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je revizorjevo mnenje, vključeno v to revizorjevo poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za družbo Javni holding Maribor, d.o.o. in družbe v Skupini nismo izvajali storitev iz prvega odstavka 5. člena Uredbe, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za družbo Javni holding Maribor, d.o.o. in družbe v Skupini poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Imenovanje revizorja, trajanje posla in odgovorni pooblaščen revizor

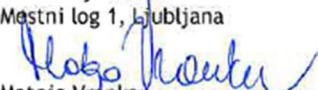
Družbenik družbe nas je dne 30. avgusta 2022 imenoval za zakonitega revizorja za poslovna leta 2022-2024, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 11. 11. 2022. Obvezno revizijo računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od 11. 11. 2022.

V imenu revizijske družbe BDO Revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna pooblaščen revizorka Mateja Vrankar.

Ljubljana, 28.6. 2024

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1, Ljubljana

Mateja Vrankar
Pooblaščen revizorka, Direktorica

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство družbe Javni holding Maribor, d. o. o., je odgovorno za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine JHMB za obdobje 1. 1. 2023–31. 12. 2023 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njegovem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja Skupine in njenega finančnega položaja.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine JHMB in izidov njenega poslovanja za obdobje 1. 1. 2023–31. 12. 2023.

Posloводство je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti. Posloводство potrjuje, da so konsolidirani računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju Skupine JHMB ter v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Posloводство družbe sprejema in potrjuje konsolidirane računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili Skupine JHMB za obdobje 1. 1. 2023–31. 12. 2023. Davčne oblasti lahko v petih letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadar koli preverijo poslovanje družb v Skupini. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev.

Posloводство družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Maribor, 21. 6. 2024

Direktor: mag. Andrej Rihter

3.3 Konsolidirani računovodski izkazi

3.3.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

		31.12.2023	31.12.2022
Pojasnilo		v EUR	v EUR
Sredstva		183.844.817	165.826.029
A. Nekratkoročna sredstva		139.131.630	131.059.345
I. Opredmetena osnovna sredstva	3.4.5.1	51.367.303	42.833.173
II. Pravica do uporabe sredstev	3.4.5.2	6.664.865	5.742.317
III. Neopredmetena sredstva	3.4.5.3	78.098.511	79.995.976
IV. Naložbene nepremičnine	3.4.5.4	1.059.964	476.939
V. Naložbe v pridružena podjetja	3.4.5.5	86.621	41.729
VI. Nekratkoročna dana posojila		26.214	18.035
VII. Nekratkoročne poslovne terjatve	3.4.5.6	625.863	1.068.199
IIIX. Odložene terjatve za davek	3.4.5.29	1.202.289	882.977
B. Kratkoročna sredstva		44.713.187	34.766.684
I. Zaloge	3.4.5.7	2.090.128	2.470.924
II. Kratkoročno dana posojila	3.4.5.8	10.779	750.214
III. Sredstva iz pogodb s kupci	3.4.5.9	332.590	796.011
IV. Kratkoročne terjatve do kupcev in druge terjatve	3.4.5.10	25.421.303	21.954.434
V. Druga kratkoročna sredstva	3.4.5.11	1.630.227	1.585.477
VI. Denar in denarni ustrezniki	3.4.5.12	15.228.160	7.209.624
Kapital in obveznosti do virov sredstev		183.844.817	165.826.029
A. Kapital	3.4.5.13	42.587.598	35.232.908
I. Osnovni kapital		2.301.600	2.101.600
II. Kapitalske rezerve		17.623.898	15.155.187
III. Druge rezerve iz dobička		11.266.995	10.563.412
IV. Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-307.274	-132.676
V. Preneseni čisti dobiček/izguba		2.727.064	1.823.984
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		6.016.794	3.202.930
VII. Prevedbene rezerve		8.659	13.794
A1. Kapital večinskih lastnikov		39.637.736	32.728.231
A2. Kapital manjšinskih lastnikov		2.949.862	2.504.677
B. Nekratkoročne obveznosti		100.019.161	94.796.003
I. Rezervacije	3.4.5.14	4.578.859	4.476.703
II. Nekratkoročno odloženi prihodki	3.4.5.15	7.083.804	1.057.369
III. Nekratkoročne finančne obveznosti	3.4.5.16	88.223.718	88.803.989
IV. Nekratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci	3.4.5.19	85.465	87.756
V. Nekratkoročne poslovne obveznosti	3.4.5.17	47.315	370.186
C. Kratkoročne obveznosti		41.238.058	35.797.118
I. Kratkoročne finančne obveznosti	3.4.5.16	11.840.418	9.629.215
II. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in drugih	3.4.5.18	23.415.385	21.245.199
III. Obveznosti za davek od dobička	3.4.5.29	485.735	567.027
IV. Obveznosti iz pogodb s kupci	3.4.5.19	1.399.541	1.321.914
V. Druge kratkoročne obveznosti	3.4.5.20	4.096.979	3.033.763

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

	Pojasnilo	2023 v EUR	2022 v EUR
A.	Čisti prihodki od prodaje	119.857.582	99.417.657
B.	Sprememba vrednosti zalog	-892	1.498
C.	Drugi poslovni prihodki	20.224.462	15.048.734
Č.	Kosmati donos iz poslovanja	140.081.152	114.467.889
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	70.849.146	54.620.810
E.	Stroški dela	40.849.693	37.324.360
F.	Amortizacija	14.547.417	13.206.227
G.	Odpisi in oslabitve	1.398.004	479.992
H.	Drugi poslovni odhodki	2.923.227	2.822.964
I.	Poslovni izid iz poslovanja	9.513.665	6.013.536
J.	Finančni prihodki	190.375	89.455
K.	Finančni odhodki	2.705.304	2.106.520
N.	Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo	6.998.736	3.996.471
O.	Davek od dobička	1.162.582	807.019
P.	Odloženi davek	-310.734	-55.694
R.	Čisti dobiček / izguba	6.146.888	3.245.146
S.	Čisti dobiček neobvladujočih deležev	130.093	42.216
T.	Čisti dobiček lastnikov skupine	6.016.795	3.202.930

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

	Pojasnilo	2023 v EUR	2022 v EUR
A.	Poslovni izid poslovnega leta	6.146.888	3.245.146
I.	Drugi vseobsegajoči donos	-224.603	527.301
B.	Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	-219.469	515.427
I.	Aktuarski dobički/izgube	-219.469	515.427
C.	Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	-5.134	11.874
I.	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov družb v tujini	-5.134	11.874
D.	Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta	5.922.285	3.772.447
E.	Skupaj vseobsegajoči donos neobvladujočih deležev	105.645	64.998
F.	Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta ki pripada lastnikom skupine	5.816.640	3.707.449

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR	Pojasnilo	2023	2022
Čisti poslovni izid		6.146.888	3.245.146
Prilagoditve za:			
Amortizacija		14.547.417	12.901.843
Oslabitev, odpis/ -odprava oslabitve nekratkoročnih sredstev ter prodaje teh sredstev		413.671	88.437
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravka vrednosti terjatev		751.138	128.339
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravka vrednosti zalog		3.114	7.237
Neto finančni (prihodki)/odhodki		2.382.007	1.666.405
Neto zmanjšanje / oblikovanje rezervacij za zaslužke zaposlencev		87.463	184.435
Neto zmanjšanje / oblikovanje drugih rezervacij in odloženih prihodkov		1.471.679	672.035
Sprememba odloženih terjatev in obveznosti za davek		-153.478	-22.321
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami obratnega kapitala		25.649.899	18.871.556
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-4.599.146	-1.840.936
Sprememba stanja drugih sredstev in predujmov		418.917	-1.084.841
Sprememba stanja zalog		386.602	-1.089.720
Sprememba stanja poslovnih obveznosti		2.668.684	-2.052.962
Sprememba stanja drugih obveznosti, kratkoročno odloženih prihodkov, vračunanih stroškov		6.941.189	970.944
Spremembe čistih obratnih sredstev		5.816.246	-5.097.515
Denar ustvarjen pri poslovanju		31.466.145	13.774.041
Izdatki za obresti		-87.891	-20.574
Izdatki za davek od dohodka		-1.004.976	-173.649
ČISTI DENARNI TOK IZ POSLOVANJA		30.373.278	13.579.818
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme		867.693	67.663
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		0	41.727
Prejemki od odtujitve finančnih naložb		0	96.850
Prejete obresti		22.843	3.398
Izdatki za pridobitve neopredmetenih sredstev		-746.002	-249.845
Izdatki za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme		-11.836.640	-7.040.833
ČISTI DENARNI TOK IZ NALOŽBENJA		-11.692.106	-7.081.040
Prejemki od posojil		8.469.259	152.927
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje		-837.700	-1.727.448
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na najeme		-1.291.910	-94.835
Izdatki za plačila najemov		-8.452.565	-2.824.537
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti		-8.548.066	-6.014.632
ČISTI DENARNI TOK IZ FINANCIRANJA		-10.660.982	-10.508.525
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		8.020.190	-4.009.747
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		7.209.624	11.221.004
Tečajne razlike		-1.654	-1.633
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		15.228.160	7.209.624

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala za obdobje 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenih vrednostih	Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	Prevedbene rezerve	Kapital lastnikov skupine	Kapital neobvladujočih deležev	Skupaj kapital
Začetno stanje poročevalskega obdobja 01.01.2023	2.101.600	15.155.187	10.563.412	-132.676	1.823.985	3.202.929	13.794	32.728.231	2.504.677	35.232.908
Sprememba lastniškega kapitala - transakcija z lastniki	200.000	2.468.711	703.583	20.422	903.080	-3.202.929	0	1.092.867	339.540	1.432.407
Vnos dodatnih vplačil kapitala	200.000	2.468.711	0	0	0	0	0	2.668.711		2.668.711
Izplačilo dobička	0	0	0	0	-1.583.000	0	0	-1.583.000	-55.311	-1.638.311
Razporeditev preostalega dela čistega dobička na druge sestavine kapitala	0	0	696.427	0	2.506.502	-3.202.929	0	0	0	0
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	20.422	-20.422	0	0	0		0
Prevzem odvisne družbe	0	0	7.156	0	0	0	0	7.156	394.851	402.007
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	-195.020	0	6.016.795	-5.135	5.816.640	105.645	5.922.285
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	6.016.795	0	6.016.795	130.093	6.146.888
Sprememba prevedbenega popravka	0	0	0	0	0	0	-5.135	-5.135	0	-5.135
Aktuarska izguba/dobiček	0	0	0	-195.020	0	0	0	-195.020	-24.448	-219.468
Končno stanje poročevalskega obdobja 31.12.2023	2.301.600	17.623.898	11.266.995	-307.274	2.727.065	6.016.795	8.659	39.637.738	2.949.862	42.587.598

Izkaz gibanja kapitala za obdobje 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	Prevedbene rezerve	Kapital lastnikov skupine	Kapital neobvladujočih deležev	Skupaj kapital
Začetno stanje poročevalskega obdobja 01.01.2022	1.000.000	15.155.187	10.967.455	-699.493	1.116.722	1.154.070	1.920	28.695.861	2.597.111	31.292.972
Sprememba lastniškega kapitala - transakcija z lastniki	1.101.600	0	-404.043	74.172	707.263	-1.154.071	0	324.921	-157.432	167.489
Povečanje osnovnega kapitala	1.101.600	0	0	0	0	0	0	1.101.600		1.101.600
Izplačilo dobička	0	0	0	0	-372.636	0	0	-372.636	-157.432	-530.068
Razporeditev preostalega dela čistega dobička na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	1.154.071	-1.154.071	0	0	0	0
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	74.172	-74.172	0	0	0		0
Prevzem odvisne družbe	0	0	-404.043	0	0	0	0	-404.043		-404.043
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	492.645	0	3.202.930	11.874	3.707.449	64.998	3.772.447
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	3.202.930	0	3.202.930	42.216	3.245.146
Sprememba prevedbenega popravka	0	0	0	0	0	0	11.874	11.874	0	11.874
Aktuarska izguba/dobiček	0	0	0	492.645	0	0	0	492.645	22.782	515.427
Končno stanje poročevalskega obdobja 31.12.2022	2.101.600	15.155.187	10.563.412	-132.676	1.823.985	3.202.929	13.794	32.728.231	2.504.677	35.232.908

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Predstavitev Skupine

Javni holding Maribor, d. o. o., (v nadaljevanju »družba«) in njene odvisne družbe, predstavljene v nadaljevanju, sestavljajo Skupino JHMB (v nadaljevanju »Skupina«).

Javni holding Maribor, d. o. o., je družba s sedežem na Zagrebški cesti 30 v Mariboru v Sloveniji ter je ustanovljena in delujoča v Sloveniji. Razen družbe, ki ima sedež na Madžarskem, imajo vse ostale odvisne družbe sedež v Sloveniji, kjer opravijo glavno svojih dejavnosti; glavne dejavnosti Skupine so izvajanje gospodarskih javnih služb in so podrobneje opisane v poslovnem delu letnega poročila.

Predstavitev Skupine s ključnimi podatki

Naziv	Sedež	Lastniški	Kapital	Poslovni izid	Kapital	Poslovni
		delež 2023	31.12.2023	2023	31.12.2022	izid 2022
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	Jadranska cesta 28, Maribor	100%	8.658.789	1.677.323	6.926.915	1.191.078
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	Jadranska cesta 28, Maribor	100%	7.504.331	3.102.410	4.401.922	1.203.009
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	Falk Miksa utca 22, 1055 Budimpešta, Madžarska	100%	-99.654	13.574	-108.093	-284.635
MARIBORSKI VODOVOD d.o.o.	Jadranska cesta 24, Maribor	75,07%	3.481.659	-22.928	3.780.929	349.856
NIGRAD d.o.o.	Zagrebška cesta 30, 2000 Maribor	86,98%	9.323.181	686.304	8.690.761	-807.398
SNAGA d.o.o.	Nasipna ulica 64, 2000 Maribor	94,50%	8.103.499	345.752	7.828.257	1.093.097
Javno podjetje MAPRPROM d.o.o.	Minska ulica 1, 2000 Maribor	100%	3.424.600	151.183	2.713.165	96.232
MARTURA d.o.o.	Pohorska ulica 60, 2000 Maribor	100%	-58.970	-3.643	-55.327	12.474
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.o.o.	Cesta XIV.divizije 39A, 2000 Maribor	100%	2.211.015	470.581	2.020.601	216.629
Šport Maribor d.o.o.	Koresova ulica 7, 2000 Maribor	100,00%	199.169	-519.532	-43.856	-103.365
MESNTNE NEPREMIČNINE d.o.o.	Grajska ulica 7, 2000 Maribor	100,00%	2.312.438	31.607		
ZUM d.o.o.	Grajska ulica 7, 2000 Maribor	50,01%	844.796	54.883		

Glasovalne pravice so v letu 2023 in 2022 pri vseh družbah enake deležu v kapitalu.

Predstavljeni podatki o kapitalu in poslovnem izidu posameznih družb izhajajo iz računovodskih izkazov, prilagojenih zahtevam MSRP, kot so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze.

Prevzem odvisnih družb Mestne nepremičnine, d. o. o., in ZUM, d. o. o., v letu 2023

V letu 2023 sta postali del Skupine tudi družbi Mestne nepremičnine, d. o. o., in ZUM, d. o. o. Obvladovanje je bilo prevzeto s 1. majem 2023. Skupina je od MOM prevzela 100 % delež kapitala in glasovalnih pravic v družbi Mestne nepremičnine, d. o. o., in 50,01 % delež kapitala in glasovalnih pravic v družbi ZUM, d. o. o.

Skupni učinki prevzema obeh družb v Skupino so razvidni iz naslednje tabele:

v EUR	Mestne nepremičnine	Zum	Skupaj
Prevzeta sredstva:			
Opredmetena osnovna sredstva	1.608.667	365.811	1.974.478
Neopredmetena osnovna sredstva	0	17.389	17.389
Naložbene nepremičnin	580.340	0	580.340
Nekratkoročne finančne naložbe	0	42.047	42.047
Nekratkoročne poslovne terjatve	0	26.201	26.201
Zaloge	2.205	0	2.205
Kratkoročne finančne terjatve		10.779	10.779
Kratkoročne terjatve do kupcev	27.806	110.967	138.773
Denarna sredstva	138.573	429.980	568.553
Skupaj	2.359.637	1.141.318	3.500.955
Prevzete obveznosti:			
Rezervacije	0	26.412	26.412
Kratkoročne finančne obveznosti	750	0	750
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	36.369	7.792	44.161
Druge kratkoročne obveznosti	41.688	317.235	358.923
Skupaj	78.807	351.439	430.246
Čista prevzeta sredstva	2.280.830	789.879	3.070.709
Sorazmerni del, ki pripada skupini	2.280.830	395.009	2.675.839
Sorazmerni del, ki pripada neobvladujočim deležem	0	394.852	394.852
Nabavna vrednost naložbe	2.223.172	445.539	2.668.711
Presežek naložbe nad čistimi prevzetimi sredstvi	-57.658	50.530	-7.128
V prevzemu pridobljena denarna sredstva	138.573	429.980	568.553

Družbi sta bili prevzeti na podlagi stvarnega vložka MOM, denarnih izdatkov pri prevzemu ni bilo.

Ker je šlo pri prevzemih za transakciji pod skupnim upravljanjem (končni lastnik pred in po prevzemu je MOM), je prevzem obračunan po knjigovodskih vrednostih, presežek nabavne vrednosti nad čistimi prevzetimi sredstvi pa pripoznan v kapitalu Skupine.

Poslovni izid družbe Mestne nepremičnine je v letu 2023 znašal 31.607 EUR, prihodki iz pogodb s kupci pa 420.242 EUR. V kolikor bi bila družba Mestne nepremičnine del Skupine celo poslovno leto, bi bili prihodki iz pogodb s kupci Skupine višji za 135.348 EUR, poslovni izid pa nižji za 21.049 EUR.

Poslovni izid družbe ZUM je v letu 2023 znašal 54.883 EUR, prihodki iz pogodb s kupci pa 652.570 EUR. V kolikor bi bila družba ZUM del Skupine celo poslovno leto, bi bili prihodki iz pogodb s kupci Skupine višji za 257.919 EUR, poslovni izid pa nižji za 175.284 EUR.

Prevzem odvisne družbe Šport Maribor v letu 2022

V letu 2022 je postala del skupine tudi družba Šport Maribor, d. o. o. Obvladovanje je bilo prevzeto 1. februarja 2022. Skupina je prevzela 100-odstotni delež kapitala in glasovalnih pravic od MOM tako, da so družbe v skupini (Energetika Maribor, Mariborski vodovod, JP Nigrad in JP Snaga) pretvorile svoje terjatve v višini 462.853 EUR v kapital, Javni holding Maribor pa je nato tako pridobljene deleže od njih odkupil za enak znesek ter za 17.119 EUR kupil še preostali delež od Mestne občine Maribor (MOM). Skupna nabavna vrednost naložbe je znašala 479.972 EUR.

Podobno kot večina družb v Skupini ima družba za izvajanje dejavnosti dodeljeno koncesijo. Koncesijska pogodba, na osnovi katere družba MOM plačuje najemnino za športne objekte, je na osnovi lokalnega računovodskega standarda (SRS) obravnavana kot izjema in pravice do uporabe ni potrebno usredstvi. Za potrebe priprave konsolidiranih računovodskih izkazov se je pravica do uporabe usredstvila, skupni učinki prevzema družbe v Skupino so razvidni iz naslednje tabele.

v EUR

Prevzeta sredstva:

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture	14.866.446
Opredmetena osnovna sredstva	62.394
Kratkoročne terjatve do kupcev	1.051.455
Kratkoročne terjatve in druga sredstva	301.010
Denarna sredstva	82.419
Skupaj	16.363.724

Prevzete obveznosti:

Obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture	14.866.446
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.209.545
Druge kratkoročne obveznosti	211.803
Skupaj	16.287.794
Čista prevzeta sredstva	75.930
Nabavna vrednost naložbe	479.973
Presežek naložbe nad čistimi prevzetimi sredstvi	404.043

V prevzemu pridobljena denarna sredstva	82.419
---	--------

Denarni izdatek Skupine za prevzem je znašal 17.119 EUR.

Ker je šlo pri prevzemu za transakcijo pod skupnim upravljanjem (končni lastnik pred in po prevzemu je MOM), je prevzem obračunan po knjigovodskih vrednostih, presežek nabavne vrednosti nad čistimi prevzetimi sredstvi pa pripoznan v kapitalu skupine.

Poslovni izid družbe Šport Maribor v celotnem poslovnem izidu skupine v letu 2022 je znašal - 103.365 EUR, prihodki iz pogodb s kupci pa 5.590.085 EUR. V kolikor bi bila družba Šport Maribor del skupine celo poslovno leto bi bili prihodki iz pogodb s kupci skupine višji za 401.889 EUR, poslovni izid pa višji za 105.932 EUR.

3.4.1 Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov

A. Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Obvladujoča in odvisne družbe v Skupini so izdelale računovodske izkaze v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Razlike med MSRP, uporabljenimi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov, in SRS, uporabljenimi pri pripravi računovodskih izkazov družb, so naslednje:

- izkazovanje koncesijskih pogodb in pogodb o uporabi koncesijske infrastrukture,
- izkazovanje sredstev in obveznosti iz pogodb s kupci,
- prilagoditev naložbenih nepremičnin iz modela prevrednotenja na model nabavne vrednosti (Nigrad),
- izračun popravkov vrednosti poslovnih terjatev po modelu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) po MSRP 9.

Poslovodstvo družbe Javni holding Maribor, d. o. o., je konsolidirane računovodske izkaze odobrilo 21. 06. 2024.

Računovodski izkazi Skupine so pripravljeni ob predpostavki časovno neomejenega delovanja.

B. Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti. Skupina nima finančnih instrumentov, ki bi jih merila po pošteni vrednosti. Pregled merjenja posameznih bilančnih kategorij je razviden iz spodnje preglednice; metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti za namen razkrivanja, so opisane v pojasnilu 4.

Dolgoročna sredstva	merjenje
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Neopredmetena sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Naložbe v pridružena podjetja	po nabavni vrednosti
Nekratkoročne poslovne terjatve	po odplačni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročna sredstva	merjenje
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti med nabavno ali nadomestljivo vrednostjo
Zaloge	po povprečnih cenah
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Kratkoročne poslovne terjatve	po odplačni vrednosti
Denarna sredstva	po odplačni vrednosti
Nekratkoročne obveznosti	merjenje
Nekratkoročne finančne in poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Rezervacije	
od tega rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
ostale rezervacije	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	merjenje
Kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti

C. Funkcijska in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni in predstavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto. Zaradi zaokroževanja lahko v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim prihaja do zaokroževalnih razlik.

D. Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj Skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poslovnega leta, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvirni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

Računovodski izkazi družbe v tujini

Sredstva in obveznosti družbe v tujini se preračunajo v EUR po tečaju ECB, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družbe v tujini se preračunajo v EUR po povprečnem letnem tečaju. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu –

prevedbenih rezervah. Pri delni ali celotni odtujitvi družbe v tujini na način, da obvladovanje ne obstaja več, se pripadajoči znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

E. Pomembnost

Pomembne postavke v izkazu finančnega položaja so tiste, ki na bilančni datum presegajo 1 % vrednosti sredstev, kar na dan 31. 12. 2023 znaša 1.838.448 EUR (na 31. 12. 2022 znaša 1.658.286 EUR). Pomembne postavke izkaza poslovnega izida so tiste, ki presegajo 1 % vrednosti prihodkov od prodaje v poslovnem letu, kar za leto 2023 znaša 1.198.576 EUR (za leto 2022 znaša 994.177 EUR).

F. Uporaba pomembnih ocen in presoje

Poslovodstvo Skupine v skladu z MSRP pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporablja presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev, na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah razumejo kot utemeljeni in na podlagi katerih poslovodstvo presoja o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo le za obdobje, v katerem se ocena popravi, če vpliva zgolj na to obdobje. Lahko se pripoznajo za obdobje popravka in prihodnja leta, če popravek vpliva tako na tekoče kot tudi na prihodnja leta.

[i] Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

Doba koristnosti neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme

Določitev ocene dobe koristnosti je v pristojnosti poslovodstva. Ocenjeno dobo koristnosti sredstva, podvrženega amortiziranju, predstavlja ocenjena doba, v kateri se bo to sredstvo uporabljalo. Skupina pri ocenjevanju dobe koristnosti sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Skupina letno preverja dobo koristnosti za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem sprememba stroškov amortizacije.

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska in trenutka pripoznavanja prihodkov iz pogodb s kupci: Z uporabo petstopenjskega modela, kot ga opredeljuje MSRP 15, je Skupina preverila obstoj prodajnih pogodb in obstoj izvršitvenih obvez ter identificirala transakcijsko ceno in jo alocirala na posamezne izvršitvene obveze, ob tem pa izvedla presojo, ali je treba prihodke pripoznavati v trenutku ali v obdobju. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da se glavnina prihodkov od prodaje kupcem v celoti pripoznava v trenutku prodaje, le manjši del pa glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja. Od trenutka prodaje naprej družba nima več obvladovanja nad prodanim blagom ali storitvami.

Popravki vrednosti terjatev

Popravek vrednosti terjatev se oblikuje na osnovi pričakovanih kreditnih izgub za celotno trajanje poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

Uporabljeni kriteriji za oblikovanje popravka vrednosti terjatev so navedeni v točki 3.4.3 F (Oslabitev finančnih sredstev), knjigovodske vrednosti terjatev pa v poglavju 3.4.5.11 in pri kreditnih tveganjih.

Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi se oblikujejo na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na različnih predpostavkah, kot so diskontna stopnja, stopnja fluktuacije, ocena rasti plač in nagrad. Ocena se ob spremembi teh predpostavk in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni in vodi do povečanja ali zmanjšanja rezervacij iz tega naslova. Več o predpostavkah, uporabljenih pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi ter knjigovodski vrednosti je navedeno v razkritju 3.4.5.15.

Odloženi davki

Ob sestavitvi bilance stanja Skupina ponovno oceni prej nepripoznane terjatve za odloženi davek in jih pripozna, če je verjetno, da bo prihodnji obdavčljivi dobiček omogočil uporabo terjatev za odloženi davek. Skupina zmanjša knjigovodsko vrednost terjatev za odloženi davek, če ni več verjetno, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička. Vsako takšno zmanjšanje se odpravi, če postane verjetno, da bo na razpolago zadosten obdavčljivi dobiček.

H. Novo sprejeti računovodski standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo s 1. januarja 2023

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- Razkritje računovodskih usmeritev (spremembe MRS 1 in MSRP Izjave o praksi 2): Februarja 2021 je IASB izdal spremembe MRS 1, ki spreminjajo zahteve po razkritju v zvezi z računovodskimi usmeritvami iz 'pomembnih računovodskih usmeritev' v 'pomembne informacije o računovodskih usmeritvah'. Spremembe dajejo smernice o tem, kdaj se informacija o računovodskih usmeritvah obravnava kot pomembna. Spremembe k MRS 1 veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, pri čemer je dovoljena predčasna uporaba. Ker dokumenti MSRP Izjave o praksi niso obvezni, ni določen začetek veljavnosti MSRP Izjave o praksi 2.
- Opredelitev računovodskih ocen (spremembe MRS 8). S spremembo se uvaja definicija računovodske ocene in druga pojasnila, s pomočjo katerih je možno razlikovati med računovodsko usmeritvijo in računovodsko oceno. S spremembo je pojasnjeno, da sta učinek

spremembe vhodnih podatkov ali tehnik merjenja sprememba računovodske ocene, razen če je njuna posledica popravek napake iz preteklega obdobja.

- MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe (nov standard) ter spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 Zavarovalne pogodbe. MSRP 17 velja za vse vrste zavarovalnih pogodb (tj. življenjska, neživljenjska, neposredno zavarovanje in pozavarovanje), ne glede na vrsto subjektov, ki jih izdajajo, ter za določena jamstva in finančne instrumente s funkcijami diskrecijske udeležbe; veljalo bo nekaj izjem. Splošni cilj MSRP 17 je zagotoviti celovit računovodski model za zavarovalne pogodbe, ki je bolj uporaben in dosleden za zavarovalnice in ki zajema vse pomembne računovodske vidike. MSRP 17 temelji na splošnem modelu, dopolnjenem s:
 - Posebno prilagoditvijo za pogodbe z lastnostmi neposredne udeležbe (pristop variabilne provizije) in
 - Poenostavljenim pristopom (pristop dodeljevanja premij) predvsem za kratkoročne pogodbe.
- Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek pri posamezni transakciji (spremembe MRS 12 – Davek iz dobička). Maja 2021 je OMRS izdal spremembe MRS 12. Spremenjeni standard pojasnjuje, ali se izjema pri prvem pripoznanju uporablja pri določenih transakcijah, ki se pripoznajo hkrati kot sredstvo in kot obveznost (npr. kot je najem v okviru MSRP 16 – Najemi). Sprememba uvaja dodaten kriterij za začetno uporabo izjeme po MRS 12.15, pri čemer se izjema ne uporabi pri prvem pripoznanju sredstva ali obveznosti ki v času pripoznanja povzroči enake obdavčljive in odbitnečasne razlike.
- Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra (spremembe MRS 12): Spremembe MRS 12 so bile uvedene kot odziv na pravila OECD o BEPS drugega stebra in vključujejo:
 - Obvezno začasno izjemo v zvezi s pripoznanjem in razkritjem odloženih davkov, povezanih z modelskimi pravili drugega stebra in
 - Zahteve po razkritju v zvezi z izpostavljenostjo davku iz dobička iz drugega stebra.

Vse spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

Sprejetje vseh sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine.

I. Novi standardi in pojasnila, relevantni za Skupino, ki še niso v veljavi

Standardi in pojasnila, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, do datuma konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine še niso stopili v veljavo. Skupina bo ustrezne standarde in pojasnila uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina predčasno ni sprejela nobenega standarda.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je OMRS izdal naslednje nove standarde in spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopili v veljavo.

Naslednji standardi in spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2024:

- Spremembe MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov
 - a) Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne. Sprememba zahteva, da mora imeti pravica podjetja do odloga izpolnitve poravnave obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja vsebino in mora obstajati na dan zaključka poročevalskega obdobja. Razvrstitev obveznosti se ne spremeni zaradi verjetnosti, da bo podjetje izkoristilo svojo pravico do odloga obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Standard je bil naknadno ponovno spremenjen.
 - b) Nekratkoročne obveznosti zavezami. Če je pravica podjetja do odloga odvisna od tega, ali podjetje izpolnjuje določene pogoje, ti pogoji vplivajo na to, ali je pravica do odloga obstajala ob zaključku poročevalskega obdobja, če se od podjetja zahteva, da izpolnjuje pogoje na ali pred koncem poročevalskega obdobja in ne če se od podjetja zahteva, da izpolnjuje pogoje po zaključku poročevalskega obdobja. Sprememba prav tako vsebuje pojasnilo termina 'poravnava' za namen razvrstitve obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne.
- Spremembe MSRP 16 – Najemi: Obveznost iz najema v transakciji prodaje in povratnega najema. Sprememba vsebuje zahtevo, da prodajalec – najemnik določi 'plačilo najemnin' ali 'spremenjeno plačilo najemnin' tako, da prodajalec – najemnik ne bi pripoznal dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo zadrži prodajalec – najemnik.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2024 oz. 1. januarja 2025 in jih EU še ni sprejela:

- Sprememba MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni inštrumenti: Razkritja (spremembe). OMRS je 25. maja 2023 izdal dokument Dogovori o financiranju dobaviteljev, ki spreminja MRS 7 Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 Finančni instrumenti: Razkritja (spremembe). Te spremembe so nastale kot posledica vloge, ki jo je prejel Odbor za pojasnjevanje MSRP (Odbor) glede zahtev za predstavitev obveznosti in z njimi povezanih denarnih tokov, ki izhajajo iz dogovorov o financiranju dobavne verige ter s tem povezanih razkritij. Odbor je decembra 2020 objavil *Sklep o programu dela Dogovori o financiranju dobavne verige - povratni faktoring*, ki je obravnaval to predložitev na podlagi takrat veljavnih zahtev računovodskih standardov MSRP.

Med tem postopkom so povratne informacije zainteresiranih strani pokazale na omejitve takratnih zahtev za obravnavanje pomembnih informacijskih potreb uporabnikov, da bi razumeli učinke finančnih dogovorov z dobavitelji na računovodske izkaze podjetja in primerjali eno podjetje z drugim. Kot odziv na te povratne informacije se je OMRS lotil izvedbe ozkega področja standardov, kar je privedlo do sprememb. Spremembe zahtevajo, da podjetja zagotovijo nekatera posebna razkritja (kvalitativna in kvantitativna) v zvezi z dogovori o financiranju dobaviteljev. Spremembe dajejo tudi napotke o značilnostih dogovorov o financiranju dobaviteljev.

- Sprememba MRS 21 – Učinki sprememb deviznih tečajev: Pomanjkanje zamenljivosti.

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze Skupine.

3.4.2 Povzetek pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah

Skupina je dosledno uporabila spodaj opredeljene računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

A. Osnove za konsolidiranje

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb.

Poslovne združitve

Poslovne združitve se obračunajo po prevzemni metodi na dan združitve, ki je enak datumu prevzema oz. ko Skupina pridobi obvladovanje. Obvladovanje je možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja.

V zvezi s prevzemi novih odvisnih družb Skupina meri dobro ime na dan nakupa, in sicer po pošteni vrednosti prenesene kupnine, povečano za pripoznano vrednost kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, povečano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti vrednotenih na dan prevzema. Če je razlika negativna, jo Skupina pripozna kot presežek (prihodek) v poslovnem izidu.

Stroški nakupa se pripoznajo, ko se pojavijo.

Pripoznana vrednost neobvladujočega deleža se na začetku izmeri po sorazmernem deležu v prevzetih sredstvih in obveznostih, vrednotenih na dan prevzema.

Poslovne združitve s podjetji pod skupnim upravljanjem, kjer podjetja, ki so vključena v združitev, pred in po združitvi upravlja ista organizacija, se obračunajo po knjigovodskih vrednostih prevzetega premoženja. Razlika med nabavno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo čisti sredstev se pripozna v kapitalu.

Odvisna družba

Odvisna družba je družba, ki jo obvladuje Skupina. Obvladovanje obstaja, ko je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov podjetja, v katerem ima naložbo, ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja podjetja, v katerem ima naložbo, oz. prejemnika finančne naložbe in obstaja povezava med vplivom in donosom.

Računovodski izkazi odvisne družbe so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze Skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Računovodske usmeritve odvisne družbe so usklajene z usmeritvami Skupine.

Posli, izvezeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, prihodki in odhodki ter nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine.

B. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti.

Skupina za sredstva gospodarske javne infrastrukture, ki jih najema od občin, upošteva določila OP-MSRP 12 – Dogovori o koncesiji storitev in MRS 38 – Neopredmetena sredstva, zaradi česar med neopredmetenimi sredstvi izkazuje pravico do uporabe koncesijske infrastrukture. Pravice so izračunane za posamezna osnovna sredstva, ki so predmet koncesij ob upoštevanju pogojev koncesij in uredb za izvajanje javnih gospodarskih služb.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve. Dolgoročne premoženjske pravice so sredstva s končnimi dobami koristnosti.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen dobe koristnosti, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Amortizacijska stopnja za licence in programsko opremo se giblje med 10 % in 33 %, amortizacijska stopnja za pravice, vezane na koncesijsko infrastrukturo, pa je odvisna od trajanja veljavnosti koncesijske pogodbe, pri koncesijah, ki so podeljene za nedoločen čas, pa ustreza pričakovani dobi trajanja sredstev, ki so predmet koncesij.

C. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstev za nameravano uporabo.

Nabavna vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v Skupini vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del splošnih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot usredstveni lastni proizvodi in storitve.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, so obravnavani kot posamezna sredstva, ki se amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti. Zemljišča so obravnavana ločeno in se ne amortizirajo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, ko nastanejo stroški izposojanja in ko se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Amortizacija

Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in v dobah koristnosti, ki jih določijo odgovorne osebe v družbi glede na tehnične značilnosti in pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva. Sredstva se pričnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so na voljo za uporabo. Skladno z MRS 16 se sicer sredstvo začne amortizirati z dnem, ko je na voljo za uporabo, vendar Skupina ocenjuje, da je navedeni zamik nepomemben.

Skupina spremlja in letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanjše in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

V nadaljevanju je podan pregled osnovnih dob koristnosti oziroma amortizacijskih stopenj pomembnejših skupin amortizirljivih sredstev:

	Stopnja amortizacije	Doba koristnosti
Zgradbe	Od 1,25% do 6%	Od 16,67 do 80 let
Proizvodna oprema in druga oprema	Od 5% do 25%	Od 4 do 20 let
Motorna vozila	Od 12,5% do 20%	Od 5 do 8 let
Tovarna in gradbena mehanizacija	Od 10% do 20%	Od 5 do 10 let
Računalniška oprema	Od 25 do 50%	Od 2 do 4 leta
Vročevodi	Od 2% do 4%	Od 25 do 50 let
Cevovodi - omrežja	Od 1,67 do 6,67%	Od 15 do 60 let

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Dobe koristnosti za pomembnejša osnovna sredstva se preverjajo letno (zgradbe, proizvodjalno opremo).

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v Skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo

izmeriti. Pripoznane knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Odtujitev

Dobiček ali izguba ob odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki od odtujitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oz. med drugimi poslovnimi odhodki.

Sredstva, pridobljena z donacijami ali državnimi podporami

Opredmetena osnovna sredstva, pridobljena z donacijami ali državnimi podporami, se ob pridobitvi izkazujejo po nabavni vrednosti. Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se izkazujejo med odloženimi prihodki, ki se skladno z obračunano amortizacijo v višini deleža sofinanciranja prenaša v poslovni izid.

D. Pravica do uporabe sredstev in obveznosti iz najema

Pravica do uporabe sredstev

Ob podpisu pogodbe se presoja, ali pogodba vsebuje najem v skladu s standardom MSRP 16. Pri opredelitvi najema je bistveno, da se s pogodbo prenese pravica do uporabe sredstva v dogovorjenem času v zameno za odškodnino. Na podlagi najemnih pogodb najemnik na začetku najema pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Skupina uporablja pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme in najeme sredstev z majhno vrednostjo (do 4.450 EUR). Pri takšnih najemih se najemnine izkazujejo kot strošek obdobja, na katerega se najem nanaša.

Trajanje najema se opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema, pri čemer se presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti.

Sredstvo s pravico do uporabe se pripozna na dan začetka najema, to je, ko je sredstvo na voljo za uporabo. Začetno merjenje sredstva zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema (diskontirana sedanja vrednost najemnin, ki na ta datum še niso plačane), plačila najemnin, ki so bile izvedene na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude na najem in oceno morebitnih stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi sredstva.

Sredstva se nato merijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in za izgube zaradi oslabitve, ter se prilagodijo za vsako ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstvo se amortizira od začetka najema do konca njegove dobe koristnosti oz. do konca trajanja najema, če je to krajše od dobe koristnosti. Če je pogodba sklenjena za nedoločen čas ali se letno avtomatično podaljšuje, se uporabijo pričakovane dobe amortiziranja za posamezno skupino sredstev.

Če se ob zaključku najema lastništvo nad najemom sredstev prenese na Skupino ali če se izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

Letno se preverjajo znamenja slabitve in v primeru teh se ugotavlja nadomestljiva vrednost teh sredstev.

Obveznosti iz najema

Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo ob začetku najema sredstva v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin v celotnem trajanju najemne pogodbe. Ta je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki bodo v skladu z najemno pogodbo plačane v obdobju trajanja najema in upoštevajoč ustrezno obrestno mero. Najemnine vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za vse terjatve za spodbude za najem in sprejemljive najemnine. V najemnine je vključena tudi izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo izrabljena ta možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema kaže, da bo izrabljena možnost odpovedi najema. Pri poznejšem merjenju finančne obveznosti iz najemov se slednja poveča za vrednost, ki odraža obresti na obveznosti iz najema, zmanjša za vrednost plačil najemnine in v primeru spremembe pogojev najema ponovno izmeri sedanja vrednost na podlagi ponovne ocene prihodnjih najemnin ali spremembe najema (trajanje najema ali cene najema). Po datumu začetka najema se finančne obveznosti iz najemov ponovno izmerijo z uporabo nove diskontne stopnje, če se je spremenilo trajanje najema ali vrednost prihodnjih najemnin. V primeru odpovedi najema ali zmanjšanja se dobiček ali izguba, ki sta povezana z delno ali popolno odpovedjo najema, pripoznata v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti iz najema se izkazujejo kot nekratkoročne finančne obveznosti, razen obveznosti, ki bodo poravnane v obdobju 12 mesecev in so v konsolidiranem izkazu finančnega položaja izkazane kot kratkoročne finančne obveznosti. Denarni tokovi so diskontirani z obrestnimi merami, ki jih Skupina realizira pri dolgoročnem financiranju s podobno ročnostjo, kot to izhaja iz najemne pogodbe.

E. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so posedovane z namenom pridobivati najemnino in/ali povečati vrednost naložbe in se merijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračunava po enakomerni časovni metodi. Skupina letno preverja ustreznost amortizacijskih stopenj in potrebo po slabitvi. Pri tem sledi znakom slabitve, kot jih določa MRS 36 – Oslabitev sredstev.

F. Finančna sredstva in finančne obveznosti

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve do kupcev, dana posojila ter druga sredstva, ki izpolnjujejo pogoje za pripoznanje finančnih instrumentov.

Posojila in terjatve se pripoznajo na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določenih instrumenta. Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz

tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Finančni instrumenti po skupinah

Finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti,
- razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti so razvrščena sredstva, ki so posedovana v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov. Med finančna sredstva po odplačni vrednosti so tako razvrščene terjatve do kupcev in ostale poslovne terjatve, posojila in depoziti ter denar in denarni ustrezniki. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšane za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki obsegajo denar v blagajni, dobroimetja na računih v banki, depozite na vpogled z zapadlostjo do največ treh mesecev. Prekoračitve na transakcijskih računih se evidentirajo med finančnimi obveznostmi.

Terjatve do kupcev in druge poslovne terjatve

Terjatve se glede na ročnost delijo na nekratkoročne in kratkoročne terjatve.

Kratkoročne poslovne terjatve se delijo na kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (domačih in tujih), dane predujme (dani predujmi za zaloge, opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva), kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun, kratkoročne poslovne terjatve, povezane s finančnimi prihodki in druge kratkoročne poslovne terjatve.

Terjatve, ki niso poravnane v rednem roku zapadlosti, se opredelijo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve. Z rednim rokom je mišljen rok, dogovorjen v skladu s pogodbo oz. drugo ustrezno listino.

Pri terjativah, ki so izražene v tuji valuti in pri katerih se po njihovem prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj ali je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom

ohranjanja njihove realne vrednosti, zmanjšanje terjatev za tečajne razlike povečuje finančne odhodke, povečanje terjatev za tečajne razlike pa povečuje finančne prihodke.

Finančne obveznosti po odplačni vrednosti

Finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oz. ko Skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu.

Neizpeljane finančne obveznosti so lahko nekratkoročne in kratkoročne, finančne in poslovne. Nekratkoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, katerih rok zapadlosti je več kot leto dni od nastanka oz. datuma bilance stanja. Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba poravnati najkasneje v letu dni.

Neizpeljane finančne obveznosti se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti. Če se pomembni zneski obveznosti ne obrestujejo, se izkazujejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega družba v Skupini. Če se dejanska oz. dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se v bilanci izkazujejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Oslabitev finančnih sredstev

V skladu z MSRP 9 Skupina pripoznava ne samo že nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Za oslabitev poslovnih terjatev se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika rezervacij za pričakovane kreditne izgube (poenostavljen pristop).

Skupina je ECL izmerila za vseživljenjske izgube za terjatve do kupcev ali sredstev iz pogodb, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje MSRP 15 in ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja.

Skupina uporablja podatke o preteklih kreditnih izgubah, ki so ustrezno prilagojene, da se za terjatve lahko oceni kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju oziroma pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva (terjatve).

Izračun ocene kreditnih izgub se izvede po sledečih korakih:

- a) izračun realizirane stopnje slabitev,

- b) izračun ocenjenih (pričakovanih) stopenj slabitev z upoštevanjem makroekonomskih dejavnikov,
- c) izračun ocenjenih (pričakovanih) stopenj slabitev s povprečenjem dobljenih podatkov,
- d) izračun vrednosti končnih pričakovanih izgub poslovnih terjatev z uporabo predhodno ocenjenih stopenj slabitev.

Stopnje slabitev terjatev se določijo po skupinah terjatev s podobnimi značilnostmi tveganja (po vrstah kupcev in po zapadlosti terjatev), ki jih je določila Skupina za posamezne družbe v Skupini.

Na osnovi izdelane matrike rezervacij za pričakovane kreditne izgube za poslovne terjatve Skupina izračuna in pripozna popravek vrednosti terjatev iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji:

- neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika;
- prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni Skupini/družbi, če se ta strinja;
- znaki, da bo dolžnik šel v insolvenčni postopek ;
- izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Odpis finančnega sredstva se pripozna, kadar se utemeljeno pričakuje, da pogodbenih denarnih tokov ne bo mogoče izterjati.

Oblikovana ocena popravka vrednosti posamezne skupine terjatev je izvedena s pomočjo matrike, ki vsebuje oceno vseživljenjske izgube terjatev glede na razred zapadlosti, kreditno tveganje in oceno trenutnega makro-ekonomskega okolja kupcev.

G. Zaloge

Zaloge materiala se vrednotijo po izvirni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti. Izvirna vrednost nabavljenega materiala in trgovskega blaga je nabavna cena, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se všteva tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Ob vsaki novi nabavi materiala se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Kot material se šteje tudi drobni inventar z dobo koristnosti, krajšo od leta dni, pa tudi tisti z dobo koristnosti, ki je več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 EUR.

Čista iztržljiva vrednost je prodajna vrednost na datum poročanja, zmanjšana za prodajne in morebitne druge stroške, ki so navadno povezani s prodajo.

Poraba zalog se obračunava sproti po FIFO-metodi.

Zaloge gotovih proizvodov se vrednotijo po proizvodjalnih stroških, ki vključujejo neposredne stroške materiala, dela, storitev, amortizacije in del splošnih proizvodjalnih stroškov. Znesek zmanjšanja

vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov zaradi oslabitve se knjiži v dobro spremembe vrednosti zalog.

Skupina skozi leto preveri potrebe po slabitvi zalog in na podlagi ocene opravi oslabitev v breme poslovnih odhodkov.

H. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Rezervacije so oblikovane na podlagi izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega ob uporabi metode projicirane enote. Pačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, aktuarski dobički ali izgube iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v kapitalu.

I. Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

J. Prihodki

Prihodki se razčlenjujejo na prihodke iz prodaje (prihodki iz pogodb s kupci) in druge poslovne prihodke. Glavnina prihodkov iz pogodb s kupci Skupine nastaja s prodajo storitev in materiala. Skupina uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine (identifikacija pogodbe s kupcem, identifikacija ločenih izvršitvenih obvez, določitev transakcijske cene, alokacija transakcijske cene na posamezne izvršitvene obveze, pripoznavanje prihodkov, ko je izpolnjena izvršitvena obveza). Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko Skupina prenese nadzor storitev ali prodanega materiala na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero se pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljeni storitev ali material sta obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo, ko je storitev opravljena, pri storitvah, katerih izvedba ni v celoti opravljena v obračunskem obdobju, pa se prihodki pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na obračunski datum. Plačilni roki družb iz Skupine se pri izvajanju storitev javnih služb in koncesij gibajo od 14 do 30 dni. Plačilni roki za storitve tržnih dejavnosti znašajo v povprečju 30 dni.

Med prihodki od prodaje Skupina pripoznava tudi prihodke iz naslova subvencij cen za opravljanje gospodarske javne službe, kot je npr. subvencioniranje linijskega prevoza v mestnem prometu.

Kratkoročna sredstva iz pogodb s kupci so pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki jih je Skupina prenesla na kupca in za katero pričakuje, da bo izvršena v manj kot 12 mesecih. Kupec nima možnosti vračila prodanih storitev oz. blaga. Med sredstvi iz pogodb Skupina izkazuje kratkoročno nezaračunane prihodke iz že opravljenih storitev.

Skupina med obveznostmi iz pogodb s kupci pripoznava predujme za storitve, ki bodo šele opravljene in ki bodo med prihodki evidentirane v naslednjem poslovnem obdobju. Obveznost iz pogodbe s kupci je obveznost prenosa dogovorjenega blaga na kupca v zameno za nadomestilo, prejeto od kupca. V okviru obveznosti iz pogodb s kupci Skupina/družba izkazuje obveznosti za prejete predujme za dobavo blaga. Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki ob izpolnitvi obveze po pogodbi.

Drugi poslovni prihodki se pojavljajo:

- kot presežki prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo ob odtujitvi opredmetenih in neopredmetenih sredstev in
- kot posledica odprave poslovnih odhodkov pri prevrednotenju terjatev in obveznosti.

K. Državne podpore

Prihodki od državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

L. Odhodki

Odhodke oz. stroške Skupina pripozna v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščeni so v skladu s svojo naravo. Družba jih razkriva po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga, in če je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

M. Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki predstavljajo obresti od terjatev in naložb ter pozitivne tečajne razlike. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Finančni odhodki predstavljajo stroške izposojanja, obresti iz najemov, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi, v kolikor so izpolnjeni pogoji za to.

N. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni davek in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugim vseobsegajočim donosom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oz. poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan izkaza finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek za davčno priznanečasne razlike, neuveljavljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

3.4.3 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve Skupine in zahtevana razkritja je treba določiti pošteno vrednost posameznih skupin finančnih in nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti po MSRP 13:

1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti;
2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov);
3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temelji na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov Skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, Skupina za oceno poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni. Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oz. obveznosti skupine.

Terjatve in dana posojila

Poštena vrednost kratkoročnih terjatev in kratkoročnih posojil se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti. Poštena vrednost nekratkoročnih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost nekratkoročnih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznosti se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti.

3.4.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi, pri čemer se denarni tok iz poslovanja korigira za nedenarne spremembe in transakcije, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje, pa je sestavljen po neposredni metodi.

Denarni tokovi iz poslovanja

Skupina je realizirala visok pozitiven denarni tok iz poslovanja, in sicer je poslovala z dobičkom. , dodatno pa je pozitivno k povišanju denarnega toka prispevala izločitev nedenarnih postavk, predvsem amortizacije, ki je visoka zaradi pripoznanja pravice iz koncesijske infrastrukture.

Denarni tokovi iz naložbenja

Zaradi izdatkov pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, ki so presegali prejemke od prodaje le teh, je bil denarni tok iz naložbenja negativen.

Denarni tokovi iz financiranja

Skupina je iz denarnih tokov iz poslovanja financirala presežek denarnih odlivov iz financiranja, kjer so odplačila finančnih obveznosti, tako posojil kot najemov, presegla prejemke od novih posojil v obdobju 1. 1.–31. 12. 2023.

3.4.5 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

3.4.5.1 Opredmetena osnovna sredstva

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Zemljišča in zgradbe	28.494.632	19.564.870
Zemljišča	7.084.644	5.486.188
Zgradbe	21.409.988	14.078.682
Proizvajalne naprave in stroji	17.588.613	17.139.575
Druge naprave in oprema	3.909.204	4.102.961
Nepremičnine, naprave in oprema, ki se pridobivajo	1.374.854	2.025.767
Skupaj opredmetena osnovna sredstva	51.367.303	42.833.173

Glavnina osnovnih sredstev se nanaša na poslovne zgradbe, Snagino sortirnico in opremo za izvajanje javne službe (avtomobili, pisarniška oprema, računalniška oprema), vodovodno, kanalizacijsko, vročevodno in plinovodno omrežje družb v Skupini ter njim pripadajoče objekte, naprave in opremo. V letu 2023 je družba Marprom investirala 7.945.317 EUR v nabavo opredmetenih osnovnih sredstev za modernizacijo žičniških naprav in izgradnjo outdoor centra Maribor. Lastna udeležba investicije je znašala 1.992.752 EUR, razliko v višini 5.952.565 EUR je prispevalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (15.070 EUR subvencije se nanaša na neopredmetena osnovna sredstva).

Prikaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v obdobju 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

Nabavna vrednost	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OS v gradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Stanje 1.1.2023	5.621.045	28.231.379	48.150.055	10.463.505	2.174.829	94.640.813
Povečanje - prevzem ZUM in Mestne nepremičnine	1.598.456	1.227.686	0	328.331	0	3.154.473
Povečanja	979	636.629	3.835.293	400.918	10.876.184	15.750.003
Odtujitve	-979	-11.174	-1.892.061	-390.913	-2.922.822	-5.217.949
Preknjižbe	0	7.190.876	582.342	468.694	-8.373.674	-131.762
Oslabitev	0	0	0	0	-158.599	-158.599
Stanje 31.12.2023	7.219.501	37.275.396	50.675.629	11.270.535	1.595.919	108.036.980
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.2023	134.857	14.152.696	31.010.480	6.360.543	149.065	51.807.641
Povečanje - prevzem ZUM in Mestne nepremičnine	0	829.281	0	270.290	0	1.099.571
Amortizacija	0	892.203	3.148.685	1.101.495	0	5.142.383
Odtujitve	0	-1.675	-1.070.008	-370.997	0	-1.442.680
Preknjižbe	0	-7.097	-2.141	0	0	-9.238
Oslabitev	0	0	0	0	72.000	72.000
Stanje 31.12.2023	134.857	15.865.408	33.087.016	7.361.331	221.065	56.669.677
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	5.486.188	14.078.683	17.139.575	4.102.962	2.025.764	42.833.173
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	7.084.644	21.409.988	17.588.613	3.909.204	1.374.854	51.367.303

Prikaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v obdobju 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022

Nabavna vrednost	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OS v gradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Stanje 1.1.2022	5.518.459	28.514.794	45.119.865	8.457.913	1.695.329	89.306.360
Povečanje - prevzem Šport Maribor	0	0	0	65.923	0	65.923
Povečanja	163.163	178.252	4.222.373	2.508.237	894.935	7.966.960
Odtujitve	0	-79.509	-1.102.878	-568.568	-191.975	-1.942.930
Preknjižbe	-60.577	-382.158	-88.991	0	-223.459	-755.185
Oslabitev	0	0	0	0	0	0
Tečajne razlike	0	0	-314	0	0	-314
Stanje 31.12.2022	5.621.045	28.231.379	48.150.055	10.463.505	2.174.830	94.640.814
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.2022	150.289	13.607.378	29.229.964	5.699.885	0	48.687.516
Pvečanje - prevzem Šport Maribor	0	0	0	3.530	0	3.530
Amortizacija	0	820.004	2.886.835	1.206.896	0	4.913.735
Odtujitve	0	-22.686	-1.032.601	-547.288	0	-1.602.575
Preknjižbe	-15.432	-252.000	-73.521	0	0	0
Oslabitev	0	0	0	-2.479	149.065	146.586
Tečajne razlike	0	0	-197	-1	0	-198
Stanje 31.12.2022	134.857	14.152.696	31.010.480	6.360.543	149.065	51.807.641
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	5.368.170	14.907.416	15.889.901	2.758.028	1.695.329	40.618.844
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	5.486.188	14.078.683	17.139.575	4.102.962	2.025.765	42.833.173

Knjigovodska vrednost osnovnih sredstev, zastavljenih kot jamstvo za dolgove, je na 31. 12. 2023 znašala:

- zemljišča – 1.284.863 EUR (31. 12. 2022: 1 .493.209 EUR),
- zgradbe – 360.232 EUR (31. 12. 2022: 1.590.492 EUR),

- oprema – 5.212.670 EUR (31. 12. 2022: 5.269.444 EUR).

Znesek pravnih omejitev za sredstva na 31. 12. 2023 se nanaša na proizvodne naprave in stroje in znaša 3.916.201 EUR (31. 12. 2022: 5.269.444 EUR).

Po stanju na dan 31. 12. 2023 je imela Skupina za 1.402.068 EUR obvez za nakup osnovnih sredstev (na dan 31.12. 2022 obvez ni bilo).

Skupina je v letu 2023 oslabila opredmetena osnovna sredstva v višini 230.599 EUR. Večina slabitve 158.599 se nanaša na slabitev investicije v teku Energije in okolje. Preostanek v višini 72.000 EUR se nanaša na slabitev Snagine Sortirnice. Skupina v letih 2023 in 2022 ni usredstvila stroškov izposojanja.

3.4.5.2 Pravica do uporabe sredstev

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Pravica do uporabe sredstev	6.664.865	5.742.317

Gibanje pravice do uporabe sredstev

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druga oprema	Skupaj
Stanje 1.1.2023	148.937	34.670	0	5.558.710	5.742.317
Povečanje	11.061	91.362	822.799	2.138.270	3.063.492
Amortizacija	-84.033	-17.675	-101.639	-1.836.229	-2.039.576
Učinek spremembe pogojev najem	0	-7.188	0	-94.180	-101.368
Stanje 31.12.2023	75.965	101.169	721.160	5.766.571	6.664.865

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča in zgradbe	Druga oprema	Skupaj
Stanje 1.1.2022	195.927	74.240	3.831.388	4.101.555
Povečanje	11.189	0	3.729.275	3.740.464
Amortizacija	-58.179	-16.588	-1.129.091	-1.203.858
Učinek spremembe pogojev najem	0	-22.982	-872.862	-895.844
Stanje 31.12.2022	148.937	34.670	5.558.710	5.742.317

Gibanje obveznosti iz najemov

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druga oprema	Skupaj
Stanje 1.1.2023	141.443	39.236	0	5.402.407	5.583.086
Povečanja	0	93.235	866.700	2.279.702	3.239.637
Stroški obresti	0	-3.930	0	124.866	120.936
Plačila najemnin	-141.443	-21.997	-281.544	-2.147.256	-2.592.240
Stanje 31.12.2023	0	106.544	585.156	5.659.719	6.351.419

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča in zgradbe	Druga oprema	Skupaj
Stanje 1.1.2022	207.031	53.246	3.669.674	3.929.951
Povečanja	9.502	0	3.385.950	3.395.452
Stroški obresti	5.250	997	76.539	82.786
Plačila najemnin	-80.340	-15.007	-1.729.756	-1.825.103
Stanje 31.12.2022	141.443	39.236	5.402.407	5.583.086

Poleg stroškov amortizacije je Skupina realizirala za 120.936 EUR obresti iz najemov (v letu 2022 82.786 EUR).

Največji znesek pravice do uporabe sredstev se nanaša na družbo JP Marprom, d. o. o., ki je kot pravico do uporabe pripoznala najete avtobuse za opravljanje osnovne dejavnosti, pri čemer znaša

knjigovodska vrednost pravice do uporabe na dan 31. 12. 2023 5.659.719 EUR (31. 12. 2022 3.196.984 EUR).

3.4.5.3 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva se nanašajo na pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, licence ter računalniško programsko opremo in druga neopredmetena sredstva.

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Pravica iz koncesije za infrastrukturo	77.395.343	79.250.236
Druge nekratkoročne premoženjske pravice	703.168	731.490
Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	14.250
Skupaj neopredmetena sredstva	78.098.511	79.995.976

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2023

Nabavna vrednost	Pravice iz koncesij za infrastrukturo	Druge premoženjske pravice	NDS v pridobivanju	SKUPAJ
Stanje 1.1.2023	93.530.687	3.258.490	14.250	96.803.427
Povečanje zaradi prevzema Šport Maribor	0	0	0	0
Povečanje	5.310.596	907.132	82.932	6.300.660
Zmanjšanje	0	-774.452	-97.182	-871.634
Oslabitev	0	0	0	0
Tečajne razlike	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023	98.841.283	3.391.170	0	102.232.453
Popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2023	14.280.451	2.527.000	0	16.807.451
Amortizacija	7.163.636	182.684	0	7.346.320
Odtujitve	1.853	-21.682	0	-19.829
Oslabitev	0	0	0	0
Tečajne razlike	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023	21.445.940	2.688.002	0	24.133.942
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	79.250.236	731.490	14.250	79.995.976
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	77.395.343	703.168	0	78.098.511

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2022

Nabavna vrednost	Pravice iz koncesij za		Druge premoženjske	
	infrastrukturo	pravice	NDS v pridobivanju	SKUPAJ
Stanje 1.1.2022	74.003.532	3.290.966	54.791	77.349.289
Povečanje zaradi prevzema Šport Maribor	14.866.446	0	0	14.866.446
Povečanje	4.662.711	707.839	5.410	5.375.960
Zmanjšanje	-2.001	-739.639	-45.951	-787.591
Oslabitev	0	-676	0	-676
Tečajne razlike	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022	93.530.687	3.258.490	14.250	96.803.427

Popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2022	7.383.271	2.564.028	0	9.947.299
Amortizacija	6.897.180	150.952	0	7.048.132
Odtujitve	0	-187.334	0	-187.334
Oslabitve	0	-647	0	-647
Tečajne razlike	0	1	0	1
Stanje 31.12.2022	14.280.451	2.527.000	0	16.807.451

Knjigovodska vrednost 1.1.2022	66.620.260	726.938	54.791	67.401.989
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	79.250.236	731.490	14.250	79.995.976

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture so bile pripoznane skladno s Pojasnilom OPMSRP 12 – Dogovori o koncesiji storitev in od pripoznanja dalje sledijo določilom MRS 38 – Neopredmetena sredstva. Pri izračunu je Skupina uporabila najemnino v višini obračunane amortizacije in diskontno mero v višini povprečne letne stopnje obrestne mere, objavljene v biltenu Banke Slovenije. Uporabljena diskontna mera se giblje med 1,8 % in 2,7 %.

V primeru, da je koncesijska pogodba sklenjena za nedoločen čas, je doba najema oz. amortiziranja pravice izračunana na podlagi pričakovane dobe koristnosti koncesijskih sredstev, v primeru, da je koncesijska pogodba sklenjena za določen čas, pa je upoštevano obdobje do izteka koncesijske pogodbe ali če je krajša, doba koristnosti posameznega koncesijskega sredstva.

Pregled koncesijskih pogodb po družbah, vrednostih pravic do uporabe in vsebini

v EUR	31.12.2023	31.12.2022	Trajanje koncesije
JP Energetika d.o.o.			Koncesija je opredeljena v občinskem
- infrastruktura	5.110.408	5.647.622	odloku za nedoločen čas
Mariborski vodovod, d.d.			Koncesije so opredeljene v občinskih
- infrastruktura za oskrbo s pitno vodo	40.952.532	40.628.184	odlokih za nedoločen čas
Nigrad d.o.o.			Koncesijske pogodbe po oskrbovanih
- infrastruktura za odvajanje in čiščenje	10.835.697	13.687.299	občinah, imajo različne dobe trajanja
JP Marprom d.o.o.			Pogodba za najem mestne avtobusne
			postaje je sklenjena do leta 2048,
			pogodba za krožno kabinsko žičnico do
- infrastruktura za prevoz potnikov	2.922.762	3.196.984	leta 2032
Snaga d.o.o.			Koncesijske pogodbe po oskrbovanih
- koncesija za izvajanje GJS ravnanja z odpadki	477.775	572.315	občinah, imajo različne dobe trajanja
Pogrebno podjetje Maribor d.o.o.			Trenutna koncesijska pogodba je
- koncesija za vzdrževanje pokopališč in urejanje	117.301	157.092	sklenjena do leta 2026
Šport Maribor d.o.o.			Trenutna koncesijska pogodba je
- koncesija za upravljanje s športnimi objekti	16.978.868	15.360.740	sklenjena do leta 2036
Skupaj pravice iz koncesije za infrastrukturo	77.395.343	79.250.236	

Koncesijske pogodbe so predmet letnega preverjanja potrebe po slabitvi skladno z MRS 36 – Oslabitev sredstev. V obdobju 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023 nismo zaznali znakov slabitve.

Med drugimi premoženjskimi pravicami so v višini 350.955 EUR (31. 12. 2022: 351.518 EUR) izkazani emisijski kuponi.

Vsa neopredmetena sredstva so bremen prosta. Skupina ne izkazuje finančnih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev. Skupina prav tako ne izkazuje neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo.

3.4.5.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se pretežno nanašajo na počitniške enote, ki so prav tako namenjene oddajanju v najem.

Skupna je na dan 31. 12. 2022 za naložbene nepremičnine družbe Nigrad pridobila oceno vrednosti poštene vrednosti (ocena vrednosti se v skladu z internim pravilnikom družbe Nigrad izvaja vsaka 3 leta), ki znaša bistveno več od knjigovodske vrednosti, in sicer je bila ta ocenjena na 346.866 EUR (31. 12. 2021: 296.065 EUR), za preostanek naložbenih nepremičnin v vrednosti 863.290 EUR (v letu 2022 130.073 EUR) pa poštena vrednost ni bila ocenjena. Od tega se 577.436 EUR nanaša na naložbene nepremičnine družbe Mestne nepremičnine, ki je postala del Skupine v letu 2023.

Gibanje naložbenih nepremičnin v letu 2023

Nabavna vrednost	Zemljišče	Zgradbe	Skupaj
Stanje 1.1.2023	93.682	1.069.799	1.163.481
Povečanje	0	732.322	732.322
Zmanjšanja	-80.426	-31.603	-112.029
Preknjižbe	0	0	0
Stanje 31.12.2023	13.256	1.770.518	1.783.774
Popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2023	0	686.542	686.542
Amortizacija	0	20.000	20.000
Zmanjšanja	0	-24.204	-24.204
Povečanje	0	41.472	41.472
Stanje 31.12.2023	0	723.810	723.810
Neodpisana vrednost 1.1.2023	93.682	383.257	476.939
Neodpisana vrednost 31.12.2023	13.256	1.046.708	1.059.964

Gibanje naložbenih nepremičnin v letu 2022

Nabavna vrednost	Zemljišče	Zgradbe	Skupaj
Stanje 1.1.2022	93.682	598.465	692.147
Prenos iz neopredmetenih osnovnih sredstev	0	549.758	549.758
Zmanjšanja	0	-78.424	-78.424
Preknjižbe	0	0	0
Stanje 31.12.2022	93.682	1.069.799	1.163.481
Popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2022	0	355.246	355.246
Amortizacija	0	40.503	40.503
Zmanjšanja	0	-34.752	-34.752
Prenos iz neopredmetenih osnovnih sredstev	0	325.545	325.545
Stanje 31.12.2022	0	686.542	686.542
Neodpisana vrednost 1.1.2022	93.682	243.219	336.901
Neodpisana vrednost 31.12.2022	93.682	383.257	476.939

Skupina je v obračunskem obdobju realizirala za 414.124 EUR prihodkov od oddajanja naložbenih nepremičnin (2022: 350.229 EUR), za 310.484 EUR neposrednih stroškov (2022: 290.908 EUR), vključno s popravili in vzdrževanjem tistih naložbenih nepremičnin, ki so ustvarjale prihodke v obračunskem obdobju. Amortizacija naložbenih nepremičnin je razvidna iz tabele gibanja in je vključena v postavko Amortizacija v izkazu poslovnega izida.

3.4.5.5 Naložbe v pridružena podjetja

Naložba v pridruženo podjetje (31. 12. 2023 41.729 EUR; 31. 12. 2022: enako) se nanaša na družbo Moja energija, d. o. o., v kateri ima Skupina 33,33-odstoten lastniški delež. Zaradi nepomembnosti naložba v konsolidiranih računovodskih izkazih ni obračunana po kapitalski metodi. Ključni podatki o poslovanju in premoženjskem stanju družbe Moja energija, d. o. o., so:

v EUR	31.12.2023 / leto 2023	31.12.2022 / leto 2022
Prihodki	13.132.668	6.266.311
Čisti poslovni izid	2.996.732	1.736.560
Celotni vseobsegajoči donos	2.996.732	1.736.560
Sredstva	9.129.599	4.921.542
Obveznosti	3.446.957	2.235.632
Kapital	5.682.642	2.685.910

3.4.5.6 Nekratkoročno dana posojila

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročno dana posojila	26.214	18.035
Skupaj	26.214	18.035

3.4.5.7 Nekratkoročne poslovne terjatve

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge nekratkoročne poslovne terjatve	625.863	1.068.199
Skupaj	625.863	1.068.199

3.4.5.8 Zaloge

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Material	1.947.869	2.357.245
Proizvodi	9.459	10.350
Trgovsko blago	132.800	103.329
Skupaj	2.090.128	2.470.924

Skupina je realizirala za 3.134 EUR odpisov zalog (v letu 2022 13.468 EUR). Skupina ne razpolaga z zalogami, ki bi bile dane kot jamstvo za obveznosti Skupine. Zaradi dvigov cen materialov v letu 2022, je družba Mariborski vodovod povečala zaloge materialov z večjim obratom po starih cenah. V letu 2023 se je situacija stabilizirala, zato je prišlo do znižanja te postavke.

3.4.5.9 Kratkoročno dana posojila

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročno dana posojila	10.779	750.214
Skupaj	10.779	750.214

Kratkoročno dana posojilo se je v letu 2022 nanašalo predvsem na kratkoročni depozit družbe Energija in okolje, d.o.o., ki je zapadel dne 3. 2. 2023.

3.4.5.10 Sredstva iz pogodb s kupci

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Sredstva iz pogodb s kupci	332.590	796.011
Skupaj	332.590	796.011

	2023	2022
Stanje 1. januar	796.011	528.994
Prenos iz sredstev iz pogodb s kupci med		
terjatve do kupcev v obračunskem obdobju	-617.393	-528.994
Nezaračunane storitve	153.972	796.011
Stanje 31 december	332.590	796.011

Sredstva iz pogodb s kupci se pretežno nanašajo na kratkoročno nezaračunane prihodke za že opravljene storitve.

3.4.5.11 Kratkoročne terjatve do kupcev ter druge terjatve

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	191.152	11.627
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.001.332	19.150.807
Terjatve do državnih in drugih institucij	1.964.805	1.446.875
Druge poslovne terjatve	1.264.014	1.345.125
Skupaj	25.421.303	21.954.434

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev se večinoma nanašajo na terjatve do gospodinjstev iz naslova opravljenih storitev glede na dejavnost vsake družbe v Skupini. Zapadlosti računov družb Skupine so določene v dobavnih pogojih, aktih, ki urejajo opravljanje gospodarskih javnih služb, pogodbah in drugih predpisih.

Starostna analiza je podrobneje predstavljena v točki Kreditno tveganje.

Terjatve do državnih in drugih institucij se v glavnini nanašajo na terjatve za DDV.

Druge poslovne terjatve se večinoma nanašajo na terjatve do zavarovalnic, terjatve do delavcev ipd..

3.4.5.12 Druga kratkoročna sredstva

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druga kratkoročna sredstva in predujmi	1.630.227	1.585.477
Skupaj	1.630.227	1.585.477

Postavka se večinoma nanaša na kratkoročno odložene stroške, varščine in dane avanse.

3.4.5.13 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	97.890	123.498
Denarna sredstva v banki	15.130.270	7.086.126
Skupaj	15.228.160	7.209.624

Denar in denarni ustrezniki vključujejo tudi depozite vezane do 3 mesecev oz. depozite na odpoklic. Skupina nima odobrenih nobenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

3.4.5.14 Kapital

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Osnovni kapital	2.301.600	2.101.600
Kapitalske rezerve	17.623.898	15.155.187
Rezerve iz dobička	11.266.995	10.563.412
Druge rezerve iz dobička	11.266.995	10.563.412
Rezerve za pošteno vrednost	-307.274	-132.676
Aktuarski dobički/-izgube	-307.274	-132.676
Preneseni čisti dobiček	2.727.065	1.823.985
Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.016.795	3.202.929
Prevedbene rezerve	8.659	13.794
Skupaj kapital, ki pripada lastnikom Skupine	39.637.739	32.728.231
Kapital neobvladujočih deležev	2.949.859	2.504.677
Skupaj	42.587.598	35.232.908

Osnovni kapital Skupine je enak osnovnemu kapitalu obvladujoče družbe JHMB in znaša 2.301.600 EUR (31. 12. 2022: 2.101.600 EUR). Osnovni kapital je bil v letu 2023 povečan zaradi stvarnega vložka edinega družbenika, MOM.

Kapitalske rezerve v višini 17.623.898 EUR (31. 12. 2022: 15.155.187 EUR) se nanašajo na vplačila nad nominalno vrednostjo kapitala.

Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo v skladu z družbenimi pogodbami in z zakonodajo.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarske izgube in dobičke za odpravnine ob upokojitvi.

Prevedbene rezerve se nanašajo na učinek preračuna iz HUF v EUR pri odvisni družbi Energy and environment Kft.

Javno podjetje Snaga, d. o. o, mora pred izplačilom deležev v dobičku pridobiti soglasje bank kreditodajalk.

Pomembni neobvladujoči lastniški deleži so pri naslednjih družbah:

Leto 2023

v EUR	delež v %	poslovni izid	kapital
Mariborski vodovod d.o.o.	24,93	-5.716	868.978
Nigrad d.o.o.	13,02	89.357	1.213.878
ZUM d.o.o.	49,99	27.441	422.313

Leto 2022

v EUR	delež v %	poslovni izid	kapital
Mariborski vodovod d.o.o.	24,93	87.219	942.587
Nigrad d.o.o.	13,02	-105.123	1.131.537

Deleži v dobičku, izplačani neobvladujočim deležem

v EUR	2023	2022
Mariborski vodovod d.o.o.	55.311	75.939
Nigrad d.o.o.	0	44.671
Snaga	0	36.822
Skupaj	55.311	157.432

Podatki o sredstvih, obveznostih in denarnem izidu družb, ki imajo pomembne neobvladujoče deleže:

v EUR	Mariborski vodovod 2023	Mariborski vodovod 2022	Nigrad 2023	Nigrad 2022	ZUM 2023
Sredstva	49.780.691	48.856.176	31.154.742	33.978.081	1.078.429
Obveznosti	46.299.035	45.075.247	21.831.561	25.287.320	233.633
Denarni izid	611.768	-939.464	1.245.554	-2.185.289	107.440

3.4.5.15 Rezervacije

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	4.244.319	3.887.945
Druge rezervacije	334.540	588.758
Skupaj	4.578.859	4.476.703

Prikaz gibanja rezervacij v obdobju 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

v EUR	31.12.2022	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	31.12.2023
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.694.645	-320.561	509.987	26.474	2.910.545
Rezervacije za jubilejne nagrade	1.193.299	-203.100	295.133	48.039	1.333.371
Rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč	56.068	-56.068	0	0	0
Druge rezervacije	532.691	-249.357	51.609	0	334.943
Skupaj	4.476.703	-829.086	856.729	74.513	4.578.859

Prikaz gibanja rezervacij v obdobju 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022

v EUR	31.12.2021	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	31.12.2022
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.943.235	-400.738	365.566	-213.418	2.694.645
Rezervacije za jubilejne nagrade	1.462.355	-208.484	153.107	-213.679	1.193.299
Rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč	162.822	-106.754	0	0	56.068
Druge rezervacije	196.333	0	336.358	0	532.691
Skupaj	4.764.745	-715.976	855.031	-427.097	4.476.703

Izračune rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, ki predstavljajo največji del celotnih rezervacij, so po posameznih družbah v Skupini pripravili pooblaščen aktuariji.

Ključne predpostavke pri aktuarskem izračunu so bile:

- Verjetnost smrtnosti (SLP2007; selekcijski faktor za aktivno populacijo 75 %);
- verjetnosti invalidnosti;
- upokojevanje v skladu z modelom na osnovi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2; Uradni list RS 96/2012);
- fluktuacija kadrov:
 - 3,0 % v intervalu do 40 let,
 - 2,0 % v intervalu od 41 do 50 let,
 - 0,0 % v intervalu od 51 let;
- diskontna stopnja 3,1709 % (Markt iBoxx € Corporates AA 10 +; EOD – 31. 12. 2023);
- rast plač v Republiki Sloveniji (5,5 %; 4,5 %; 3,5 %) v letih (2024; 2025; od 2026 dalje);

- prispevna stopnja delodajalca 16,1 % (v primeru izplačil, ki so višja od zneskov, ki jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih odhodkov iz delovnega razmerja).

Analiza občutljivosti na ključne predpostavke

	Diskontna stopnja		Rast plač	
Sprememba v	odstotne točke	odstotne točke	odstotne točke	odstotne točke
Sprememba za	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti	-143.378	154.077	152.462	-143.291

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v letu 2023

v EUR	Rezervacije za odpravnine
Stanje 1.1.2023	2.694.645
Stroški sprotnega službovanja	231.204
Stroški preteklega službovanja	0
Stroški obresti	89.379
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-324.603
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega	-43.283
- sprememba finančnih predpostavk	128.906
- izkustvo	134.296
Tečajne razlike	1
Stanje 31.12.2023	2.910.545

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v letu 2022

v EUR	Rezervacije za odpravnine
Stanje 1.1.2022	2.943.096
Stroški sprotnega službovanja	337.517
Stroški preteklega službovanja	36.680
Stroški obresti	26.082
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-137.980
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega	-14.070
- sprememba finančnih predpostavk	-637.722
- izkustvo	141.042
Tečajne razlike	0
Stanje 31.12.2022	2.694.645

Med drugimi rezervacijami je do leta 2023 družba Snaga izkazovala rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč. Te rezervacije so bile dokončno črpane v letu 2023 v višini 56.068 EUR (saldo 31.12.2022 56.068 EUR). Družba upravlja s tremi operativno zaprtimi odlagališči, in sicer na Pobrežju, v Dogošah in v Metavi. Odlagališči Pobrežje in Dogoše se nahajata na zemljiščih v lasti Mestne občine Maribor,

zemljišče odlagališča Metava pa je v lasti družbe. Za vsa omenjena odlagališča je Snaga s strani državnih organov imenovana kot upravljelec zaprtih odlagališč. Posledično ima družba obveznost izvajati, v odločbah s strani ARSO, opredeljene aktivnosti na vseh treh odlagališčih, ki pa povzročajo stroške. Država pri tem zakonsko ni zagotovila vira za financiranje teh stroškov. Iz tega razloga je družba pripravila oceno stroškov, za katere je oblikovala rezervacije sredstev za kritje teh stroškov. V letu 2023 so se rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč zmanjšale za del stroškov, ki so nastali na posameznih odlagališčih v letu 2023 v skupni višini 56.068 EUR (v letu 2022 106.754 EUR). JP Snaga ne more zagotavljati pokrivanja stroškov za celotno 30-letno obdobje, kot to zahteva zakonodaja, zato bo vire financiranja treba v prihodnje zagotoviti s strani lokalnih skupnosti (občin). Z občinami je bil v okviru ustanoviteljic družbe Snaga sklenjen dogovor, da občine uporabnice odlagališč, z začetkom leta 2023 ter nadalje pokrivajo potrebna finančna sredstva za izvajane aktivnosti varstva okolja in obratovanja zaprtih odlagališč Pobrežje in Dogoše. Na osnovi teh dogovorov bodo stroški iz tega naslova bremenili tekoče poslovanje. Vodstvo podjetja Snaga si bo tako kot v letu 2023, nadalje prizadevalo k ureditvi financiranja tudi za obratovanje zaprtega odlagališča Metava saj je dejstvo, da družba Snaga, d. o. o., sama teh stroškov več ne bo zmogla ter jih tudi ni dolžna pokrivati.

3.4.5.16 Nekratkoročno odloženi prihodki

v EUR	31.12.2022	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	31.12.2023
Prejeta sredstva EU za projekt Urban Soil for Food	835.249	0	0	-57.600	777.649
MGRŽ žičniške naprave Pohorje	0	-4.922	5.967.635	0	5.962.713
Druge subvencije za osnovna sredstva	222.120	-27.747	206.669	-57.600	343.442
Skupaj	1.057.369	-32.669	6.174.304	-115.200	7.083.804

v EUR	31.12.2021	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	31.12.2022
Prejeta sredstva EU za projekt Urban Soil for Food	835.249	0	0	0	835.249
Druge subvencije za osnovna sredstva	241.300	-23.204	4.024	0	222.120
Skupaj	1.076.549	-23.204	4.024	0	1.057.369

Večina novega oblikovanja nekratkoročno odloženih prihodkov se nanaša na nabavo opredmetenih osnovnih sredstev za modernizacijo žičniških naprav in izgradnjo outdoor centa Maribor s strani družbe Marprom. Celotna investicija je znašala 7.960.387 EUR (7.945.317 se na naša na opredmetena osnovna sredstva, 15.070 pa na neopredmetena osnovna sredstva). Lastna udeležba je znašala 1.992.752 EUR, razliko v višini 5.967.635 EUR je prispevalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Preostanek nekratkoročno odloženih prihodkov se nanašata na rezervacijo iz naslova brezplačno prejetega sredstva za priključek na distribucijski sistem na sortirnici v višini 59.855 EUR (koriščena bo skladno z amortizacijo), odpraševanje in točkovne vdolbine na asfaltni površini v višini 130.751 EUR ter na rezervacije iz naslova prejetih sredstev za projekt Urban Soil 4 Food (v nadaljevanju UIA), ki je iniciativa Evropske unije, ki promovira pilotne projekte na področju tajnostnega urbanega razvoja, v višini 777.649 EUR (v letu 2022: 835.249 EUR). Projekt UIA predstavlja izziv za izkoriščanje komunalnih odpadkov (biološkega in mineralnega izvora) s ciljem proizvodnje koristnega proizvoda z dodano vrednostjo (urbane zemlje), ki bi se lahko uporabljal za različne potrebe v in/ali izven mest.

V sklopu omenjenega projekta je družba JP Snaga zadolžena za dobavo in vzpostavitev pilotne naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

V sklopu omenjenega projekta je JP Snaga zadolžena za nabavo in vzpostavitev pilotne naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov. Nabava je bila izvršena, vzpostavitve pa zaradi nepravnomočnega gradbenega dovoljenja ni bilo mogoče izvesti. Nadaljnja izvedba projekta je negotova. Zaradi pritožbe na upravno sodišče s strani civilne iniciative v Selnici ob Dravi še ni bilo izdano pravnomočno dovoljenje za gradnjo. Gre za okoliščino, na katero družba JP Snaga, d. o. o., ni imela vpliva, niti je v času podpisa pogodbe za izvedbo pilotnega projekta nihče ni mogel predvideti. Obstaja tveganje vračila dela prejetih sredstev in vzpostavitev sodnega postopka za odškodnino od vodilnega partnerja, ki ni zagotovil zemljišča v Mestni občini Maribor, kot to sledi iz prijave na ta evropski projekt.

3.4.5.17 Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti

Pet družb v Skupini izkazuje nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti do bank. Med njimi največji del predstavljajo obveznosti družbe JP Snaga, d. o. o., ki ima najeta posojila pri dveh bankah za izgradnjo nove naprave za predobdelavo mešanih komunalnih odpadkov, in sicer po obrestni meri 6-mesečni Euribor + 2,15 % (zapadlost kredita je 31. 1. 2033), zatem obveznosti družbe JP Marprom, d. o. o., kjer se posojili nanašata na nakup žičniških kapacitet na Arehu, delavnic mestnega prometa in opreme ter refinanciranja investicij za dejavnost smučišč, z obrestno mero 6m Euribor + pribitki od 1,99 % do 2,4 %. Družba Energetika Maribor, d. o. o., izkazuje najeta posojila za nakup osnovnih sredstev z obrestno mero 6m Euribor + 1,08 %. Navedene finančne obveznosti predstavljajo 94 % vseh nekratkoročnih finančnih obveznosti do bank in 43,46 % vseh kratkoročnih finančnih obveznosti do bank.

Največji del finančnih obveznosti se nanaša na finančne obveznosti iz koncesijske infrastrukture, ki so pripoznane skladno z zahtevami MSRP. Izkazuje jih pet družb v Skupini. Več o vsebini postavke v točki 5.3 Neopredmetena sredstva. Kratkoročni del obveznosti iz tega naslova v višini 6.476.096 EUR (31. 12. 2022 6.368.456 EUR) je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi. Znesek se zmanjšuje z odplačili, pri čemer del obroka povečuje finančne odhodke iz tega naslova.

Druge finančne obveznosti se pretežno nanašajo na obveznosti iz najema po MSRP 16 – Najemi.

Nekratkoročne finančne obveznosti

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nekratk. finančne obveznosti do bank	10.887.154	10.680.728
Nekratk. finančne obveznosti - koncesijska infrastruktura	72.974.036	74.331.377
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	4.362.528	3.791.884
Skupaj	88.223.718	88.803.989

Skupina izkazuje za 10.314.238 EUR nekratkoročnih finančnih obveznosti, ki so zavarovane s stvarnim jamstvom, nepremičninami in opremo (31. 12. 2022 8.839.062 EUR).

Zapadlost nekratkoročnih finančnih obveznosti po letih	31.12.2023
Leto 2025	9.509.484
Leto 2026	7.389.714
Leto 2027	6.306.480
Leto 2028	5.900.116
Leto 2029 ali kasneje	59.117.924
Skupaj	88.223.718

Zapadlost nekratkoročnih finančnih obveznosti po letih	31.12.2022
Leto 2024	9.115.730
Leto 2025	8.837.770
Leto 2026	6.647.426
Leto 2027	5.390.939
Leto 2028 ali kasneje	58.812.122
Skupaj	88.803.987

Znesek finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo v roku, daljšem od petih let, znaša 59.117.924 EUR (v letu 2022 58.812.122 EUR).

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	933.333	6M EURIBOR+1,08%	31.08.2029	zastava opreme
Banka	6.042.204	6M EURIBOR+2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	1.603.442	6M EURIBOR+1,99%	31.12.2031	hipoteka, 8 kom menic, JHMB solidarni porok
Banka	85.000	6M EURIBOR+2,15%	30.06.2025	hipoteka 8 bianco menic
Banka	572.916	FIKSNA om 0,6%	30.07.2029	10 bianco menic
Banka	1.650.259	3M EURIBOR +2,2%	30.11.2037	zastava opreme
Skupaj posojila	10.887.154			

Kratkoročne finančne obveznosti

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratk. finančne obveznosti do bank	3.369.054	1.460.935
Kratk. finančne obveznosti – koncesijska infrastruktura	6.476.096	6.368.456
Kratk. finančne obveznosti iz najemov	1.988.891	1.791.202
Druge kratkoročne finančne obveznosti	6.377	8.622
Skupaj	11.840.418	9.629.215

Glavnina kratkoročnih finančnih obveznosti se nanaša na kratkoročni del nekratkoročnih finančnih obveznosti, ki bodo poravnane v naslednjem poslovnem letu. Skupina izkazuje za 1.464.116 EUR kratkoročnih finančnih obveznosti (31. 12. 2022 970.793 EUR), ki so zavarovane s stvarnim jamstvom.

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	1.000.000	3M EURIBOR + 1,35%	27.12.2024	10 bianco menic
Banka	269.521	3M EURIBOR+ 1,38%	27.12.2024	10 bianco menic
Banka	200.000	6M EURIBOR+1,08%	31.08.2029	zastava opreme
Banka	751.116	6M EURIBOR+2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	201.047	6M EURIBOR+ 1,99%	31.12.2031	hipoteka,8 kom menic, JHMB solidarni porok
Banka	184.191	6M EURIBOR+2,15%	30.06.2025	hipoteka 2 reda,8 bianco menic, zastava premičnin
Banka	500.000	3M EURIBOR+ 1,75%	27.12.2024	solidarni porok JHMB
Banka	135.417	FIKSNA om 0,6%	30.07.2029	10 bianco menic
Banka	127.762	3M EURIBOR + 2,2%	30.11.2037	zastava opreme
Skupaj posojila		3.369.054		

3.4.5.18 Nekratkoročne poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	47.315	370.186
Skupaj	47.315	370.186

3.4.5.19 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in drugih

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratk. poslovne obveznosti do pridruženih podjetij	371.701	321.592
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	15.984.064	14.709.439
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	7.059.620	6.214.168
Skupaj	23.415.385	21.245.199

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so pretežno obveznosti do slovenskih dobaviteljev osnovnih sredstev, materiala in storitev.

Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih se pretežno nanašajo na obveznosti do zaposlenih v višini 2.712.247 EUR (31. 12. 2022 2.563.867 EUR) in do države, ki se večinoma nanašajo na obveznosti iz naslova DDV v višini 1.812.010 EUR (31. 12. 2022 1.501.605 EUR), preostali znesek pa na druge kratkoročne poslovne obveznosti.

3.4.5.20 Nekratkoročne in kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Obveznosti iz pogodb s kupci - nekratkoročne	85.465	87.756
Obveznosti iz pogodb s kupci - kratkoročne	1.399.541	1.321.914
Skupaj	1.485.006	1.409.670

	2023	2022
Stanje 1.1.	1.409.670	1.496.607
Zneski vključeni v pogodbene obveznosti, ki so bili pripoznani med prihodki v obračunskem obdobju	-660.561	-759.897
Denar prejet pred izvršitvijo pogodbenih obvez in še ne pripoznan kot prihodek v obračunskem obdobju	735.897	672.960
Stanje 31 december	1.485.006	1.409.670

Nekratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci se nanašajo pretežno na vnaprej plačane najemnine pri odvisni družbi Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o., in odložene prihodke za gradbene projekte glede na stopnjo dokončnosti.

3.4.5.21 Druge kratkoročne obveznosti

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge obveznosti, vračunani stroški, odloženi prihodki, predujmi	4.096.979	3.033.763
Skupaj	4.096.979	3.033.763

3.4.5.22 Čisti prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje po vrstah

v EUR	2023	2022
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu (Slovenija)	119.575.922	99.321.483
Pridružena podjetja	118.841	80.866
Drugi	119.457.081	99.240.617
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	281.660	96.174
Drugi	281.660	96.174
Skupaj	119.857.582	99.417.657

Skupina je iz naslova izvajanja javnih služb in koncesij v obravnavanem obdobju ustvarila 81.014.224 EUR prihodkov (v letu 2022 70.414.080 EUR).

Pregled prihodkov iz naslova koncesij po družbah

Prihodki po koncesijah	2023	2022
Energetika Maribor d.o.o.	16.711.605	12.006.676
Javno podjetje Marprom d.o.o.	6.847.774	5.508.250
Mariborski vodovod d.o.o.	15.688.474	14.170.772
Nigrad d.o.o.	16.137.443	14.290.309
Pogrebno podjetje Maribor d.o.o.	1.878.427	1.747.215
Snaga d.o.o.	17.289.841	17.020.000
Šport Maribor d.o.o.	6.460.660	5.670.858
Skupaj	81.014.224	70.414.080

3.4.5.23 Drugi poslovni prihodki

v EUR	2023	2022
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	80.749	75.658
Dobiček od prodaje naložbenih nepremičnin	0	18.123
Odprava nekratkoročnih rezervacij	26.085	140.972
Odprava popravka vrednosti terjatev	377.123	372.568
Prejete odškodnine	427.985	353.303
Državne subvencije in drugi prihodki	19.312.520	14.088.110
Skupaj	20.224.462	15.048.734

Državne subvencije in drugi prihodki se pretežno nanašajo na prejete subvencije s strani občin za subvencioniranje javno gospodarske službe posameznih družb v Skupini (od tega se 8.135.283 EUR nanaša na občinsko subvencijo družbi JP Marprom, d. o. o. (v letu 2022 9.170.941 EUR), 575.694 EUR na subvencijo Energetiki Maribor, d. o. o. (v letu 2022 657.702 EUR), 60.774 EUR družbi Mari-borski vodovod, d. o. o. (v letu 2022 440.479 EUR), 280.034 EUR družbi Nigrad, d. o. o. (v letu 2022 375.290 EUR).

3.4.5.24 Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR	2023	2022
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.270.137	5.064.223
Stroški materiala	32.021.829	17.786.147
Stroški storitev	37.557.180	31.770.440
Skupaj	70.849.146	54.620.810

Dvig stroškov materiala je povezan z dvigom cen energentov sredi leta 2022, katerega učinki so se odražali tudi v letu 2023. Dvig stroškov storitev je v največji meri povezan z organizacijo Olimpijskega festivala evropske mladine (OFEM). Na dvig stroškov v primerjavi z letim 2022 je vplivala tudi pridružitev družb Mestne nepremičnine in ZUM.

3.4.5.25 Stroški dela

v EUR	2023	2022
Stroški plač	29.058.181	25.933.437
Stroški pokojninskih zavarovanj	3.447.470	3.783.266
Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.324.313	2.019.178
Drugi stroški dela	6.019.729	5.588.479
Skupaj	40.849.693	37.324.360

Visoka stopnja inflacije je vplivala na usklajevanje plač zaposlenih. Na dvig stroškov v primerjavi z letom 2022 je vplivala tudi pridružitve družb Mestne nepremičnine in ZUM.

Skupina izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 1.260.890 EUR (v letu 2022: 846.795 EUR). Na dan 31. 12. 2023 je imela Skupina 47 najetih delavcev preko agencije za posredovanje dela. Vsi najeti delavci in z njimi povezani stroški storitev se nanašajo na družbo Snaga, d. o. o.

Povprečno število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo

Povprečno število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo:	Število: 2023	Število: 2022
Doktorji znanosti	5	3
Magistri znanosti	19	16
Univerzitetna izobrazba	95	89
Visokostrokovna izobrazba	106	104
Višješolska izobrazba	67	69
Srednješolska izobrazba	399	385
Kvalificirani delaci	311	313
Nekvalificirani delavci	147	169
Skupaj	1.149	1.148

3.4.5.26 Amortizacija

v EUR	2023	2022
Amortizacija neopredmetenih sredstev	7.346.320	7.048.132
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	5.142.394	4.913.734
Amortizacija pravic do uporabe	2.038.703	1.203.858
Amortizacija naložbenih nepremičnin	20.000	40.503
Skupaj	14.547.417	13.206.227

3.4.5.27 Odpisi in slabitve

v EUR	2023	2022
Oslabitev neopredmetenih in opredmetenih sredstev	230.600	146.433
Oslabitev zalog	3.114	13.468
Oslabitev terjatev in drugih sredstev	1.164.290	320.091
Skupaj	1.398.004	479.992

Slabitve se nanašajo na investicijo v teku družbe Energija in okolje v višini 158.599 EUR in slabitev Snaginega projekta UIA, po opravljeni ceno v višini 72.000 EUR (v letu 2022 je slabitev omenjenega projekta znašala 143.278 EUR).

3.4.5.28 Drugi poslovni odhodki

v EUR	2023	2022
Oblikovanje rezervacij	137.501	309.131
Odškodnine	94.433	26.084
Nadomestilo za stavbno zemljišče	62.854	76.740
Dajatve in takse	1.542.856	1.441.618
Donacije in sponzorstva	184.959	129.124
Ostali poslovni odhodki	900.624	840.267
Skupaj	2.923.227	2.822.964

Največji delež drugih dajatev in taks se nanaša na vodno povračilo, ki ga plačuje Mariborski vodovod na osnovi državne Uredbe o vodnih povračilih (Ur. l. RS, št. 103/02, 122/07 in 3/21) v višini 841.128 EUR (v letu 2022: 854.276 EUR).

3.4.5.29 Finančni prihodki in odhodki

v EUR	2023	2022
Finančni prihodki	190.375	89.455
Finančni prihodki za obresti iz danih posojil	1.666	1.830
Finančni prihodki za obresti iz poslovnih terjatev do drugih	171.487	87.283
Pozitivne tečajne razlike iz poslovnih terjatev	17.222	5.812
Finančni odhodki	2.705.304	2.106.520
Finančni odhodki za obresti iz posojil, prejetih od bank	697.500	271.852
Finančni odhodki za obresti iz najemov - drugi	160.424	82.786
Obresti iz najema infrastrukture	1.655.453	1.641.149
Finančni odhodki za obresti iz drugih finančnih obveznosti	44.960	0
Finančni odhodki za obresti iz obveznosti do dobaviteljev	51.320	39.245
Finančni odhodki za obresti iz drugih obveznosti	95.647	71.488
Finančni izid	-2.514.929	-2.017.065

Med odhodki za obresti iz najemov – drugi so vključeni odhodki za obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov za koncesijsko infrastrukturo za leto 2023 v višini 1.655.453 EUR (2022 1.641.149 EUR).

3.4.5.30 Davek iz dobička, odloženi davki, odložene terjatve za davek, terjatve za davek od dobička in obveznosti za davek od dobička

v EUR	2023	2022
Obračunani davek	1.162.582	807.019
Odloženi davek	-310.734	-55.694
Skupaj	851.848	751.325

v EUR	2023	2022
Odložene terjatve za davek	1.202.289	882.977
Skupaj	1.202.289	882.977

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na davčno nepriznani del rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter davčno nepriznane popravke vrednosti terjatev. Odložene terjatve za davek so oblikovane po davčni stopnji 22 %. Večina učinka spremembe odloženih davkov je bila pripoznana v izkazu poslovnega izida in majhen del skozi drugi vseobsegajoči donos.

Osnove za odložene terjatve za davek

	Stanje	Drugi vseobsegajoči		Stanje 31.12.2023
	1.1.2023	Pripoznavano v IPI	donos	
Neopredmetena sredstva	275.042	146.116	0	421.158
Naložbene nepremičnine	213.770	42.293	0	256.063
Poslovne terjatve	145.926	53.761	0	199.687
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	248.239	-6.525	0	241.714
Druge rezervacije	0	75.089	8.578	83.667
Skupaj	882.977	310.734	8.578	1.202.289

	Stanje	Drugi vseobsegajoči		Stanje 31.12.2022
	1.1.2022	Pripoznavano v IPI	donos	
Neopredmetena sredstva	126.674	134.145	0	260.819
Naložbene nepremičnine	131.075	82.695	0	213.770
Poslovne terjatve	178.051	-32.125	0	145.926
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	232.473	-64.999	0	167.474
Druge rezervacije	26.143	-26.143	0	0
Druge postavke	108.716	-37.879	24.151	94.988
Skupaj	803.132	55.694	24.151	882.977

Nepripoznavane terjatve za odloženi davek iz davčnih izgub in davčnih dobropisov znašajo na dan 31. 12. 2023 77.784 EUR (31. 12. 2022 40.947). Nepripoznavane terjatve se nanašajo na neizkoriščene davčne olajšave za investicije v osnovna sredstva Mariborskega vodovoda.

Gibanje davka iz dobička

Uskladitev davčne stopnje:	2023	2022
Dobiček pred davkom	6.998.736	3.996.471
Zakonska stopnja davka - %	19	19
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	1.329.760	759.329
Razlike:		
odhodki, ki niso davčno priznani	306.818	318.835
prihodki, ki niso obdavčeni	-461.811	-115.482
prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	12.849	80.362
davčne olajšave	-335.768	-381.225
drugo	0	89.506
Skupaj davek v izkazu poslovnega izida	851.848	751.325
Efektivna davčna stopnja v %	12	19

Družbe v Skupini so na presečni datum izkazovale skupno 286.549 EUR terjatev in 772.284 EUR obveznosti za davek od dobička. V konsolidiranih računovodskih izkazih je iz tega naslova prikazana pobotana obveznost v višini 485.735 EUR.

3.4.5.31 Pogojne obveznosti

Skupina na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 nima pogojnih obveznosti.

Izvenbilančno vodene obveze Skupine znašajo 7.510.972 EUR. Največji del (4.349.223 EUR) se nanaša na obvezo do Zavoda za blagovne rezerve RS zaradi hranjenja kurilnega olja, za katerega Skupina nosi odgovornost za hranjenje. Preostanek (2.204.330 EUR) se nanaša na garancije za dobro izvedbo pridobljenih poslov na javnih razpisih.

3.4.5.32 Finančni instrumenti in finančna tveganja

Izpostavljenost Skupine posamezni vrsti tveganja kot tudi cilji, politike obvladovanja in postopek obvladovanja so predstavljeni ločeno za vsako vrsto tveganja.

A. Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe deviznih tečajev. Skupina posluje skoraj izključno v evrih, zato je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna.

	31.12.2023		31.12.2022	
	EUR	HUF	EUR	HUF
Finančna sredstva	41.047.177	265.142	30.779.451	271.055
Finančne obveznosti	123.085.936	440.900	119.669.037	379.552

V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj	Končni tečaj	Povprečni tečaj	Končni tečaj
enot valute za 1 EUR	01.01.-31.12.2023	31.12.2023	01.01.-31.12.2022	31.12.2022
HUF	381,85	382,8	391,29	400,87

Analiza občutljivosti

Ker znaša delež finančnih sredstev in finančnih obveznosti v celotnih finančnih sredstvih oz. finančnih obveznostih manj kot 1 %, ne razkrivamo analize občutljivosti na spremembo deviznega tečaja, ker ta ne bi pomembno vplivala na poslovni izid in kapital Skupine.

B. Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer kot tudi višjih obrestnih mer na trgu denarja in kapitala.

V letu 2022 so se obrestne mere bančnih posojil povišale. Vrednosti referenčnih obrestnih mer Euribor, po katerih ima Skupina pri bankah najeta posojila, na dan 31. 12. 2023 znašajo 3,909 % za 3 m Euribor (31. 12. 2022 2,202 %) in 3,861 % za 6 m Euribor (31. 12. 2022 2,752 %).

V letu 2023 so banke zmanjšale obseg ponujenih posojil po fiksni obrestni meri. Zaradi manjka likvidnih sredstev je Skupina zato morala v glavnini najeti posojila po variabilnih obrestnih merah, zaradi česar se je povečalo obrestno tveganje Skupine. Tudi konec leta 2023 je obrestno tveganje ocenjeno kot visoko.

Finančni instrumenti glede na uporabo obrestne mere

v EUR	31.12.2023		31.12.2022	
	Sredstva	Obveznosti	Sredstva	Obveznosti
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	10.779	86.516.261	750.214	86.330.441
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	26.214	13.547.875	18.035	12.102.763

Med finančnimi obveznostmi po fiksni obrestni meri glavnino predstavljajo obveznosti iz najemov po MSRP 16 ter obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture. Obveznosti iz najemov bi bile izpostavljene obrestnemu tveganju le v primeru, da pride do spremembe najemnih pogojev.

Finančne obveznosti po variabilni obrestni meri se nanašajo na bančna posojila. Pregled je podan v okviru točke Finančne obveznosti, analiza občutljivosti pa v nadaljevanju.

Finančna sredstva ne predstavljajo velike izpostavljenosti in se pretežno nanašajo na depozite.

Analiza občutljivosti 2023

(v EUR)	Učinek na poslovni izid pred obdavčitvijo	
	Sredstva	Obveznosti
Zvišanje osnovne obrestne mere +100 bt	262	135.479
Znižanje osnovne obrestne mere -100 bt	-262	-135.479

Analiza občutljivosti 2022

(v EUR)	Učinek na poslovni izid pred obdavčitvijo	
	Sredstva	Obveznosti
Zvišanje osnovne obrestne mere +100 bt	180	121.028
Znižanje osnovne obrestne mere -100 bt	-180	-121.028

C. Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo Skupini povzročila finančno izgubo. Ukrep obvladovanja finančnega tveganja: redno in tekoče opominjanje nepravočasnih plačnikov, načrtovanje denarnih prilivov in odlivov.

Skupina sproti spremlja gibanje terjatev tako do fizičnih kot pravnih oseb in redno spremlja bonitete poslovnih partnerjev.

Obvladovanje tovrstnih tveganja Skupina rešuje sproti z dogovori, s sprotim opominjanjem dolžnikov, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče tudi z ustavitvijo dobave storitev. Skupina oblikuje popravke vrednosti terjatev in s tem izravnava tveganje neporavnanih terjatev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki na dan izkaza finančnega položaja znaša:

v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročne poslovne terjatve	625.863	1.068.199
Nekratkoročno dana posojila	26.214	18.035
Kratkoročno dana posojila	10.779	750.214
Kratkoročne terjatve do kupcev	22.001.332	19.150.807
Sredstva iz pogodb s kupci	332.590	796.011
Terjatve do državnih in drugih institucij	1.964.805	1.446.875
Druge poslovne terjatve	1.264.014	1.356.752
Denar in denarni ustrezniki	15.228.160	7.209.624
Skupaj izpostavljenost kreditnemu tveganju	41.453.757	31.796.517

Ker terjatve iz davka na dobiček ter druga sredstva, kot so predujmi in odloženi stroški, ne predstavljajo kreditnega tveganja, jih ne izkazujemo v okviru največje izpostavljenost kreditnemu tveganju.

Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo kratkoročne terjatve do kupcev, zato za nje razkrivamo starostno analizo in analizo gibanja popravka vrednosti terjatev. Terjatve do kupcev sicer niso zavarovane.

Analiza starosti terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2023

v EUR	Zapadle do 90 dni					Skupaj
	Nezapadle	Zapadle do 90 dni	Zapadle od 91 do 180 dni	Zapadle od 180 do 365 dni	Zapadle nad 365 dni	
Kratkoročne terjatve do kupcev (bruto)	18.845.876	2.706.071	336.584	729.823	2.911.530	25.529.884
Popravek vrednosti	-108.953	-38.766	-90.072	-379.231	-2.911.530	-3.528.552
Kratkoročne terjatve do kupcev (neto)	18.736.923	2.667.305	246.512	350.592	0	22.001.332

Analiza starosti terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2022

v EUR	Zapadle do 90 dni					Skupaj
	Nezapadle	Zapadle do 90 dni	Zapadle od 91 do 180 dni	Zapadle od 180 do 365 dni	Zapadle nad 365 dni	
Kratkoročne terjatve do kupcev (bruto)	14.713.333	3.790.011	484.210	450.546	3.109.077	22.547.177
Popravek vrednosti	-11.793	-88	-66.230	-254.051	-3.064.208	-3.396.370
Kratkoročne terjatve do kupcev (neto)	14.701.540	3.789.923	417.980	196.495	44.869	19.150.807

Tveganje neporavnanih terjatev se ocenjuje z oblikovanjem popravka vrednosti terjatev. Popravek vrednosti terjatev do kupcev se v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine ocenjuje po modelu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v obdobju 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

v EUR	31.12.2023
Stanje 1.1.2023	3.396.370
Oblikovanje	672.593
Poraba	-626.663
Odprava	86.252
Stanje 31.12.2023	3.528.552

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v obdobju 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022

v EUR	31.12.2022
Stanje 1.1.2022	4.594.776
Oblikovanje	260.185
Poraba	-1.167.436
Odprava	-291.155
Stanje 31.12.2022	3.396.370

D. Likvidnostno tveganje

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje imelo težave pri zbiranju finančnih sredstev, potrebnih za izpolnitev finančnih obveznosti. Likvidnostno tveganje družb v Skupini aktivno upravljamo z osnovnimi orodji, ki jih uporabljamo za uravnavanje likvidnostnih tveganj: načrt denarnih tokov, likvidnostna rezerva, uravnavanje ročnosti sredstev in obveznosti, razpršenost virov financiranja in sprotna izterjava terjatev.

Obveznosti po zapadlosti 2023

	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi po letih (plačila glavnice in obresti)			
v EUR		2024	2025 do 2028	2029 in kasneje	SKUPAJ
Nekratkoročne obveznosti					
Nekratk. finančne obveznosti do bank	10.887.154	0	7.189.747	6.703.004	13.892.751
Nekratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	77.336.564	0	29.762.260	63.472.926	93.235.186
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	47.315	0	30.383	16.932	47.315
Kratkoročne obveznosti					
Kratk. finančne obveznosti do bank	3.369.054	3.995.209	0	0	3.995.209
Kratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	8.464.987	10.115.975	0	0	10.115.975
Druge kratkoročne finančne obveznosti	6.377	6.377	0	0	6.377
Kratk. poslovne obv. do pridruženih podjetij	371.701	371.701	0	0	371.701
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	15.984.037	15.982.467	0	0	15.982.467
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	7.059.620	7.059.620	0	0	7.059.620
SKUPAJ	123.526.809	37.531.349	36.982.390	70.192.862	144.706.601

Obveznosti po zapadlosti 2022

v EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi po letih (plačila glavnice in obresti)			
		2023	2024 do 2027	2028 in kasneje	SKUPAJ
Nekratkoročne obveznosti					
Nekratk. finančne obveznosti do bank	10.680.728	0	6.036.563	5.680.311	11.716.874
Nekratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	78.123.261	0	31.600.065	62.081.876	93.681.941
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	370.186	0	353.254	16.932	370.186
Kratkoročne obveznosti					
Kratk. finančne obveznosti do bank	1.460.935	1.694.201	0	0	1.694.201
Kratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	8.159.658	9.117.229	0	0	9.117.229
Druge kratkoročne finančne obveznosti	8.622	8.622	0	0	8.622
Kratk. poslovne obv. do pridruženih podjetij	321.592	321.592	0	0	321.592
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	14.709.439	14.715.145	0	0	14.715.145
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	6.214.168	5.855.750	0	0	5.855.750
SKUPAJ	120.048.589	31.712.539	37.989.882	67.779.119	137.481.540

E. Knjigovodske in poštene vrednosti

Tabela prikazuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in obveznosti, za katere se poštena vrednost razkriva.

Skupina nima finančnih instrumentov, ki bi jih merila po poštenu vrednosti.

v EUR	KNJIGOVODSKA VREDNOST	POŠTENA VREDNOST	I. raven	II. Raven	III. Raven
31.12.2023					
Sredstva	16.950.982	18.576.043	0	0	16.950.982
Naložbene nepremičnine	1.059.964	2.685.025	0	0	1.059.964
Nekratkoročne poslovne terjatve	625.863	625.863	0	0	625.863
Nekratkoročno dana posojila	26.216	26.216	0	0	26.216
Kratkoročno dana posojila	10.779	10.779	0	0	10.779
Denar in denarni ustrezniki	15.228.160	15.228.160	0	0	15.228.160
Obveznosti	100.106.451	100.106.451	0	0	100.106.451
Nekratkoročne finančne obveznosti	88.223.718	88.223.718	0	0	88.223.718
Nekratkoročne poslovne obveznosti	42.315	42.315	0	0	42.315
Kratkoročne finančne obveznosti	11.840.418	11.840.418	0	0	11.840.418

v EUR	KNJIGOVODSKA VREDNOST	POŠTENA VREDNOST	I. raven	II. Raven	III. Raven
31.12.2022					
Sredstva	9.523.011	11.148.072	0	0	9.523.011
Naložbene nepremičnine	476.939	2.102.000	0	0	476.939
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.068.199	1.068.199	0	0	1.068.199
Nekratkoročno dana posojila	18.035	18.035	0	0	18.035
Kratkoročno dana posojila	750.214	750.214	0	0	750.214
Denar in denarni ustrezniki	7.209.624	7.209.624	0	0	7.209.624
Obveznosti	98.803.390	98.803.390	0	0	98.803.390
Nekratkoročne finančne obveznosti	88.803.989	88.803.989	0	0	88.803.989
Nekratkoročne poslovne obveznosti	370.186	370.186	0	0	370.186
Kratkoročne finančne obveznosti	9.629.215	9.629.215	0	0	9.629.215

V tabeli niso prikazane kratkoročne poslovne terjatve (vključno s sredstvi iz pogodb s kupci ter drugimi terjatvami in sredstvi, ki izpolnjujejo pogoje za pripoznanje finančnih instrumentov) in kratkoročne poslovne obveznosti (vključno z obveznostmi iz pogodb s kupci), saj so te izrazito kratkoročne, zato se poštena vrednost skladno z MSRP 7 ne izkazuje, ker se predpostavlja, da je knjigovodska vrednost dober približek poštene vrednosti.

Naložba v pridruženo podjetje ne sodi med finančne instrumente kot jih opredeljuje MSRP 9 – Finančni instrumenti, zato poštene vrednosti ne ugotavljamo in ne razkrivamo.

3.4.5.33 Upravljanje s kapitalom

Namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost Skupine ter njeno finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost za namen financiranja poslovanja ter doseči povečanje vrednosti naložbe z vidika lastnikov.

Glavnina dejavnosti Skupine se nanaša na izvajanje gospodarskih javnih služb na področjih, opisanih v poslovnem delu letnega poročila. Skupina tako nima določene optimalne kapitalske strukture ali zahtev po doseganju minimalnega donosa na kapital, vsekakor pa stremi k čim večjemu povečanju vrednosti premoženja ob zagotavljanju stabilnega poslovanja.

Z vidika upravljanja s kapitalom Skupina zato zasleduje doseganje ustreznega razmerja med dolgom in kapitalom, ki ga izračunava s pomočjo kazalnika neto dolg/kapital. Razmerje je zaradi pripoznanih obveznosti iz najema infrastrukture bistveno višja kot bi bila, v kolikor bi upoštevali le finančne obveznosti iz bančnih posojil. Kljub temu ocenjujemo, da Skupina zagotavlja primerno kapitalsko ustreznost in obvladuje tveganje dolgoročne plačilne nesposobnosti.

(v EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Finančne obveznosti	100.064.136	98.433.204
Manj denarna sredstva, njihovi ustrezniki ter kratk.posojila	-15.238.939	-7.959.838
Neto dolg	84.825.197	90.473.366
Kapital	42.587.598	35.232.908
Kapital in neto dolg	127.412.795	125.706.274
*Kazalnik finančnega vzvoda (neto dolg/kapital in neto dolg)	0,67	0,72

3.4.5.34 Podatki o poslih s povezanimi osebami

Prejemki vodstva obvladujoče družbe Javni holding Maribor in odvisnih družb

Poslovodstvo obvladujoče družbe je v letu 2023 prejelo skupno 129.760 EUR bruto prejemkov (v letu 2022 107.618 EUR), 2.000 EUR regresa za letni dopust (v letu 2022 2.000 EUR) in 9.642 EUR nadomestil v zvezi z delom (v letu 2022 9.586 EUR).

Člani nadzornega sveta in člani revizijske komisije nadzornega sveta so prejeli skupaj 107.478 EUR (bruto prejemki) (v letu 2022 25.869 EUR).

Odgovorni za upravljanje odvisnih družb so skupaj prejeli 486.302 EUR (bruto plača fiksni in variabilni del) (v letu 2022 469.382 EUR), 15.624 EUR regresa za letni dopust (v letu 2022 9.706 EUR) ter 57.773 EUR povračil stroškov in neto bonitet (v letu 2022 43.036 EUR).

Skupina ni prejela in tudi ne odobrila predujmov, posojil ali poroštev zgoraj navedenim osebam in do njih na dan 31. 12. 2023 ne izkazuje nobenih terjatev niti obveznosti.

Posli z občino, ki je lastnica obvladujoče družbe

Družbe iz Skupine so Mestni občini Maribor, lastnici obvladujoče družbe, v letu 2023 dobavile za 36.557.723 EUR storitev (v letu 2022 28.226.565 EUR). Skupni saldo terjatev na dan 31. 12. 2023 je znašal 6.976.868 EUR (31. 12. 2022 7.867.008 EUR).

V enakem obdobju je Mestna občina Maribor družbam iz Skupine zaračunala za 8.689.289 EUR storitev (v letu 2022 8.122.775 EUR). Skupni saldo obveznosti na dan 31. 12. 2023 je znašal 1.689.486 EUR (31. 12. 2022 1.562.023 EUR).

Posli z družbami, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv

Skupina JHMB v zvezi z razkritji poslov z družbami, kjer ima večinski lastnik Mestna občina Maribor neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, upošteva izjemo iz točke MRS 24.25 in ne razkriva poslov z vsako posamezno družbo. V obdobju 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023 skupina s posamezno družbo, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, ni opravila individualno pomembnih transakcij.

Pri poslih s povezanimi osebami gre za dobavo storitev javne službe oz. iz koncesij, ki se obračunavajo po enakih cenah kot ostalim uporabnikom oz. v skladu s podpisanimi koncesijskimi pogodbami.

Pri tržnih poslih gre za posle, pridobljene pod normalnimi tržnimi pogoji, večinoma na javnih razpisih, kjer konkurirajo tudi drugi ponudniki.

Skupina je s pridruženo družbo Moja energija, d. o. o., ustvarila za 118.841 EUR prihodkov (v letu 2022 70.300) in imela 1.414.457 EUR stroškov (v letu 2022 1.414.457 EUR). Terjatve Skupine do te družbe so na dan 31. 12. 2023 znašale 371.701 EUR (v letu 2022 11.627 EUR) in obveznosti 191.152 EUR (v letu 2022 321.592 EUR).

3.4.5.35 Posli z revizijsko družbo

Znesek, porabljen za storitev revidiranja računovodskih izkazov Skupine JHMB je znašal 140.941 EUR (za leto 2022: 140.580 EUR).

Znesek za druge storitve dajanja zagotovil, ki so jih opravili revizorji računovodskih izkazov, je znašal 14.864 EUR (2022: 14.680) EUR.

3.4.6 Dogodki po datumu računovodskih izkazov

V letu 2024 do sprejetja tega poročila ni bilo dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto, ki se je končalo 31. 12. 2023.

V času nastajanja letnega poročila vojna v Ukrajini še traja. Kljub umirjanju cen energentov splošna gospodarska klima še vedno ostaja negotova.

Dne 21.5.2024 je bila s strani JHMB izvedena dokapitalizacija družbe Mestne nepremičnine d.o.o. v višini 2.850.000 EUR.

Družba Mariborski vodovod z 11.06.2024 po poteku koncesijskega razmerja z dosedanjim koncesionarjem Aquasystems, d. o. o., prevzema v upravljanje centralno čistilno napravo v Dogošah in s tem izvajanje javne službe čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Maribor ter občinah Hoče - Slivnica, Duplek in Miklavž na Dravskem polju. Skupina bo iz tega naslova letno ustvarila približno 8,5 mio EUR dodatnih prihodkov

Povezujemo
razvojne
potenciale
mesta

SKUPINA
JHMB

JAVNI
HOLDING
MARIBOR

ENERGETIKA
MARIBOR

iQrad

POGREBNO
PODJETJE
MARIBOR

MARPROM

MARIBORSKI
VODOVOD

ČISTO
MOJE
MESTO

ŠPORT MARIBOR

ZUM

Mestne
nepremičnine